

STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA A STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ SUŠICE

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM
oboru vzdělání
65-51-H/01 Kuchař – číšník**

Forma vzdělání: denní

Platnost: od 1. 9. 2022

STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA A STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ, SUŠICE

U Kapličky 761

342 01 Sušice

Telefon: 376 524 662

Fax: 376 524 190

E-mail: kolar@sossusice.cz

Web: www.sossusice.cz

O B S A H

Identifikační údaje.....	4
Profil absolventa.....	5
Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
Učební plán.....	15
Rozpracování obsahu vzdělávání z RVP do ŠVP a využití disponibilních hodin.....	16
Učební osnovy.....	17
Český jazyk a literatura	17
Anglický jazyk 1	30
Anglický jazyk 2	40
Německý jazyk 1	49
Německý jazyk 2	61
Estetická výchova.....	70
Občanská nauka.....	76
Matematika.....	84
Chemie	94
Biologie a ekologie.....	103
Tělesná výchova	109
Informační technologie.....	124
Ekonomika	136
Základy podnikání.....	143
Potraviny a výživa	148
Technologie.....	157
Stolničení.....	168
Komunikace a administrativa	179
Odborný výcvik.....	186
Personální a materiální zabezpečení vzdělávání	203
Spolupráce školy se sociálními partnery	206

I D E N T I F I K A Č N Í Ú D A J E

Název školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Sušice, U Kapličky 761
Adresa:	U Kapličky 761/II, 342 01 Sušice
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, 306 13 Plzeň
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód a název oboru vzdělání:	65-51-H/01 Kuchař - číšník
Stupeň poskytovaného vzdělání, úroveň:	střední vzdělání s výučním listem, EQF 3
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Délka a forma studia:	3 roky, denní studium
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2022, počínaje prvním ročníkem
Číslo jednací:	ŠVP/K-Č/2022
Ředitel školy:	Ing. Jaromír Kolář
Kontaktní údaje:	
Telefon:	376 524 662
Web:	http://www.sossusice.cz
E-mail:	kolar@sossusice.cz

Ing. Jaromír Kolář

ředitel školy

.....
podpis ředitele školy

PROFIL ABSOLVENTA

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Sušice U Kapličky 761/II 342 01 Sušice
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, 306 13 Plzeň
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód a název oboru vzdělání:	65-51-H/01 Kuchař - číšník
Stupeň poskytovaného vzdělání, úroveň:	střední vzdělání s výučním listem, EQF 3
Délka a forma studia:	3 roky, denní studium
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2022, počínaje prvním ročníkem

Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent kuchař – číšník pro pohostinství disponuje kompetencemi pro činnosti v provozovnách veřejného stravování na úseku výroby a odbytu. Absolvent ovládá způsoby přípravy běžných pokrmů české kuchyně i zahraničních kuchyní, zhotovuje pokrmy teplé, studené kuchyně a připravuje jednoduché moučníky, kontroluje kvalitu provedení práce, esteticky je upravuje a umí správně uchovávat pokrmy. Absolvent ovládá základní pravidla a techniku obsluhy podle prostředí a charakteru společenské příležitosti.

Absolvent se uplatní při výkonu povolání ve veřejném i účelovém stravování zejména v pozici zaměstnance. Po nezbytné praxi v oboru je také připraven na soukromé podnikání v pohostinství.

Přehled kompetencí absolventa

Vzdělávání v ŠVP směřuje k tomu, aby si žák vytvořil následující kompetence:

Odborné kompetence

Absolvent vykonává odborné činnosti restauračních a pohostinských služeb a vyznačuje se těmito kompetencemi:

- uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii,
- má přehled o výživě, zná zásady racionální výživy, druhy diet a alternativní způsoby stravování,
- rozlišuje vlastnosti a technologickou využitelnost základních druhů potravin a nápojů,
- zná způsob skladování potravin a nápojů,
- sestavuje menu, jídelní a nápojové listky podle gastronomických pravidel, pravidel racionální výživy a dalších hledisek,
- ovládá způsob přípravy běžných pokrmů české kuchyně i zahraničních kuchyní, technologické postupy přípravy, kontroluje kvalitu, správně uchovává pokrmy, esteticky dohotovuje a expeduje výrobky,
- používá a udržuje technická a technologická zařízení v gastronomickém provozu,
- ovládá druhy a techniky odbytu,
- volí vhodné formy obsluhy podle prostředí a charakteru společenské příležitosti, používá vhodný inventář,

- vystupuje společensky a jedná profesionálně ve styku s hosty, pracovními partnery a spolupracovníky, dbá na estetiku při pracovních činnostech,
- sjednává odbytk výrobků a služeb, provádí vyúčtování,
- připravuje podklad pro nákup surovin, potravin a dalšího materiálu,
- kalkuluje cenu výrobků a služeb,
- orientuje se v ekonomicko-právním zabezpečení provozu společného stravování,
- využívá ekonomických informací pro zabezpečení provozu,
- sestavuje nabídkové listy výrobků a služeb podle různých kritérií,
- využívá marketingové nástroje k prezentaci provozovny, nabídce služeb a výrobků, využívá prostředků podpory prodeje,
- vyhotovuje podnikové a obchodní písemnosti v souladu s normalizovanou úpravou,
- dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci,
- usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb,
- jedná ekonomicky a ekologicky při vykonávání pracovních činností i v běžném životě,
- dodržuje zásady podnikatelské etiky, společenského chování a vystupování,
- vyhledává, navazuje a rozvíjí kontakty s ohledem na podnikatelskou činnost.

Klíčové kompetence

Důraz je kladen na plnohodnotnou aktivní činnost ve společnosti a na kvalitní občanskou gramotnost. Preferuje se životní adaptabilita, připravenost na profesi ve stále se měnící společnosti, schopnost žít a pracovat v souladu s prostředím, okolním světem i se sebou samým. Výsledkem odborného vzdělání je kvalifikace, která umožní absolventovi výkon pracovních činností v oblasti gastronomie.

Absolvent byl veden tak, aby:

- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání, znal možnosti svého dalšího vzdělávání a byl motivován k celoživotnímu učení,
- se dokázal efektivně učit,
- vyhodnocoval své výsledky a pokroky v učení,
- uměl stanovit potřeby a cíle svého vzdělávání,
- jednal aktivně při hledání zaměstnání, vhodně komunikoval s potenciálními zaměstnavateli, prezentoval sebe i svoji odbornost,
- měl odpovědný postoj k vlastní profesní kariéře, byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- samostatně a sebevědomě řešil pracovní i mimopracovní problémy,
- spolupracoval při řešení úkolů s ostatními členy týmu, odpovědně se podílel na realizaci společných pracovních činností, usiloval o integritu a prosperitu pracovního týmu,
- se dokázal vyjadřovat v písemné a ústní formě přiměřeně dané pracovní nebo životní situaci, se vhodně prezentoval,
- dosáhl jazykové způsobilosti potřebné pro základní komunikaci i s využitím odborné terminologie alespoň v jednom světovém jazyce,
- chápal nutnost znalosti cizích jazyků,
- si stanovoval přiměřené cíle osobního rozvoje,
- si uvědomoval význam zdravého životního stylu,
- spolupracoval s dalšími lidmi při utváření funkčních a vstřícných mezilidských vztahů,
- předcházel osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům,

- využíval svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce,
- funkčně využíval matematické dovednosti v různých životních situacích,
- využíval ke své práci počítač a jeho základní aplikační program,
- využíval další prostředky z oblasti informačních a komunikačních technologií,
- získával a zpracovával informace z různých médií, uvědomoval si nutnost posuzovat věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupoval k získaným informacím,
- rozuměl podstatě a principům podnikání, měl představu o právních, ekonomických, administrativních a etických aspektech soukromého podnikání,
- dodržoval zákony, respektoval práva a osobnost druhých lidí, přispíval k uplatňování hodnot demokracie.

Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Vzdělání se ukončuje závěrečnou zkouškou, která se skládá z písemné a ústní zkoušky a z praktické zkoušky z odborného výcviku. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem), ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 47/2005 Sb., o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a o ukončování vzdělávání v konzervatoři absolutoriem, ve znění pozdějších předpisů.

Dokladem o dosažení stupně vzdělání je **vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list**.

Stupněm vzdělání je **střední vzdělání s výučním listem**.

Možnost dalšího vzdělávání

Absolventi, kteří úspěšně vykonali závěrečnou zkoušku, se mohou ucházet o nástavbové studium na středních školách a získat střední vzdělání s maturitní zkouškou. Absolvent je připraven prohlubovat si specifické znalosti v oboru různými školeními a kurzy.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Sušice U Kapličky 761/II 342 01 Sušice
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, 306 13 Plzeň
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód a název oboru vzdělání:	65-51-H/01 Kuchař - číšník
Stupeň poskytovaného vzdělání, úroveň:	střední vzdělání s výučním listem EQF 3
Délka a forma studia:	3 roky, denní studium
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2022, počínaje prvním ročníkem

Celkové pojetí vzdělávání v daném programu

Strategie školy se zaměřuje na výchovu odborně a jazykově vybaveného absolventa, ochotného dále se vzdělávat pro život a profesi v současné společnosti a který je schopný integrace v rámci evropského trhu práce. Vzdělávací koncepce školy vychází ze vzájemné součinnosti a propojenosti teoretické a praktické výuky, reaguje na potřeby dnešních zaměstnavatelů, využívá dostupných vzdělávacích zdrojů ve školství, rozvíjí výchovně vzdělávací aktivity nad rámec standardní výuky ve smyslu rozvoje kompetencí a zdůrazňuje princip spoluodpovědnosti žáka za vlastní vzdělávání.

Záměrem vzdělávání je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávací program připravuje kvalifikované pracovníky pro výkon povolání oboru Kuchař – číšník. Cílem je připravit absolventy, aby byli schopni uplatnit své odborné vzdělání v praxi, aby uměli propojovat získané vědomosti a dovednosti s praxí při řešení konkrétních problémů a situací.

K hlavním výchovným cílům patří proto výchova k odpovědnosti, spolehlivosti, přesnosti, pracovní kázní, samostatnosti v rozhodování, bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a hygieně práce, ochraně a péči o životní prostředí.

Metody a formy výuky jsou voleny s ohledem na obsah učiva oboru Kuchař – číšník a výsledky vzdělávání, kterých se má dosáhnout. Učitelé volí takové metody a formy práce, aby byly plněny základní a klíčové kompetence. Uplatňují vhodnou motivaci, která stimuluje práci žáků. Důraz je kladen na rozvoj a podporování samostatné práce žáků, na osobní zodpovědnost, schopnost týmové práce se záměrem odpovídajícího sebehodnocení a poznávání svých možností.

Důležitou složkou výuky je používání názorných pomůcek, odborných přednášek a seminářů, odborné exkurze a práce s odbornou literaturou. Velký důraz je kladen také na vytváření mezipředmětových vazeb, které rozlišují klíčové kompetence žáka.

Po zvládnutí teoretické i praktické části výuky vykonají žáci závěrečnou zkoušku a získají tak potřebnou kvalifikaci pro výkon pracovních činností v oboru Kuchař – číšník.

Aplikace průřezových témat

Školním vzdělávacím programem se prolínají čtyři průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Informační a komunikační technologie

Průřezová témata prostupují celým vzdělávacím procesem a promítají se v řadě činností jak ve výuce, tak v žákovských projektech i dalších aktivitách školy, jako jsou kurzy, přednášky, exkurze a přímá pracovní činnost žáků. Tato průřezová témata jsou vhodně začleněna přímo do tematických plánů pro jednotlivé vyučovací předměty.

Téma *Občan v demokratické společnosti* napomáhá k tomu, aby žáci získali vhodnou míru sebevědomí, byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci, dovedli se orientovat v masových médiích a rozvíjeli mediální gramotnost, dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách, vážili si materiálních a duchovních hodnot.

Téma *Člověk a životní prostředí* je základním tématem environmentálního vzdělání. Hlavním cílem je, aby žáci chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život i na životy dalších generací. Žáci by měli pochopit odpovědnost za své chování a jednání vzhledem k životnímu prostředí. Měli by si osvojit zásady zdravého stylu života.

Téma *Člověk a svět práce* se naplňuje především v ekonomice. Žáci získávají informace o možnostech uplatnění na trhu práce i o možnostech celoživotního vzdělávání. Učí se orientovat ve světě práce jako celku. Důležitou částí tohoto vzdělávání je naučit žáky písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, popř. svými obchodními partnery a zákazníky, v případě vedení své vlastní firmy.

Téma *Informační a komunikační technologie* se realizuje ve více předmětech, protože použití výpočetní techniky ve vyučování stále stoupá. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních technologií a s informacemi vůbec. Cílem je vytvořit u žáků dovednosti a návyky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání.

Způsoby rozvoje odborných a klíčových kompetencí ve výuce

Odborné a klíčové kompetence budou rozvíjeny následujícími způsoby:

- výuka ve škole
- besedy s odborníky a exkurze
- návštěvy výstav a veletrhů
- zapojení do odborných soutěží
- zapojení do sportovních a vědomostních soutěží
- zapojení do etických projektů
- sportovní a zážitkové programy

Organizace výuky

Organizace výuky se řídí legislativními předpisy, zejména zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem), ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání

a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů. Studium je organizováno jako tříleté denní.

Základem výuky je pravidelné střídání týdenních cyklů v odborném výcviku a teoretickém vyučování v rozsahu stanoveném učebním plánem. Důraz je kladen na úzké propojení a spolupráci mezi oběma způsoby výuky.

Teoretická výuka začíná zpravidla v 7.10 hodin. Probíhá v hlavní budově školy (U Kapličky 761) a je organizována v kmenových, odborných a specializovaných učebnách podle stanoveného rozvrhu hodin. Mezi stěžejní metody výuky patří frontální, skupinová a problémová výuka. V rámci předmětových cvičení převažuje samostatná práce, výuka skupinová a problémová.

Praktické vyučování probíhá v odborné učebně školy, na pracovištích školy a na smluvních pracovištích u právnických a fyzických osob. Výuka u smluvních partnerů probíhá pod vedením instruktorů z řad zkušených pracovníků těchto firem a je kontrolována učiteli odborné výchovy a zástupcem ředitele pro praktické vyučování. Zde žáci získají základní návyky v reálném pracovním prostředí, zopakují si teoretické znalosti a prohloubí své vědomosti a dovednosti, ale též mají možnost získat zaměstnání po ukončení studia.

Vyučování (všeobecně vzdělávací i odborné) se realizuje kromě klasické výuky v systému vyučovacích hodin i formou odborných exkurzí (např. do prestižních hotelů, gastronomické výroby), návštěv výstav a veletrhů s tematikou odpovídající oboru. Žáci se též účastní besed, kulturních a společenských akcí, výchovných koncertů a filmových představení podle aktuální nabídky. K aktivaci a motivaci žáků patří též praktické a ročníkové práce, prezentace, příprava a zapojení do gastronomických soutěží.

Kritéria a způsoby hodnocení žáků

Základ pro hodnocení prospěchu a chování tvoří zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), vyhláška MŠMT č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři. Jednotlivé formy hodnocení směřují k posouzení zvládnutí základních kompetencí. Základem je partnerský a komunikativní přístup k žákům. Učitel již není jen ten, kdo stále určuje a hodnotí, ale vede též na cestě poznání, inspiruje a pomáhá.

Kritéria a způsoby hodnocení teoretického vyučování

Ověřování stupně zvládnutí výsledků vzdělávání se provádí zejména formou ústního zkoušení, písemnými pracemi a testy. U písemných prací se zohledňuje i grafická stránka. Dále se hodnotí samostatné domácí práce a referáty. Kromě faktických znalostí se hodnotí i forma vyjadřování, vystupování a aktivita žáků při vyučování.

Učitel sleduje a hodnotí žáka rovnoměrně po celé klasifikační období. Při ústním zkoušení oznamuje výsledek okamžitě a veřejně, výsledky písemných prací oznamuje neprodleně (nejpozději však do 14 dnů). Při klasifikaci žák dostane též prostor pro vlastní sebehodnocení, poté jeho výkon zhodnotí namátkově vybraní žáci ve třídě a poslední zhodnocení provede však učitel sám. Při klasifikaci za příslušné období učitel nevychází z průměru, ale hodnotí kvalitu a rozsah získaných vědomostí, samostatnost a tvořivost. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka je vyjádřeno klasifikací.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí stupni prospěchu:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 – nedostatečný

Chování žáka se hodnotí stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Výchovná opatření:

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly a opatření k posílení kázně. Za vynikající studijní výsledky, za příkladný přístup ke studiu, za reprezentaci školy, za příkladné činy na veřejnosti může být žákovi udělena pochvala třídního učitele nebo pochvala ředitele školy. Podle závažnosti provinění mohou být žákovi udělena tato výchovná opatření k posílení kázně: napomenutí třídním učitelem, napomenutí učitelem odborného výcviku, důtka třídního učitele, důtka učitelem odborného výcviku, důtka ředitele školy, podmíněné vyloučení ze studia, vyloučení ze studia.

Kritéria a způsoby hodnocení odborného výcviku

Z důvodu relativně malého počtu žáků ve skupině se v odborném výcviku ve škole uplatňuje individuální hodnocení žáků. Učitel odborného výcviku známkou hodnotí hlavně zvládnutí učiva. Součástí klasifikace může být i aktivní přístup k řešení problémů, dodržování BOZP a pořádek na pracovišti. Tyto aspekty jsou však převážně hodnoceny ústně. Hodnocení žáků na pracovištích sociálních partnerů probíhá na základě komunikace mezi vedoucím učitelem odborného výcviku a instruktorem (zaměstnancem firmy). Též při hodnocení odborného výcviku dostane žák prostor pro vlastní sebehodnocení.

Kritéria a způsoby hodnocení klíčových kompetencí a průřezových témat

Hodnocení klíčových kompetencí a průřezových témat se provádí v jednotlivých vyučovacích předmětech. Jedná se o komplexnější posouzení a hodnocení toho, jak žák komunikuje, jak je schopen spolupracovat interaktivně v kolektivu, jak využívá výpočetní techniku a numerických znalostí a jak je schopen své znalosti a dovednosti prezentovat pro potřeby praxe.

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za 1. pololetí školního roku lze vydat opis vysvědčení. Přesáhne-li v některém pololetí školního roku absence žáka v některém předmětu 30% z počtu hodin odučených v tomto předmětu za příslušné pololetí, může na žádost vyučujícího nařídít ředitel školy konání komisionální zkoušky k doplnění podkladů pro klasifikaci. Přesáhne-li v některém pololetí školního roku absence žáka v některém předmětu 50% z počtu hodin odučených v tomto předmětu za příslušné pololetí, nařídí ředitel konání komisionální zkoušky k doplnění klasifikace.

Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele o komisionální přezkoušení, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, požádat krajský úřad.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Práce se žáky se specifickými poruchami učení a chování se řídí vyhláškou MŠMT č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Žáci se speciálními potřebami učení jsou ve škole evidováni. Jsou zohledňováni již při přijímacím řízení a v průběhu studia jsou pak speciální vzdělávací potřeby žáka zajišťovány mimo jiné i formou individuální integrace dle Směrnice MŠMT k integraci dětí a žáků se specifickými vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení č.j. 13710/2001-24 ze dne 6. 6. 2002.

Výchovný poradce poskytuje jak pedagogickým pracovníkům, tak i žákům se specifickými poruchami učení v případě potřeby konzultace, zajišťuje individuální vzdělávací plány, doporučuje metodické přístupy, spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, prostřednictvím třídních učitelů informuje ostatní vyučující, případně sestavuje žádost o finanční prostředky na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou žáka a zabezpečení jeho vzdělávacích potřeb.

Individuální studijní plán se sestavuje i pro žáky s tělesným postižením, stanoví se jim specifické podmínky studia. Na tvorbě individuálního studijního plánu pro tyto žáky se podílejí nejen výchovný poradce a všichni vyučující, ale i speciální centra pro postižené. Se speciálním centrem pro různé druhy postižení se spolupracuje po celou dobu studia postiženého žáka.

Metodické přístupy, které škola uplatňuje, se týkají úpravy rozsahu učiva, individuálního pracovního tempa žáků, předem domluvených termínů zkoušení, formy zkoušení – dle poruchy či postižení se preferuje buď zkoušení ústní nebo naopak písemné, kopírování učebních textů a přesné vyznačení úkolů ke zkoušení, zadávání samostatných prací, používání studentských notebooků a v neposlední řadě poskytování konzultačních hodin jednotlivými vyučujícími.

Výchovný poradce a třídní učitelé se věnují též žákům s horším prospěchem a pomáhají jim překonat obtíže při vzdělávání. Vedou a pravidelně aktualizují evidenci jejich prospěchu v průběhu jednotlivých čtvrtletí, spolupracují s ostatními pedagogy a rodiči na řešení vzniklých problémů. Každý učitel nabízí také konzultační hodiny, které jsou určeny nejen pro žáky se slabším prospěchem, ale i pro žáky, kteří určitému učivu v hodině dostatečně neporozuměli nebo kvůli nemoci ve škole chyběli.

V této oblasti se sledují také žáci ze sociálně slabšího prostředí, kterým je umožněno půjčování učebnic, knih a studijních materiálů pořízených z fondu školy. Práce se žáky se sociálním znevýhodněním spočívá především v jejich motivaci ke studiu vůbec a ve volbě vhodného výchovného postupu. Tito žáci jsou dlouhodobě sledováni a vedeni třídními učiteli ve spolupráci s výchovným poradcem a eventuálně s vychovateli domova mládeže.

Vzdělávání nadaných žáků

Žákem mimořádně nadaným je žák, u kterého bylo jeho mimořádné nadání potvrzeno na základě pedagogicko-psychologického vyšetření. Odborné vyšetření je podkladem pro vytvoření podpůrných programů a opatření pro vytvoření dynamických, strukturovaných individuálních vzdělávacích plánů, odrážejících specifika daného žáka. Je podkladem pro rozšíření, případně změnu organizace vzdělávání, pro využívání speciálních metod, postupů, forem, didaktických materiálů vedoucích k obohacování učiva a k akceleraci vzdělávání, která může vést i k přeřazení žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího. Mimořádně nadaní žáci jsou zapojováni do týmové nebo skupinové práce, využívající náročnější metody a postupy.

Škola se věnuje i práci s nadanými žáky. Nadaní žáci jsou vytipováni učiteli jednotlivých předmětů a zúčastňují se různých soutěží (gastronomické soutěže, sportovní soutěže a turnaje), olympiád a projektů umožňujících srovnání v národním i mezinárodním měřítku. Vyučující žáky na tyto soutěže celoročně připravují a zvláště nadaní žáci se mohou při těchto aktivitách realizovat.

Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Neoddělitelnou součástí teoretického a praktického vyučování je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany. Při výuce se vychází z platných zákonů, nařízení vlády, vyhlášek, technických předpisů a norem. Požadavky vybrané z těchto předpisů se musí vztahovat k výkonu konkrétních činností oboru Kuchař - číšník. Tyto požadavky jsou doplněny o informace o možných rizicích ohrožení života a zdraví, kterým jsou žáci při výuce vystaveni, včetně opatření na ochranu před působením těchto rizik.

Vždy při zahájení školního roku škola prokazatelným způsobem seznámí žáky se školním řádem, zásadami bezpečného chování, s ustanoveními konkrétních právních norem k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany vzhledem k danému oboru. Další školení získají žáci při probírání nových témat, při příchodu na nové pracoviště nebo do speciálních učeben. Při výuce je kladen důraz na dodržování bezpečnosti práce a používání osobních ochranných pracovních prostředků. Žáci jsou pravidelně seznamováni s požárními předpisy, používáním dostupných hasebních prostředků a evakuací v případě požáru pracoviště.

Rozpisem dohledu před vyučováním, v průběhu výuky a bezprostředně po vyučování škola zajišťuje kontrolu dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Na pracovištích odborného výcviku se nepřipustí výuka, pokud prostory nebudou odpovídat

požadavkům příslušných hygienických norem a ustanovením stavebního zákona. Výuka odborného výcviku mimo školu probíhá vždy pod vedením příslušného instruktora a na základě uzavřené smlouvy mezi školou a osobou, která zabezpečuje odborný výcvik. Škola prověřuje provádění odborného dohledu při praktickém vyučování. Pozornost zaměřuje na dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na provozních pracovištích.

Všichni zaměstnanci školy jsou pravidelně doškolováni a přezkušováni v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany dle platných právních předpisů. Systémem pravidelných kontrol a revizí škola zabezpečuje nezávadný stav objektů, technických zařízení, přístrojů, pomůcek a vybavení všech prostor, které slouží pro výuku nebo činnosti s ní související. Škola důsledně vytváří a dodržuje pracovní podmínky mladistvých, které stanovují právní předpisy ke zvýšení ochrany jejich zdraví, a podmínky, za nichž mohou výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání.

Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Ke vzdělávání lze přijmout uchazeče, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky. Při přijímání ke studiu se hodnotí dosažené studijní výsledky z předchozího studia na základní škole, zájem uchazečů o obor a předpoklady pro jeho vykonávání po stránce fyzické i osobnostní.

Uchazeči o studium oboru Kuchař - číšník musí vyhovovat zdravotním požadavkům uvedeným pro tento obor vzdělání (nařízení vlády č. 211/2010 Sb. ve znění pozdějších předpisů).

Zdravotní způsobilost vyplývající z budoucích pracovních podmínek absolventa posuzuje s konečnou platností příslušný registrující praktický lékař. Případné zdravotní omezení vždy závisí na specifických požadavcích zvoleného oboru vzdělání nebo předpokládaného uplatnění.

Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělávání se ukončuje závěrečnou zkouškou, která se organizuje podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 47/2005 Sb., o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a o ukončování vzdělávání v konzervatoři absolutoriem, ve znění pozdějších předpisů.

Závěrečná zkouška se skládá z ústní a písemné zkoušky a z praktické zkoušky z odborného výcviku.

U Č E B N Í P L Á N

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Sušice U Kapličky 761/II 342 01 Sušice
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, 306 13 Plzeň
Název školního vzdělávacího programu:	Kuchař - číšník
Kód a název oboru vzdělání:	65-51-H/01 Kuchař - číšník
Stupeň poskytovaného vzdělání, úroveň:	střední vzdělání s výučním listem EQF 3
Délka a forma studia:	3 roky, denní studium
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2022, počínaje prvním ročníkem

Přehled vzdělávacích předmětů vyučovaných v jednotlivých ročnících

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Týdenní hodinová dotace předmětů			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
A. Povinné vyučovací předměty	x	x	x	X
Český jazyk a literatura	1	1	1	3
1.Cizí jazyk AJ/NJ	2	2	2	6
2.Cizí jazyk AJ/NJ	1,5	1,5	1	4
Estetická výchova	1	1	0	2
Občanská nauka	1	1	1	3
Matematika	2	1	1,5	4,5
Chemie	1,5	0,5	0	2
Biologie a ekologie	1	0	0	1
Tělesná výchova	1	1	1	3
Informační a komunikační technologie	1	1	0,5	2,5
Ekonomika	0	1	1	2
CELKEM VŠEOBECNÉ	13	11	9	33
Základy podnikání	0	0	1	1
Potraviny a výživa	1	1	0,5	2,5
Technologie	2	1,5	2	5,5
Stolničení	1	1	1,5	3,5
Komunikace a administrativa	0	1	0,5	1,5
Odborný výcvik	15	17,5	17,5	50
CELKEM ODBORNÉ	19	22	23	64
Celková týdenní hodinová dotace	32	33	32	97

Přehled využití týdnů ve školním roce

Ročník	1.ročník	2.ročník	3.ročník
Celkový počet týdnů ve školním roce	40	40	36
Počet učebních týdnů ve školním roce	33	33	31
Týden sportovního kurzu	1	0	0
Závěrečné zkoušky	0	0	2
Projektové dny – projektový týden	1	1	1
Časová rezerva	5	6	2

ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ Z RVP DO ŠVP A VYUŽITÍ DISPONIBILNÍCH HODIN

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin celou dobu vzdělávání	Vyučovací předmět	Minimální počet hodin	Disponibilní hodiny	Hodiny ze stanoveného rozpětí (min – max)	Konečný počet hodin za celou dobu vzdělávání
Jazykové vzdělávání - český jazyk - dva cizí jazyky	3	Český jazyk a literatura	3			3
	10	1. cizí jazyk	6			6
		2. cizí jazyk	4			4
Společenskovední vzdělávání	3	Občanská nauka	3			3
Přírodovědné vzdělávání	3	Chemie	2			2
		Biologie a ekologie	1			1
Matematické vzdělávání	3	Matematika	3	1,5		4,5
Estetické vzdělávání	2	Estetická výchova	2			2
Vzdělávání pro zdraví	3	Tělesná výchova	3			3
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	3	Informační a komunikační technologie	2,5			2,5
		Komunikace a administrativa	0,5			0,5
Ekonomické vzdělávání	3	Ekonomika	2			2
		Základy podnikání	1			1
Výroba pokrmů	10	Potraviny a výživa	2,5			2,5
		Technologie	4	0,5	1	5,5
		Odborný výcvik	3,5	28,5		32
Odbyt a obsluha	7	Stolníčení	3			3
		Odborný výcvik	4	13,5		17,5
Komunikace ve službách	2	Komunikace a administrativa	1			1
		Stolníčení	0,5			0,5
		Odborný výcvik	0,5			0,5
Disponibilní hodiny	44					
Celkem (maximum 105)	96		52	44	1	97

U Č E B N Í O S N O V Y

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

Č E S K Ý J A Z Y K A L I T E R A T U R A

oboru vzdělání

65 – 51 – H / 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu: 97

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky v souladu s jazykovými, komunikačními a společenskými normami řešit základní životní a pracovní situace, vyjadřovat své myšlení, zážitky, názory a postoje, umět vyhledávat v současném světě médií informace důležité pro osobní i profesní rozvoj, používat je, předávat a kriticky hodnotit. Rozvíjet komunikační kompetenci žáků na základě jazykových a slohových znalostí ze základní školy s ohledem na společenské a profesní zaměření žáků. Učit žáky vyjadřovat se souvisle, výstižně a jazykově správně v rovině prostě sdělovací a prakticky odborné, zvláště v ústním projevu, porozumět odbornému i uměleckému textu a interpretovat jeho obsah. Rozvíjet stylistické dovednosti žáků, jejich schopnosti estetické, myšlenkové a vyjadřovací, rozvíjet svou slovní zásobu. Chápat funkci spisovného mateřského jazyka, poznat základní jazykové normy a kategorie, chápat rozdíl mezi spisovným a nespisovným vyjadřováním. Vytvářet dobrý jazykový základ pro další vzdělávání v mateřském jazyce, v cizích jazycích, v odborných předmětech.

Literární složka pomáhá formovat estetické vnímání světa, přehled o etapách kulturního a společenského vývoje. Literární historie pojednává o tvorbě vybraných autorů jednotlivých epoch a sleduje jejich dílo ve všeobecných dobových souvislostech. Náplní předmětu jsou také základní pojmy literární teorie, které se žáci naučí uplatňovat při práci s texty.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do třech ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností
- Komunikační a slohová výchova
- Práce s textem a získávání informací

Předmět český jazyk a literatura je neoddělitelnou součástí všeobecného vzdělávání a je základem klíčových schopností a dovedností, kterými by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech vyučovacích předmětů. K dosažení tohoto cíle přispívá také estetická výchova.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Jazykové vzdělávání a komunikační a slohová výchova rozvíjí komunikační kompetenci žáků, směřují k dovednosti a schopnosti žáků mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně se ústně vyjadřovat.

Literární a estetická výchova vychovává žáky ke kladnému vztahu k duchovním hodnotám ve společnosti a jejich ochraně. Směřuje k výchově ke čtenářství, k práci s literárním textem, k jeho rozboru a interpretaci. Podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a vytváří u žáků pozitivní vztah k těmto hodnotám.

V oblasti postojů výchova vede žáky k tomu, aby získali osobitý a celkově pozitivní vztah k jazyku a kultuře, uměli pracovat s odbornou literaturou, sledovali novinky ve svém oboru a měli motivaci k celoživotnímu vzdělávání.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří hromadné vyučování, skupinová výuka, práce ve dvojicích, samostatné práce. Provádí se různé metody soutěží projektů, formy testů, besed, řízeného rozhovoru. Žáci pracují se sešity a učebnicemi, s připravenými texty, jazykovými příručkami. Zařazují se krátká mluvní cvičení na aktuální téma, referáty z četby. Důraz se klade na samostatnou přípravu mimo vyučování při získávání informací. Součástí výuky jsou návštěvy divadelních a filmových představení, výchovných koncertů a kulturních institucí (knihovny, muzea). Posilují se mezipředmětové vztahy s odbornými předměty, s cizím jazykem, s občanskou naukou, s estetickou výchovou a s prací s počítačem.

Kritéria hodnocení žáků

V předmětu český jazyk vzhledem k použitým metodám a formám výuky uplatňujeme hodnocení a klasifikaci. Při hodnocení je prioritou přihlížet k osobnostním vlastnostem žáka, charakterovým rysům, sociálnímu zázemí a rozdílné zralosti žáka. Nezbytná je nutnost komplexního hodnocení uvedenými kritérii v oblasti psaní (sloh zahrnuje slovní zásobu, osobní styl, formu, kontext a úpravu, jazykovou strukturu a interpretaci, plánování a koncept, pravopis a prezentaci). V oblasti čtení (schopnost číst plynně a přesně, porozumět textu, při čtení získat informace, smysl pro hodnocení textů). Vyjadřování (výslovnost, hlasitost, soustředění na text, logická výstavba projevu, plynulost, postoj mluvčího). Kritéria pro hodnocení jsou žákům veřejně přístupná, učí se je používat (např. hodnotí kladné a záporné stránky projevu spolužáka v průběhu mluvního cvičení a referátů).

Při klasifikaci ústního zkoušení je zohledňována věcná správnost, relevantnost informací a jejich rozsah, volba jazykových prostředků, srozumitelnost a strukturovanost projevu v dané komunikační situaci, jazyková správnost.

Průběžně jsou zařazovány různé druhy kontrolních činností (ústní zkoušení, diktáty, písemné testy, pravopisná, mluvnická a slohová cvičení). Jedenkrát ročně vypracuje žák slohovou práci na dané téma.

U žáků s diagnostikovanými specifickými vývojovými poruchami učení přihlížíme k opatřením a návrhům pedagogicko-psychologické poradny.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Písemně i verbálně se žáci prezentují při jednání ohledně vstupu na trh práce, formulují svá očekávání a své priority, naučit žáka takové dovednosti, které mu umožní uplatnění ve společnosti. Vyjadřovat se správně v písemnostech úřední korespondence, sestavit žádost, profesní životopis, inzerát a odpověď na něj. Rozvíjet iniciativu pružnost, vytrvalost, odpovědnost, pracovat samostatně, společně i v týmu.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (žáci pracují efektivně, řeší základní i složitější úkoly, využívají různé informační zdroje)
- **Kompetence k řešení problémů** (žáci řeší problémy samostatně, ve skupině)
- **Komunikativní kompetence** (žáci se vhodně vyjadřují, objasňují a formulují své myšlenky, používají správnou terminologii k oboru)
- **Personální a sociální kompetence** (žáci jsou motivováni k prezentování svých profesních cílů, využívají poznatků z českého jazyka a literatury v ostatních předmětech)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (žáci využívají zkušeností, plní odpovědně úkoly, dále se vzdělávají, pracují v týmu)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (žáci vyhledávají nové informace na internetu a komunikují elektronickou poštou)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (výuka přispívá k pochopení významu přírody a životního prostředí pro člověka a k odpovědnosti za jeho ochranu)
- **Člověk a svět práce** (verbální komunikace, písemné vyjadřování, vlastní prezentace žáka přispěje ke schopnostem orientovat se v oblasti zaměstnanosti, komunikovat se zaměstnavateli, formulovat vlastní očekávání a priority)
- **Informační a komunikační technologie** (žáci využívají moderní informační zdroje, pracují s informacemi a dokážou k nim přistupovat kriticky)
- **Občan v demokratické společnosti** (žáci sledují aktuální společenské dění, poznávají principy a hodnoty dneška, formují postoj žáků k demokratickým zásadám, váží si materiálních, kulturních a duchovních hodnot, umí jednat s lidmi, diskutují, hledají kompromisy, argumentace)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností	13
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje v písemném projevu znalosti českého pravopisu, ověřuje si a upevňuje poznatky získané na základní škole – rozebere jednoduchou větu a souvětí, hledá v textu slovní druhy 	1.1	Opakování a upevňování vědomostí ze základní školy (prověrka znalostí z tvarosloví, větné stavby a pravopisu)	
– orientuje se v soustavě jazyků	1.2	Původ češtiny a její postavení mezi ostatními evropskými jazyky	
– pozná jazyky příbuzné	1.2.1	Čeština a jazyky slovanské	
– má přehled o vývoji jazyků	1.2.2	Čeština a evropské jazyky	
– pracuje se slovníky a příručkami	1.2.3	Internacionalizace jazyka	
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje a zdokonaluje znalosti českého pravopisu v písemném projevu a odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby – používá nejnovější normativní příručky českého jazyka 	1.3	Hlavní principy českého pravopisu (pravopis po obojetných souhláskách, pravopis skupin, pravopis předpon a předložek), Pravidla českého pravopisu a práce s nimi	
– chápe jazyk jako systém	1.4	Národní jazyk a jeho útvary	
– vyjadřuje pozitivní vztah ke svému jazyku	1.4.1	Čeština, jazyk mateřský	
– rozliší spisovný a nespisovný jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci	1.4.2	Spisovný a nespisovný jazyk	
– sleduje změny ve slovní zásobě	1.4.3	Nářeční a nadnářeční útvary	
<ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti – Aktivně a správně užívá odborné terminologie 	1.5	Slovní zásoba, slovo, slohové rozvrstvení a obohacování slovní zásoby Slovní zásoba vzhledem, k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– volí ve vlastním pojmu prostředky adekvátní komunikační situaci	1.5.1	Slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, homonyma, antonyma	
– chápe odvozování, skládání a zkracování slov	1.5.2	Základní způsoby tvoření slov	
– pracuje a rozvíjí si praktické dovednosti při práci s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	1.5.3	Jazykové příručky, zásady práce s nimi	
	2.	Komunikační a slohová výchova	10
– vysvětlí funkci slohových činitelů	2.1	Stylistika a slohotvorní činitelé	
– rozliší funkční styl a v typických příkladech slohový útvar	2.1.1	Podstata slohu funkční styly	
– připravuje se na aktivní účast na společenském dění, zdokonaluje kulturu osobního projevu	2.1.2	Základní postupy v běžné komunikaci	
– osvojuje si principy a normy kultivovaného vyjadřování a vystupování	2.2	Projevy prostě sdělovací	
– dovede samostatně zpracovat informace	2.2.1	Krátké informační útvary	
– formuluje vhodně zprávy, oznámení	2.2.2	Zpráva oznámení, infromatická výchova, knihovny a jejich služby, noviny, časopisy a jiná periodika, internet	
– zpracovává informace formou inzerátu a odpovědi na něj	2.2.3	Inzerát a odpověď na něj	
– formuluje vhodně otázky a odpovědi, učí se vnímat a poslouchat partnera, argumentuje a obohacuje svá stanoviska	2.2.4	Reklama, propagace	
– zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů	2.3	Vypravování, osnova	
– vybírá informace, orientuje se v nich a přistupuje k nim kriticky, má přehled o denním tisku a tisku podle svých zájmů	2.3.1	Vyprávěcí postupy v běžné komunikaci, v uměleckém projevu, v publicistice	
– vhodně zpracuje osnovu a stavbu vypravování	2.3.2	Kompozice a stavba vypravování	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– prohlubuje a zdokonaluje své vyjadřovací schopnosti	2.3.3	Charakteristické jazykové prostředky	
– prokazuje věcně správné, jasné a srozumitelné vyjadřování – rozliší vyjadřování spisovné a nespisovné	2.3.4	Slohová písemná práce	
	3.	Práce s textem a získávání informací	10
– prohloubí si poznatky o nejstarších dílech světové literatury	3.1	Techniky a druhy čtení s důrazem na čtení studijní, orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu, druhy a žánry textu, získávání a zpracovávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení	
– uvědomí si stále aktuální odkaz těchto děl	3.1.1	Výběr z nejstarších světových literatur, výběr z řecké mytologie v podání současných autorů	
– vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl	3.1.2	Význam Bible, biblické příběhy v podání současných autorů	
– utřídí si základní poznatky o období české středověké literatury	3.2	Výběr z české středověké literatury	
– prohloubí si poznatky o počátcích českého písemnictví	3.2.1	Nejstarší památky našeho písemnictví, doba Velké Moravy	
– vystihne charakteristické znaky různých literárních textů	3.2.2	Literární památky rané doby a vrcholného středověku (legendy, duchovní písně, kroniky, satiry)	
– vysvětlí význam osobnosti Jana Husa	3.2.3	Osobnost Jana Husa, literatura v době husitské	
– uvede významné představitele renesančního umění, vyjádří vlastní prožitky daných uměleckých děl	3.3	Evropská renesanční literatura, výběr z děl významných renesančních autorů	
– charakterizuje problematiku období pobělohorského, vysvětlí pokrokovost a aktuálnost pedagogických názorů J. A. Komenského	3.4	Literatura doby pobělohorské, Jan Amos Komenský	
– objasní význam ústní lidové slovesnosti	3.4.1	Význam ústní lidové slovesnosti v 17.	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
		a 18. Století	
– uvědomuje si význam práce národních buditelů, chápe společenskou funkci divadla	3.5	Literatura českého národního obrození, charakteristika období, význam práce jazykovědců a historiků tohoto období, úloha českého divadla	
– prohlubuje si znalosti o významných představitelích české literatury (J. K. Tyl, K. J. Erben, K. H. Mácha) – text interpretuje a vyjadřuje vlastní prožitky z daných uměleckých děl	3.5.1	Romantismus a jeho představitelé	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	4.	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností	11
– aplikuje své znalosti z 1. ročníku – zdůvodňuje použití gramatických norem	4.1	Hlavní principy českého pravopisu, gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce	
– objasní zásady spisovné výslovnosti a řídí se jimi	4.2	Zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka, jazyková kultura	
– aplikuje poznatky z tvarosloví v písemném i mluveném projevu	4.3	Slovní druhy a jejich klasifikace	
– charakterizuje podstatná jména, vyhledává v textu, rozlišuje druhy, vysvětlí tvorbu koncovek a používá je správně v písemném i mluveném projevu	4.3.1	Podstatná jména	
– charakterizuje přídavná jména, vysvětlí jejich funkci ve větě, určuje jejich mluvnické kategorie, přiřadí přídavná jména ke vzorům s ohledem na správnou tvorbu koncovek, rozlišuje a vytváří tři stupně přídavných jmen	4.3.2	Přídavná jména	
– vysvětlí funkci zájmen ve větě, rozliší jednotlivé druhy zájmen s ohledem na jejich pravopisné normy	4.3.3	Zájmena	
– rozezná jednotlivé druhy číslovek, rozliší v textu, odůvodní koncovky, správně je používá v písemném i mluveném projevu	4.3.4	Číslovky	
– vysvětlí význam sloves, charakterizuje je s ohledem na jejich slohové využití, určí základní mluvnické kategorie, objasní na příkladech vztah mezi koncovkou sloves v minulém čase a jeho podmětem	4.3.5	Slovesa, shoda přísudku s podmětem	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– vysvětlí rozdíl mezi ohebnými a neohebnými slovními druhy, objasní jejich funkci ve větě	4.3.6	Neohebné slovní druhy	
	5.	Komunikační a slohová výchova	12
– oslovuje a navazuje kontakt, vhodně prezentuje a obhajuje svá stanoviska, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi	5.1	Komunikační situace a komunikační strategie, vyjadřování přímé a zprostředkované technickými prostředky, neformální i formální, připravené i nepřipravené	
– udržuje pozornost posluchače	5.1.1	Účel a cíl jednání	
– dovede vyjádřit svůj postoj ke skutečnosti, vhodně argumentuje a obhajuje své stanovisko	5.1.2	Mluvčí a adresát	
– vyjadřuje se jasně, srozumitelně – Klade vhodně otázky a formuluje odpovědi	5.1.3	Monolog a dialog	
– chápe rozdíl mezi mluveným a psaným projevem, přednese krátký projev	5.1.4	Psaný a mluvený projev	
– rozumí obsahu textu i jeho jednotlivým částem, orientuje se ve výstavbě textu a posoudí jeho slovní zásobu a skladbu	5.2	Výstavba textu, grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů, zpětná reprodukce textu	
– rozčleňuje text na odstavce, vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi	5.2.1	Členění textu na odstavce	
– sestavuje osnovu daného textu – pořizuje výpisek, výtah z odborné literatury svého oboru	5.2.2	Osnova a konspekt, výpisek, výtah	
– charakterizuje odborný styl na základě ukázek, odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu	5.3	Útvary odborného stylu Jednoduché odborné dokumenty podle charakteru oboru	
– rozpozná rozdíl mezi popisem prostým, odborným, uměleckým a publicistickým, má přehled o	5.3.1	Popis odborný, popis pracovního postupu, popis osoby a věci	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
základních slohových postupech uměleckého stylu			
– užívá odbornou terminologii, nahradí běžné cizí slovo českým, využívá postupů odborného stylu při studiu odborných předmětů	5.3.2	Práce s ukázkami	
– samostatně vypracuje písemnou práci	5.3.3	Písemná slohová práce	
– orientuje se v novinách, časopisech a tiskovin dle svých zájmů, samostatně zpracovává informace a používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů, má přehled o knihovnách a jejich službách	5.4	Publicistický styl a vliv médií	
– chápe vliv médií	5.4.1	Publicistické útvary	
– rozpozná bulvár, dovede posoudit úlohu reklamy a propagace	5.4.2	Samostatná práce s texty	
– charakterizuje jednotlivé znaky informačních útvarů, samostatně vyhledává a hodnotí je	5.5	Krátké informační útvary, administrativní, prakticky odborné, jejich základní znaky, postupy a prostředky	
– vytvoří jednoduchou pozvánku, blahopřání	5.5.1	Pozvánka, blahopřání	
– chápe rozdíl mezi osobním a úředním dopisem	5.5.2	Osobní dopis	
– ovládá grafickou i formální stránku úředních dopisů	5.5.3	Úřední dopis	
– uplatňuje moderní způsob komunikace	5.5.4	Moderní způsoby komunikace	
– pracuje průběžně s texty a ukázkami slohových útvarů, samostatně sestavuje zadaná stylistická cvičení, dodržuje pravidla pravopisu	5.6	Práce s textem a ukázkami, všestranný jazykový rozbor, průběžná stylistická cvičení	
	6.	Práce s textem a získávání informací	10
– rozpozná charakteristické rysy realismu v různých druzích umění, jmenuje hlavní představitele v české literatuře v kontextu doby, zařadí i světové autory	6.1	Realismus ve světové a české literatuře	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí význam K. H. Borovského pro moderní českou žurnalistiku, objasní základní znaky fejetonu, dokáže jej najít v současném tisku – vysvětlí znaky kritického realismu 	6.2	Kritický realismus v české literatuře (K. H. Borovský, J. Neruda)	
<ul style="list-style-type: none"> – prokáže recitační a interpretační dovednosti na základě českých básníků 2. poloviny 19. století 	6.3	Česká poezie 2. poloviny 19. Století	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí podstatu kritického realismu na dílech českých autorů z konce 19. století, objasní specifickou funkci divadla na konci 19. století – prokáže znalost sociální problematiky tehdejšího venkova na základě četby konkrétních děl, srovnává se současným stavem 	6.4	Česká literatura z konce 19. Století	
<ul style="list-style-type: none"> – porovná zpracování venkovské problematiky v próze a dramatu, vysvětlí sociální a národnostní problematiku na základě poznatků tvorby P. Bezruče, objasní antimilitaristický postoj v díle F. Šrámka 	6.5	Česká literatura na přelomu 19. století a 20. století	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	7.	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností	8
– ovládá normy a principy kulturního vyjadřování a vystupování, vyjadřuje se jasně a srozumitelně	7.1	Jazyková a řečová kultura, kultura osobního projevu, samostatná vystoupení žáků	
– uplatňuje zásady českého pravopisu v písemném projevu, ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci	7.2	Procvičování základních znalostí v pravopisu, opakování mluvnického učiva, zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka Větná skladba, stavba a tvorba komunikátu	
– zdokonaluje se ve znalosti jazykového systému, odhaluje a odstraňuje jazykové a stylizační nedostatky, ovládá a uplatňuje základní principy výstavby vět, prohlubuje znalosti pravopisu, orientuje se ve výstavbě textu	7.3	Druhy vět podle obsahu, z gramatického a komunikačního hlediska, podle složení, shoda přísudku s podmětem	
	8.	Komunikační a slohová výchova	12
– stylizuje samostatně veřejný projev ve vhodných formách – dbá na zvukovou stránku svého projevu, klade důraz na přednes i vystupování, je schopen seberealizace na trhu práce	8.1	Řečnické projevy a jejich druhy	
– shromažďuje informace k výkladu na zadané nebo zvolené téma – je schopen získané informace zpracovat, ovládá výstavbu výkladu	8.1.1	Odborný výklad, návod k činnosti	
– využívá všech získaných vědomostí ke zpracování informací, je schopen vypracovat referát	8.1.2	Odborný referát	
– dokáže připravit úvahu na dané téma – chápe rozdíl mezi úvahou a referátem	8.1.3	Úvaha	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– je schopen napsat odborný výklad, odborný referát, vyhledat informace, odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru, rozumí obsahu textu a jeho části	8.1.4	Písemná slohová práce	
– ovládá grafickou i formální stránku útvarů administrativního stylu	8.2	Projevy administrativního stylu, grafická a formální stránka písemností	
– sestaví samostatně strukturovaný životopis, životopis psaný vyprávěcí formou, objasní rozdíly	8.2.1	Životopis	
– vytvoří a napíše žádost, objednávku, dbá na věcné a jazykově správné vyjadřování, dopis upraví graficky a esteticky	8.2.2	Žádost, objednávka, úřední korespondence, zápis z porady	
	9.	Práce s textem a získávání informací	11
– seznámí se s Haškovým dílem, jeho významem, vysvětlí pojem humor a satira, ironie, kreslené vtipy	9.1	Válka v literatuře 20. století (J. Hašek)	
– uvede významné představitele meziválečné literatury, objasní pojem proletářské umění, sociální balada, poetismus	9.2	Meziválečná literatura (poezie, próza, drama)	
– vysvětlí význam osobnosti Karla Čapka a jeho díla, zdůrazní humanistický a protiválečný Čapkův postoj	9.3	Karel Čapek, dramatická a novinářská tvorba	
– uvědomuje si význam divadla v daném období, objasní nové prvky v divadelní práci Voskovce a Wericha, aktivně poznává divadlo minulé a současné	9.4	České divadlo 20. let a 30. let 20. století (avantgardní divadlo, improvizace, alegorie, divadlo a dramatické umění)	
– charakterizuje literární tvorbu v době 2. světové války a těsně po válce, uvede významné autory	9.5	Česká a světová literatura po 2. světové válce	
– zajímá se o literární tvorbu, uvědomuje si aktuální odkaz děl, vyjadřuje prožitky na základě vlastní četby děl	9.6	Z děl spisovatelů publikujících ve 2. polovině 20. století, literatura současnosti	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

A N G L I C K Ý J A Z Y K 1

oboru vzdělání

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu celkem: 194

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Vzdělávání v cizím jazyce se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k osvojení praktických řečových dovedností cizího jazyka jako nástroje dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci v rámci základních témat, volit vhodné strategie a jazykové prostředky, využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu anglického jazyka. Učí je umění pracovat s jazykovými příručkami, slovníkem, internetem, naučit se efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně jednoduššího odborného textu, využívat text jako zdroj poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí.

Současně přispívá k formování osobnosti žáka, rozvíjí jejich komunikativní kompetence a vnímavost a respektování tradic a kulturních hodnot jiných národů a jazykových oblastí v souladu se zásadami demokracie.

Charakteristika učiva

Učivo navazuje na výuku předmětu cizí jazyk na ZŠ. Dosažení komunikačních kompetencí úrovně A2 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky vyžaduje systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků v těchto kategoriích:

- Řečové dovednosti (receptivní – poslech s porozuměním, práce s textem včetně, produktivní – ústní a písemné vyjadřování, interaktivní – dialog, diskuse).
- Jazykové prostředky (výslovnost, slovní zásoba, gramatika, pravopis).
- Tématické celky (představování vlastní osoby, rodina, přátelé, příbuzenské vztahy, bydlení a domov, režim dne, cestování, prázdniny a dovolená, služby, nakupování, móda a oblékání, jídlo a stravování, práce a povolání, péče o zdraví, příroda a životní prostředí, vzdělávání, plány do budoucna, počasí, média, Česká republika, anglicky mluvící země, umění, věda a technika, odborné tématické okruhy). Komunikační situace (společenské obraty, nakupování a komunikace v obchodě, získávání informací o možnostech ubytování a stravování, objednávka v restauraci, objednávka služeb, rezervace a vyrovnání účtu např. v hotelu, získání informací

souvisejících s cestováním a s jízdou v dopravním prostředku, nákup jízdenky, dotaz v informačním středisku, dotaz na cestu v neznámém městě, popsání cesty či směru, vyplnění jednoduchého formuláře, vyřízení vzkazu, blahopřání, komunikace po telefonu, jednání se zákazníkem). Jazykové funkce (pozdravy při setkání a při loučení, vhodné obraty při oficiálním a neoficiálním oslovení, představování sebe i druhých, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, svolení a odmítnutí, výrazy nespokojenosti, jednoduché obraty vyjadřující návrh, upozornění, radu, zákaz, úmysl, ochotu, slib, naději, přání, blahopřání, překvapení, pozvání, radost, vděčnost, lítost, poděkování, žádost, prosba).

- Poznatzky o zemích (kultura, umění a literatura, tradice a současnost).

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělání přispívá k formování osobnosti studentů. Směřuje k tomu, aby si žáci uvědomovali vlastní možnosti, získali vhodnou míru sebevědomí, poznali výhody znalosti cizího jazyka, vede k tomu, aby věděli o možnostech uplatnění v zahraničí a získali pozitivní vztah k jazyku i celoživotnímu vzdělávání.

Upevňují se dovednosti – účastnit se diskuse, formulovat svůj názor, reagovat na názory druhých, přijímat kritiku, odmítat předsudky a stereotypy ve vnímání druhých, přistupovat s tolerancí k identitě druhých, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména s využitím Internetu.

Strategie výuky

Rozvrh výuky činí 2 vyučovací hodiny týdně. Vzdělávání v cizích jazycích je založeno na humanistických přístupech k žákovy a kognitivně komunikativním způsobu výuky včetně využívání didaktických interkulturních aspektů. K žákům se specifickými poruchami učení učitel přistupuje individuálně. Při vysvětlování nových gramatických jevů je nezastupitelný slovní výklad učitele, lze se opřít o systém mateřského jazyka. Skupinová výuka napomáhá vyrovnání disparit mezi různě nadanými žáky, zároveň rozhovory a spolupráce v malých skupinkách zbavují žáky ostychu a zároveň učí týmové práci. Při procvičování je možné používat i počítačové programy, využití audio a video techniky. Vhodné je používání aktivizujících metod – např. jazykových her k procvičování slovní zásoby, aktuálních gramatických jevů. Snažíme se připravit žáky na využití anglického jazyka v praxi, např. pomocí situačních metod. Základní učebnice volí vyučující z široké nabídky v souladu s cíli a zaměřením učebního oboru a s podmínkami výuky.

Kritéria hodnocení žáků

Hodnocení výsledků je v souladu se školním řádem. Výsledky hodnocení jsou kontrolovány průběžně. Hodnotí se schopnost řešit ústní, písemné a komunikativní úlohy, čtení s porozuměním, znalost slovní zásoby, zařazují se dílčí didaktické testy a písemné práce. Přihlíží se k aktivitě v hodinách i k domácí přípravě. Výsledná známka představuje komplexní hodnocení. Žáci jsou vedeni k objektivně kritickému sebehodnocení. Způsoby hodnocení spočívají v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, případně procentního vyjádření. Základní formou hodnocení je klasifikace vyjádřená známkami (dle stávající školské legislativy – pětistupňová klasifikační stupnice).

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Anglický jazyk je předmětem, který výrazně integruje ostatní předměty a v jeho výuce se realizují mezipředmětové vztahy. Je průsečíkem průřezových témat a klíčových i odborných kompetencí v jazykových komunikačních situacích mluvených i psaných. Anglický jazyk tak významně přispívá k celkovému intelektuálnímu, sociálnímu, tvůrčímu a estetickému rozvoji žáků.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (Studenti si osvojují a obohacují slovní zásobu praktickým rozvíjením čtyř základních jazykových dovedností (ústní projev, poslech, čtení a písemný projev), jsou vedeni ke kreativě a samostatné prezentaci různých témat, zároveň jsou vedeni k efektivnímu a zodpovědnému přístupu k učení, využívají ve škole i mimo vyučování audiovizuální pomůcky a jsou směřováni k celoživotnímu vzdělávání a rozvíjení své osobnosti).
- **Kompetence k řešení problémů** (Studenti jsou schopni samostatně vyhledávat informace k danému problému využíváním různých zdrojů, učí se analyzovat informace a rozvíjet kritické myšlení i v cizím jazyce).
- **Komunikativní kompetence** (Studenti se rozvíjí komunikační dovednosti v mateřském i cizím jazyce, důraz je kladen na slovní i písemnou komunikaci, učitel vybírá vhodná a aktuální témata, vybízí studenty k diskusi a vyjádření vlastních názorů a postojů).
- **Personální a sociální kompetence** (Učitel vede studenty ke spolupráci ve skupině, k uvědomění si své role ve skupině, ke schopnosti najít kompromis. Studenti jsou vedeni k rozpoznání a odsouzení různých forem manipulace, násilí a šikany).
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (Znalost cizího jazyka a schopnost komunikace v něm zvyšuje šance studenta na uplatnění na trhu práce).
- **Matematické kompetence** (Žák dovede vyjádřit jednoduché matematické operace v anglickém jazyce, orientuje se v cizojazyčných měrných jednotkách a matematických symbolech).
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (Studenti pracují s PC v různých formách a zároveň se učí pracovat s audiovizuálními technologiemi).

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (Mezi jazykové tématické celky nesporně patří příroda a životní prostředí a jeho ochrana, ať už v regionálním či globálním kontextu. Je kladen důraz na zdravý životní styl a uvědomění vlastní odpovědnosti za své jednání).
- **Člověk a svět práce** (Znalosti a kompetence žáka, které mu pomohou orientovat se v cizojazyčných nabídkách práce a reagovat na ně, mu významně usnadní uplatnění na evropském trhu práce).
- **Informační a komunikační technologie** (Studenti využívají práci na počítači k vyhledávání a zpracování informací, využívání nových technologií).

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Gramatika	20
– správně používá daná slovesa v kontextu, rozlišuje slovesa pomocná a plnovýznamová	1.1.	Sloveso být a mít v přítomném čase, zápor a otázka	
– vytváří množné číslo podstatných jmen (včetně nepravidelností) a přivlastňování, správně vyslovuje koncové –s	1.2.	Množné číslo podstatných jmen, přivlastňování	
– vytváří správné tvary v kontextu, rozlišuje mezi I- me apod.	1.3.	Osobní zájmena, pád osobních zájmen	
– rozlišuje mezi this/that, my/mine atd., používá správné tvary v kontextu	1.4.	Ukazovací a přivlastňovací zájmena	
– vytváří věty se správným slovosledem	1.5.	Slovosled oznamovací věty a otázky, postavení frekvenčních příslovcí	
– vytváří správné tvary, rozlišuje mezi prostým a průběhovým tvarem, používá je v běžných komunikačních situacích, pojmenuje aktuální činnosti	1.6.	Přítomný čas prostý a průběhový	
– rozumí větám s vazbou there is/are, správně je překládá do češtiny, popíše pomocí této vazby, co a kdo se nachází v dané místnosti/ v prostoru	1.7.	Vazba there is, there are	
– rozlišuje mezi těmito typy podst. jmen, správně je používá ve větě s ohledem na shodu s přísudkem	1.8.	Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména	
– aplikuje pravidla použití some/any, much many, zeptá se na množství, řekne, kolik čeho je	1.9.	Použití kvantifikátorů some/any, much /many	

– rozumí významu a potřebnosti použití členů v angličtině, dovede aplikovat jednoduchá pravidla použití	1.10.	Člen určitý a neurčitý	
	2.	Tematické celky, komunikační situace, jazykové funkce	28
– osvojí si jednoduché formy představování v rámci pozdravů a loučení na formální a neformální úrovni, poskytne informace o sobě a své rodině, zároveň získá i tyto informace od jiné osoby, vyplní jednoduchý formulář se svými údaji, požádá o vysvětlení neznámého výrazu, dokáže poprosit a poděkovat	2.1.	Představování a pozdrav, společenské obraty, pozdravy při setkání, při loučení na formální i neformální úrovni	
– poskytne informace o sobě a své rodině, získá informace o rodině od jiné osoby, v řízeném dialogu hovoří o jejich fyzickém vzhledu, povaze, povolání a zálibách, nadepíše správně adresu	2.2.	Rodina	
– zcela jednoduchými větami hovoří o svém denním režimu, vyjmenuje různé koníčky, sdělí, jak tráví volný čas v jednotlivých dnech v týdnu a v kolik hodin, získá tutéž informaci od jiné osoby	2.3.	Volný čas a denní režim, vyjádření souhlasu či nesouhlasu, libost či nelibost, dotazy na čas	
– jednoduchými a stručnými větami zformuluje sdělení o činnosti ve škole, pojmenuje školní předměty, umí říct, jaké předměty má ve škole, co ho baví, nebaví, v čem je dobrý a v čem nikoliv	2.4.	Škola a vzdělávání	

– pojmenuje obytné budovy, části místností, vyjmenuje základní vybavení bytu a domu, porovná různé formy a způsoby bydlení v různých zemích	2.5.	Bydlení a domov	
– rozlišuje základní potraviny a nápoje, vyjádří, co snídá, obědvá a večeří, objedná si a zaplatí v restauraci, orientuje se v jídelním lístku, dotáže se na množství a cenu, domluví se s číšníkem. Vyhledá informace o základních společenských zvyklostech a sociokulturní specifika dané země ve srovnání s Českou republikou, získává informace o možnostech stravování, samostatně vytvoří objednávku v restauraci i vyrovnání účtu za jídlo	2.6.	Stravování a jídlo, cena, základní potraviny a nápoje, objednávka v restauraci, možnosti stravování, výrazy spokojenosti, nespokojenosti	
	3.	Reálie a kultura anglicky mluvících zemí	8
– vyhledá a sdělí základní fakta	3.1.	Spojené království Velké Británie a Severního Irsku	
	4.	Písemný projev	10
– používá vhodné obraty	4.1.	Mail, vzkaz	
– postupuje podle zadání	4.2.	Neformální dopis	
– pracuje se slovníkem	4.3.	Blog, osobní profil	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	5.	Gramatika	28
– vytváří správné tvary 2. a 3. stupně příd. jmen, porovná kvalitu a velikost dvou položek	5.1.	Stupňování přídavných jmen	
– používá správné tvary v širším kontextu (vyprávění příběhů), správně vyslovuje koncové –ed u pravidel. sloves, správně vyslovuje a píše tvary nepravidelných sloves	5.2.	Minulý čas prostý u pravidelných a nepravidelných sloves	
– rozlišuje mezi dvěma základními modalitami – dispoziční a jistotní (např. must pro nutnost a jistotu atd.) – vytváří tvary v minulém čase pomocí opisných tvarů	5.3.	Modální slovesa (can/could, must, have to, may/might, should)	
– vytváří správné tvary podmiňovacího způsobu na základě modelových vět	5.4.	Podmiňovací způsob	
	6.	Tematické celky, komunikační situace, jazykové funkce	24
– dokáže zformulovat vlastní myšlenky ve formě krátkého sdělení o využití svého volného času	6.1.	Vyjádření přání, úmyslu	
– pozorně naslouchá přání zákazníka, dokáže sdělit cenu, poradit s výběrem zboží, učiní nabídku	6.2.	Nakupování, komunikace v obchodě, výrazy nespokojenosti, spokojenosti, ochoty, žádosti	
– napíše vyprávění o dovolené v neformálním dopise, vhodně aplikuje slovní zásobu týkající se počasí, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných komunikačních situací a tematických okruhů	6.3.	Cestování a dovolená, objednávka služeb, rezervace v hotelu, nákup jízdenek, dotazy na cestu	
– rozšiřuje si slovní zásobu v rámci odborných témat	6.4.	Odborná témata	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	7.	Reálie a kultura	8
– vybaví si faktické znalosti především o základních geografických a kulturních faktorech vlastní země, včetně poznatků o hlavním městě	7.1.	Česká republika, Praha – geografie, tradice a současnost, kultura, zvyky, umění	
	8.	Písemný projev	6
– používá vhodné obraty	8.1.	Vyprávění	
– postupuje podle zadání	8.2.	E-mail z dovolené	
– pracuje se slovníkem	8.3.	Formální dopis	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	9.	Gramatika	20
– vytváří správné tvary v kontextu, rozlišuje mezi I-me apod.	9.1.	Zájmena	
– rozlišuje mezi this/that, my/mine atd., používá správné tvary v kontextu	9.2.	Ukazovací, tázací a přivlastňovací zájmena (samostatná, nesamostatná)	
vytváří věty se správným slovosledem a správným tvarem příslovčí	9.3.	Příslovce	
– vytváří správné tvary, rozlišuje mezi <i>will</i> a <i>going to</i> , rozlišuje mezi dvěma základními významy této vazby, používá ji v jednoduchých komunikačních situacích, – sdělí své plány do budoucna pomocí této vazby, gramaticky správně formuluje předpověď své budoucnosti	9.4.	Vazba „going to“ / will + další formy vyjádření budoucnosti	
– chápe význam předpřítomného času, vytváří správné tvary, používá předpřítomný čas v jednoduchých komunikačních situacích (sdělení zážitků a zkušeností)	9.5.	Předpřítomný čas	
	9.6.	Opakování gramatiky	
	10.	Tematické celky, komunikační situace, jazykové funkce	26
– vyjadřuje se ústně i písemně k danému tématu, vhodně aplikuje slovní zásobu týkající se zdraví, vyjmenuje základní druhy nemocí, poskytne informace o zdravém životního stylu, vyjádří	10.1.	Péče o zdraví	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
doporučení, radu, atd.			
– jednoduše hovoří o základních problémech životního prostředí a možnosti ochrany životního prostředí	10.2.	Životní prostředí, Příroda	
	10.3.	Svět práce	
– popíše a stručně charakterizuje běžná povolání			
– rozšiřuje si slovní zásobu (povolání, pracoviště, pracovní dovednosti, zkušenosti a schopnosti)			
– vhodně aplikuje slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných komunikačních situací a vybranou základní odbornou zásobu ze svého oboru, vyjádří se ústně i písemně k odborným tématickým okruhům	10.4.	Odborné tematické okruhy	
	11.	Poznatky o zemích	8
– vybaví si faktické znalosti především o základních geografických a kulturních faktorech anglicky mluvících zemí	11.1.	Spojené státy americké a další anglicky mluvící země – základní informace – geografie, tradice a současnost, kultura, zvyky	
	12.	Písemný projev	8
– používá vhodné obraty	12.1.	Formální dopis – žádost o práci	
– postupuje podle zadání	12.2.	Životopis	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

ANGLICKÝ JAZYK 2

oboru vzdělání

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu: 130

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vyučování anglickému jazyku je součástí všeobecného vzdělávání a přispívá k harmonickému rozvoji osobnosti žáků, rozvíjí jejich komunikativní kompetence a schopnost učit se po celý život. Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci jednoduchým způsobem komunikovali se zákazníky a porozuměli základním užívaným frázím z osobního i pracovního života.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do čtyřech kategorií, které se v procesu výuky přirozeně prolínají a nelze je vyučovat izolovaně.

Řečové dovednosti

- Receptivní dovednosti – poslech a čtení s porozuměním
- Produktivní dovednosti – ústní vyjadřování a písemný projev
- Interaktivní řečové dovednosti - využívají žáci především v mluveném projevu - střídání receptivních a produktivních činností

Jazykové prostředky

- Výslovnost
- Slovní zásoba a její tvoření
- Gramatika
- Grafická podoba jazyka a pravopis

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

- Tematické okruhy
- Komunikační situace
- Jazykové funkce

Všeobecné znalosti a dovednosti - jsou základem, který umožňuje komunikaci – znalost reálií a kultury, prostupují všemi kategoriemi učiva.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Při výuce anglického jazyka budou žáci vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali vlastní osobnostní a národní identitu
- respektovali identitu a názory jiných lidí
- vyjádřili vlastní názor
- uznávali demokratické hodnoty

Strategie výuky

Anglický jazyk je vyučován v 1., 2. a 3. ročníku. V 1. a 2. ročníku je hodinová dotace 49,5 hodin za rok, ve 3. ročníku 31 hodin za rok. Celková hodinová dotace pro všechny 3 ročníky činí 130 hodin.

Výuka anglického jazyka jako 2. cizího jazyka předpokládá, že žáci jsou naprostými začátečníky.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Žáci jsou seznamováni s odbornou terminologií a odbornými tématy, učí se jednat se zákazníkem a potenciálním zaměstnavatelem.

Na konci 3. ročníku se předpokládá, že žáci dosáhnou úrovně A1 Evropského referenčního rámce pro jazyky.

Při výuce anglického jazyka učitelé střídají různé metody – frontální výuku, individualizovanou, aktivizující a motivační metody - hry, inscenační metody, skupinovou práci, samostatná vystoupení žáků. Žáci pracují s učebnicemi, slovníky, časopisy, odbornými texty, apod. Podle možností je využívána didaktická technika, informační a komunikační technologie.

Učitelé zohledňují žáky se specifickými poruchami učení a volí vhodné strategie pro jejich úspěšné vzdělávání.

Kritéria hodnocení žáků

U žáků hodnotíme osvojení slovní zásoby, její rozsah a využití, schopnost komunikace, psaného projevu, porozumění mluvenému a psanému textu, vyhledání a zpracování informací. Hodnoceny jsou také znalosti o anglicky mluvících zemích.

Při hodnocení přihlídneme k aktivitě v hodinách, plnění zadaných úkolů a celkové snaze a přístupu k předmětu.

Vědomosti a dovednosti hodnotíme známkováním a prověřujeme je písemným a ústním zkoušením, v situačních hrách (rozhovory, scénky), při samostatné i skupinové práci.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Žák se učí správné orientaci v učebnicích a dalších materiálech - slovnících, odborných textech, časopisech.
- Žák využívá analogie, odhadování významu neznámých výrazů podle známých a dříve osvojených.
- Žák vyhledává a zpracovává informace z různých zdrojů.
- Žák ovládá různé techniky učení.
- Žák si dělá přehledné poznámky z učebnice a z výkladu učitele.
- Žák se učí stanovovat cíle svého učení a hodnotit jejich plnění.

Komunikativní kompetence

- Žák se vyjadřuje jednoduše písemně i ústně v situacích z osobního a pracovního života.
- Žák porozumí základní odborné terminologii a základním pracovním pokynům v písemné i ústní formě.
- Žák se vyjadřuje kultivovaně a vhodně k dané situaci.

Personální a sociální kompetence

- Žák jednoduše formuluje své názory, postoje a myšlenky.
- Žák se učí posuzovat své jazykové možnosti.
- Žák umí přijmout hodnocení, radu, kritiku.
- Žák přemýšlí o názorech a postojích jiných a zaujímá k nim své stanovisko.
- Žák se učí pracovat v týmu.
- Žák se učí odpovědně plnit zadané úkoly.
- Žák přispívá k vytváření dobrých mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- Žák si uvědomuje vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu.
- Žák se učí respektovat osobnost a identitu jiných (např. kulturní specifika).
- Žák se učí poznávat a vážit si tradic a kultury svého národa i jiných národů.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- Žákova znalost anglického jazyka a schopnost v něm komunikovat zvýší jeho šance na trhu práce.
- Žák se učí porozumět nabídce pracovní příležitosti a vhodně na ni reagovat.
- Žák se učí komunikovat se zaměstnavatelem, zákazníkem.
- Žák umí jednoduše vypracovat svůj životopis.

Matematické kompetence

- Žák dovede vyjádřit jednoduché matematické operace v anglickém jazyce.
- Žák se orientuje v cizojazyčných jednotkách a základních matematických symbolech.
- Žák dovede anglicky vyjádřit rozměry předmětu, základní geometrické tvary, cenu, pořadí, četnost.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- Žák pracuje s osobním počítačem – vyhledává informace, píše texty, e-maily, používá slovník na PC.
- Žák se učí pracovat s informacemi z různých zdrojů (tištěných, elektronických, audiovizuálních).

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:**Člověk a životní prostředí**

- Žák si uvědomuje problematiku životního prostředí při probírání odborných témat.

Občan v demokratické společnosti

- Žák se učí navazovat dobré mezilidské vztahy, předcházet konfliktním situacím, tolerovat identitu jiných.

Člověk a svět práce

- Žák se učí sestavovat životopis, psát objednávku, vyplňovat jednoduchý formulář, jednat s potenciálním zaměstnavatelem a zákazníkem, telefonovat, psát e-mail.
- Žák se učí základním odborným termínům a tématům.

Informační a komunikační technologie

- Žák pracuje s PC – vyhledává informace a zpracuje je, píše a komunikuje pomocí PC.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Gramatika	20
– správně používá daná slovesa v kontextu, rozlišuje slovesa pomocná a plnovýznamová	1.1.	Sloveso být a mít v přítomném čase, zápor a otázka	
– vytváří množné číslo podstatných jmen (včetně nepravidelností) a přivlastňování, správně vyslovuje koncové –s	1.2.	Množné číslo podstatných jmen, přivlastňování	
– vytváří správné tvary v kontextu, rozlišuje mezi I-me apod.	1.3.	Osobní zájmena, pád osobních zájmen	
– rozlišuje mezi this/that, my/mine atd., používá správné tvary v kontextu	1.4.	Ukazovací a přivlastňovací zájmena	
– vytváří správné tvary, používá je v běžných komunikačních situacích, pojmenuje aktuální činnosti	1.5.	Přítomný čas prostý (klad, zápor, otázka)	
– vytváří věty se správným slovosledem	1.6.	Frekvenční příslovce (slovosled)	
– rozumí větám s vazbou there is/are, správně je překládá do češtiny, popíše pomocí této vazby, co a kdo se nachází v dané místnosti/ v prostoru	1.7.	Vazba there is, there are	
– rozlišuje mezi těmito typy podst. jmen, správně je používá ve větě s ohledem na shodu s přísudkem	1.8.	Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména	
– aplikuje pravidla použití some/any, much many, zeptá se na množství, řekne, kolik čeho je	1.9.	Použití kvantifikátorů some/any, much /many	
– rozumí významu a potřebnosti použití členů v angličtině, dovede aplikovat jednoduchá pravidla použití	1.10.	Člen určitý a neurčitý	
	2.	Tematické celky, komunikační situace, jazykové funkce	19,5

– osvojí si jednoduché formy představování v rámci pozdravů a loučení na formální a neformální úrovni, poskytne informace o sobě a své rodině, zároveň získá i tyto informace od jiné osoby, vyplní jednoduchý formulář se svými údaji, požádá o vysvětlení neznámého výrazu, dokáže poprosit a poděkovat		Představování a pozdrav, společenské obraty, pozdravy při setkání, při loučení na formální i neformální úrovni	
– poskytne informace o sobě a své rodině, získá informace o rodině od jiné osoby, v řízeném dialogu hovoří o jejich fyzickém vzhledu, povaze, povolání a zálibách, nadepíše správně adresu	2.2.	Rodina	
– zcela jednoduchými větami hovoří o svém denním režimu, vyjmenuje různé koníčky, sdělí, jak tráví volný čas v jednotlivých dnech v týdnu a v kolik hodin, získá tutéž informaci od jiné osoby	2.3.	Volný čas a denní režim, vyjádření souhlasu či nesouhlasu, libost či nelibost, dotazy na čas	
– pojmenuje obytné budovy, části místností, vyjmenuje základní vybavení bytu a domu, porovná různé formy a způsoby bydlení v různých zemích	2.4.	Bydlení a domov	
	3.	Reálie a kultura anglicky mluvících zemí	5
– vyhledá a sdělí základní fakta	3.1.	Spojené království Velké Británie a Severního Irsku	
	4.	Písemný projev	5
– používá vhodné obraty	4.1.	Mail, vzkaz	
– pracuje se slovníkem	4.2.	Blog, osobní profil	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	5.	Gramatika	20
– vytváří správné tvary, rozlišuje mezi prostým a průběhovým tvarem, používá je v běžných komunikačních situacích, pojmenuje aktuální činnosti	5.1.	Přítomný čas průběhový (klad, zápor, otázka)	
– vytváří správné tvary 2. a 3. stupně příd. jmen, porovná kvalitu a velikost dvou položek	5.2.	Stupňování přídavných jmen	
– používá správné tvary v širším kontextu (vyprávění příběhů), správně vyslovuje koncové –ed u pravidel. sloves, správně vyslovuje a píše tvary nepravidelných sloves	5.3.	Minulý čas prostý u pravidelných a nepravidelných sloves	
– rozlišuje mezi dvěma základními modalitami – dispoziční a jistotní (např. must pro nutnost a jistotu atd.) – vytváří správné tvary v otázce a záporu – vytváří tvary v minulém čase pomocí opisných tvarů	5.4.	Modální slovesa (can/could, must, have to, may/might, should)	
	6.	Tematické celky, komunikační situace, jazykové funkce	19,5
– dokáže zformulovat vlastní myšlenky ve formě krátkého sdělení o využití svého volného času	6.1.	Vyjádření přání, úmyslu	
– pozorně naslouchá přání zákazníka, dokáže sdělit cenu, poradit s výběrem zboží, učiní nabídku	6.2.	Nakupování, komunikace v obchodě, výrazy nespokojenosti, spokojenosti, ochoty, žádosti	
– napíše vyprávění o dovolené v neformálním dopise, vhodně aplikuje slovní zásobu týkající se počasí, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných komunikačních situací a tematických okruhů	6.3.	Cestování a dovolená, objednávka služeb, rezervace v hotelu, nákup jízdenek, dotazy na cestu	
	7.	Reálie a kultura	5
– vybaví si faktické znalosti především o základních geografických a kulturních faktorech vlastní země,	7.1.	Česká republika, Praha – geografie, tradice a současnost,	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
včetně poznatků o hlavním městě		kultura, zvyky, umění	
	8.	Písemný projev	5
– používá vhodné obraty	8.1.	Vyprávění	
– postupuje podle zadání	8.2.	E-mail z dovolené	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	9.	Gramatika	12
– rozlišuje mezi <i>my/mine</i> atd., používá správné tvary v kontextu	9.1.	Samostatná přivlastňovací zájmena	
vytváří věty se správným slovosledem a správným tvarem příslovcí	9.2.	Příslovce	
– vytváří správné tvary, rozlišuje mezi <i>will</i> a <i>going to</i> , rozlišuje mezi dvěma základními významy této vazby, používá ji v jednoduchých komunikačních situacích, – sdělí své plány do budoucna pomocí této vazby, gramaticky správně formuluje předpověď své budoucnosti	9.3.	Vazba „going to“ / will	
	9.4.	Opakování gramatiky	
	10.	Tematické celky, komunikační situace, jazykové funkce	10
– rozšiřuje si slovní zásobu v rámci odborných témat	10.1.	Odborná témata	
	11.	Poznatky o zemích	5
– vybaví si faktické znalosti především o základních geografických a kulturních faktorech anglicky mluvících zemí	11.1.	Spojené státy americké a další anglicky mluvící země – základní informace – geografie, tradice a současnost, kultura, zvyky	
	12.	Písemný projev	4
– používá vhodné obraty	12.1.	Formální dopis	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

N Ě M E C K Ý J A Z Y K 1

tříletého učebního oboru

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu celkem: 194

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vyučování německému jazyku na SOU je součástí všeobecného vzdělávání. Přispívá k rozvoji komunikativních kompetencí žáků, stejně tak k harmonickému rozvoji jejich osobnosti. V návaznosti na učivo ZŠ usiluje o splnění výchovně-vzdělávacích cílů směřujících k celkovému rozvoji osobnosti žáka, jeho morálních a charakterových, komunikativních, personálních a interpersonálních dovedností, tak o splnění komunikativních cílů, tj. o dosažení znalostí a dovedností, které by umožnily žákům domluvit se v cizí zemi v každodenní situaci.

V souladu s ostatními vyučovacími předměty podporuje osvojení cizího jazyka rovněž rozvíjení schopnosti samostatné duševní práce. Tím tento předmět významně posiluje předpoklady žáků pro úspěšné další studium i celoživotní vzdělávání a pro jejich všestranné uplatnění v budoucím povolání a v životě.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do tří ročníků. Názvy kapitol jsou určeny tematickou náplní lekce daného ročníku, řečovými dovednostmi, jazykovými prostředky a reáliemi o zemích mluvících německy.

- Řečové dovednosti (receptivní, produktivní, interaktivní)
- Jazykové prostředky
- Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce
- Poznatky o zemích mluvících německy (reálie)

Učivo je rozpracováno do lekcí. Každá lekce obsahuje tematický celek, který určuje také slovní zásobu. Tematické celky jsou voleny tak, aby odpovídaly potřebám praktické komunikace. V návaznosti na novou slovní zásobu se nacvičuje i výslovnost a její zvláštnosti.

Mluvnické učivo je doplňováno a rozšiřováno na základě učiva ze ZŠ. Nezbytnou součástí každé lekce jsou též informace ze zemí mluvících německy. Tak získávají žáci celkový obraz života v těchto zemích.

Pozornost je nutno věnovat řečovým dovednostem, jazykovým prostředkům a též poznatkům o zemích mluvících německy (tzv. reáliím).

Receptivní řečová dovednost sluchová – poslech s porozuměním, receptivní řečová dovednost zraková – čtení a práce s textem včetně odborného, produktivní řečová dovednost ústní – mluvení zaměřené situačně i tematicky, produktivní řečová dovednost písemná – zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, jednoduchý překlad, interaktivní řečové dovednosti – střídání receptivních a produktivních činností, interakce ústní, interakce písemná.

Důležitou jazykovou oblastí jsou jazykové prostředky – výslovnost (zvukové prostředky jazyka), slovní zásoba a její tvoření (žák zvládá za dobu tříletého studia 1000 nových lexikálních jednotek, z toho 20% z odborné terminologie), gramatika (tvarosloví a větná skladba), grafická podoba jazyka a pravopis.

Nezbytnou součástí studia jsou též poznatky o zemích studovaného jazyka (všeobecného i odborného charakteru) vedoucí k poznání těchto zemí, jejich kultury, tradic, společenských zvyklostí. Informace jsou podávány v kontextu znalostí o České republice.

V prvním ročníku se budou vyučovat tyto kapitoly:

- Seznamování se
- Rodina
- Dům a byt
- Odborná terminologie z daného učebního oboru (60 lexikálních jednotek)
- Volný čas, koníčky
- Jídlo
- V restauraci
- Mluvnice: časování sloves v přítomném čase (i sloves se změnou kmenové samohlásky, ty frekventované), pořádek slov v německé větě oznamovací a tázací, skloňování podstatných jmen v jednotném čísle (s důrazem na 3. a 4. pád), skloňování osobních zájmen, základní předložky se 3. i 4. pádem, opakování základních číslovek (učivo ZŠ), skloňování podstatných jmen v čísle množném, zvrtné zájmeno přivlastňovací „svůj“, préteritum slabých sloves, pravidlo vynechávání členu podstatných jmen, budoucí čas v němčině, časování způsobových sloves, řadové číslovky

V druhém ročníku se budou vyučovat tyto kapitoly:

- Nakupování
- V obchodě
- Služby
- Odborná terminologie
- Cestování
- Denní režim
- Mluvnice: skloňování přídavných jmen a příslovcí, vlastních jmen, přídavná jména zeměpisná, věty vedlejší a spojky podřadící, věty s „man“, předložky s oběma pády, zkratky a zkratková slova, souvětí souřadné a spojky souřadící (opakování a doplnění učiva ze ZŠ)

Ve třetím ročníku se budou vyučovat tyto kapitoly:

- Zdraví a zdravotnictví
- Školství, vzdělávání u nás a v Německu
- Odborná terminologie
- Nová média – u počítače
- Česko a Německo, země mluvící německy
- Mluvnice: konjunktivy v němčině (použití, překlad do češtiny), zápor v němčině „nicht mehr, kein mehr, nichts mehr“, trpný rod (tvoření a překlad do českého jazyka), prostý a závislý infinitiv, zvrtná slovesa (se 3. a 4. pádem osobních zájmen), souvětí podřadné – věty vztahné, shrnutí veškerého mluvnického učiva

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák získává studiem německého jazyka též povědomí o kulturních a sociálních odlišnostech naší země a zemích mluvících německy. Získané poznatky formují pozitivní emocionální i společenské názory žáka a směřují k hlubšímu chápání kultury nositelů německého jazyka.

Žák prohlubuje studiem jazyka dovednost učit se, využívá získaných pracovních návyků k dalšímu jazykovému vzdělávání, získávání nových poznatků četbou nebo poslechem německých textů s využitím nových technologií vzdělávání /např. internetem/.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří motivace ke každé činnosti v průběhu celé vyučovací hodiny. Učitel vede se svými žáky dialog v německém jazyce, pracuje s nimi ve skupinách homogenních i heterogenních. V hodinách německého jazyka je hojně využívána audiovizuální technika. Výklad učitele je koncipován tak, aby žák byl zapojován do vyvozování dílčích kroků s využitím deduktivních i induktivních metod práce. Při výkladu obtížnějšího učiva volí učitel metodu prodlouženého výkladu ve skupině žáků, kteří probírané učivo nechápou. Žák je učitelem motivován i k domácí práci s německým textem z odborného časopisu či poslechu německého vysílání v rozhlase nebo satelitního vysílání. Žák své poznatky sděluje formou referátu při vyučování. Učitel vede své žáky důsledně k práci se slovníkem. Hodiny němčiny jsou vedeny zásadně v německém jazyce, pouze výklad mluvnického učiva je veden v mateřském jazyce. Nová slovní zásoba je nacvičována ve spojení se starší slovní zásobou. Učitel klade důraz na odbornou terminologii, která je pro žáky velmi důležitá při hledání možnosti uplatnění ve svém oboru v zemích mluvících německy. V hodinách výpočetní techniky získávají žáci dovednosti pracovat s počítačem. Tuto dovednost využívá učitel vhodně též při jazykovém vyučování. Žáci navazují prostřednictvím počítače konkrétní vztahy se stejně starými žáky v německy mluvících zemích a používají německý jazyk jako prostředek dorozumění se.

Kritéria hodnocení žáků

Žák je hodnocen komplexně, jeho aktivita při vyučování, zájem o předmět a tvůrčí přístup k řešení všech jazykových úkolů, jeho schopnost využít získané jazykové poznatky, řečové dovednosti v praxi. Při hodnocení jazykových dovedností žáků se berou v úvahu individuální zvláštnosti každého z nich. Pozornost je věnována žákům s poruchami čtení, psaní a výslovnosti, dyslektikům.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Studium německého jazyka přispívá k rozvoji osobnosti žáků, jejich postojů a rozvoji pozitivních emocionálních vlastností směřujících k vnímání a chápání kultury nositelů německého jazyka. Žáci se seznamují s životem, prací a kulturou zemí mluvících německy, což pozitivně ovlivňuje rozvoj emocionálních vlastností a kladných společenských názorů. Studium německého jazyka se prohlubuje dovednost se učit, využívat získaných pracovních návyků k efektivnímu a samostatnému studiu, k získávání nových informací s využíváním moderních technologií vzdělávání.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (Žáci pracují soustavně a samostatně.)
- **Kompetence k řešení problémů** (Žáci řeší jazykové i řečové problémy.)
- **Komunikativní kompetence** (Žáci využívají jazykových poznatků v praxi.)
- **Personální a sociální kompetence** (Žáci využívají německého jazyka při návštěvě v německy mluvících zemích a v osobních kontaktech při setkávání s Němci.)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (Žáci vypracují žádost o práci v německy mluvících zemích.)
- **Matematické kompetence** (Žáci využívají znalosti matematických úkonů, čísel, měnových jednotek.)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (Žáci využívají Internetu při získávání nových informací o německy mluvících zemích.)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (Žáci jsou vedeni k ochraně přírody u nás a např. v Německu.)
- **Člověk a svět práce** (Žáci mají možnost pracovní příležitosti v zemích EU.)
- **Informační a komunikační technologie** (Žáci získávají nové informace a pracují s nimi.)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák:		66
<p>- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova, vyslovuje a čte foneticky správně, v přiměřeném rozsahu slovní zásoby rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům</p> <p>- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) i rozumí běžným pokynům a jednoduchým větám vyučujícího souvisejících s organizací vyučovacího procesu, včetně návodu na typické činnosti a aktivity</p> <p>- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu</p> <p>- čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty</p> <p>- čte potichu jednoduché texty obsahující převážně známé jazykové prostředky; při čtení používá abecední slovník učebnice</p> <p>- čte potichu texty obsahující převážně známé jazykové prostředky včetně jednoduchých textů autentických (návody, nápisy)</p> <p>- vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku</p> <p>- sdělí základní informace či hlavní myšlenky z krátkého přečteného nebo vyslechnutého textu</p> <p>- reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené mikrodialogy</p>	<p>- Zvuková stránka jazyka suprasegmentální jevy (větná intonace), segmentální jevy s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka (zavřené/otevřené, krátké/ dlouhé, přízvučné/nepřízvučné samohlásky, redukované e, zdvojené souhlásky, přehlásky ä, ö, ü, diftongy ei/ai, eu/äu, au, zadopatrové ng/nk, asimilace a ráz), segmentální jevy s důrazem na zabránění interferenčním tendencím korekce výslovnostních nepřesností</p> <p>- Grafická stránka jazyka a pravopis německá abeceda, psaní velkých písmen, přehlásek, β pravopis výrazů osvojované slovní zásoby, základní poučení o interpunkci</p> <p>- Slovní zásoba slovní zásoba v rozsahu asi 1000 lexikálních jednotek zahrnujících výrazy z vymezených tematických okruhů, situací a funkcí jazyka, slovní zásoba potřebná k porozumění jednoduchým textům, a to i autentickým (počátky práce se slovníkem)</p> <p>slovní zásoba potřebná pro porozumění pokynům spojeným s vyučovacím procesem, popř. k memorování básní a písní</p> <p>tvoření slov – přípona –in tvoření slov – skládání – podstatné jméno + podstatné jméno</p> <p>- Mluvnice</p> <p>- Skladba jednoduchá věta oznamovací, tázací, rozkazovací, slovosled v těchto větách, větný rámec modálních sloves-věta oznamovací, tázací, rozkazovací, zdůraznění větného zápor nicht, kein, odpověď s doch</p> <p>- Tvarosloví člen určitý, neurčitý, záporný,</p>	

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace</p> <p>- ústně obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu</p> <p>- písemně obměňuje krátké probrané texty, sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů</p> <p>- formuluje písemně jednoduché otázky a odpovídá na ně</p> <p>- formuluje ústně otázky, odpovídá na otázky samostatně, po audioorální přípravě zformuluje text pozdravu, blahopřání, jednoduchého dopisu, vzkazu, sestaví krátké vyprávění, jednoduchý popis (např. obrázku, osoby, místa)</p> <p>- přiměřeně a pohotově reaguje na různé situace běžného života žáků dané věkové skupiny, používá základní kompenzační strategie pro překonávání jazykových obtíží při komunikaci (opíše výraz, použije výrazu obsahově blízkého apod.)</p> <p>- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci</p> <p>- umí se krátce souvisle vyjadřovat v rámci vymezených tematických okruhů</p> <p>- zná z paměti básně, popř. jiné krátké texty, používá abecední slovník učebnice, používá dvojjazyčný slovník</p> <p>- rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze</p>	<p>přivlastňovací v 1. a 4. pádě</p> <p>- Podstatná jména rod podstatných jmen množné číslo podstatných jmen člen určitý, neurčitý, nulový, záporný 1. a 4. pád jedn. a množ. čísla</p> <p>- Přídavná jména v přísudku, v doplňku skloňování a stupňování pouze lexikálně pouze podle komunikativních potřeb</p> <p>- Zájmena osobní, tázací, ukazovací, přivlastňovací (mein – dein) – v 1. a 4. pádu osobní – ve 3. pádě tázací W-zájmena wo, woher, wann, wie, warum, wieviel, um wie viel, welch- záporná (kein – keine) tázací, ukazovací, přivlastňovací, záporná</p> <p>- Číslovky základní nad 1000, základní početní úkony řadové, datum, letopočet určení váhy, ceny</p> <p>- Slovesa časování pravidelných a užívaných nepravidelných sloves, časování sloves s předponami odlučitelnými, přítomný čas, oznamovací způsob slovesa se 4. pádem slovesa se 3. pádem vazba „es gibt“, modální slovesa möchten, mögen, müssen, können vazba ich möchte, rozkazovací způsob -</p> <p>- Příslovce příslovce gern, gern – lieber, základní příslovce místa, tázací w-příslovce – wo, was, wann, wie, wer, woher, warum, wie viel příslovce četnosti nie, selten, manchmal, oft, immer</p> <p>- Předložky předložky – z počátku převážně lexikálně am, im + časový údaj, in, aus + názvy států časové – am, um, von ... bis, vor, nach místa – in, zu, nejfrekventovanější se 3., 4., 3. a 4. pádem, splývání se členem</p>	

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>a odpovědi na otázky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí delším souvislým projevům vyučujícího i rodilého mluvčího pronášeným v přirozeném tempu - rozumí projevům reprodukováným ze zvukového záznamu, popř. videozáznamu - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - orientuje se v různých typech textů, využívá logického odhadu - sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - vyžádá jednoduchou informaci, stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace 	<p>Spojky spojky souřadící</p> <p>Cítoslovce lexikálně (wau, miau, muh, pfui, ...)</p> <p>Témata pozdravy, koníčky, dny v týdnu, měsíce, roční období, rodina, členové rodiny, osobní údaje, věk, barvy, jídlo, nápoje, potraviny, jídelní zařízení, názvy měst, zemí, světadílů, školní předměty, učebny, školní potřeby, výukové aktivity, vyučovací předměty, rozvrh hodin, časové údaje, datum, volný čas, aktivity ve volném čase, účelné využití volného času, víkendy, prázdniny, oslavy, dárky, přání, svátky, volnočasové aktivity, místa pro volný čas, potřeby pro volný čas, oblečení, nákupy, oblečení pro různé příležitosti, domov, domácí práce, domácí činnosti tělo, zdraví, nemoci, bydlení, ve městě, reálie, odborná slovní zásoba</p>	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák:		66
<ul style="list-style-type: none"> - čte potichu i nahlas různorodé texty, včetně jednoduchých textů uměleckých - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace, - samostatně vede jednoduchý dialog, pohotově v dialogu reaguje, formuluje složitější otázky, odpovídá na ně a vyjádří vlastní názor, sdělí základní informace nebo hlavní myšlenky z přiměřeně dlouhého a přiměřeně náročného přečteného či vyslechnutého textu - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - zachytí a zaznamená myšlenky či údaje z vyslechnutého textu - samostatně napíše několik souvislých vět, např. popis předmětu, obrázku, tabulky, schématu - písemně vyjádří hlavní myšlenky ze snadného vyslechnutého projevu nebo přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková stránka jazyka suprasegmentální jevy, segmentální jevy s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka (ztráta znělosti na konci slova, aspirované p, t, k, samohlásky, přehlásky, dvojhlásky, hlásky ch, s, h, vokalizované r/er, asimilace, ráz, přízvuk) - Grafická stránka jazyka a pravopis pravopis výrazů osvojované slovní zásoby, pravidla interpunkce, základní pravidla o dělení slov - Slovní zásoba produktivní slovní zásoba zahrnující výrazy vymezených tematických okruhů, situací a funkcí jazyka tvoření slov – skládání – sloveso + podstatné jméno tvoření slov – přípona -isch - Mluvnice - Skladba slovosled ve větách hlavních, vedlejších po spojkách souřadících a podřadicích, vyjádření a větné a větně členské negace, vyjádření kladné odpovědi na zápornou otázku, časová posloupnost, vazba es gibt, pořádek slov ve větě s perfektem - Tvarosloví zápor nicht, kein, odpověď s doch člen určitý, neurčitý, nulový v 1., 3. a 4.pádě - Podstatná jména vyjadřování českých pádů skloňováním, předložkami a skládáním, přivlastňovací pád, 2. pád vlastních jmen, slabé skloňování, množné číslo-prohloubení a systematizace, podstatná jména s předložkou Přídavná jména skloňování po členu určitém, neurčitém, skloňování po přivlastňovacích zájmenech, stupňování pravidelné a 	

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
	<p>nepravidelné v přísudku, přídavná jména s příponou -ig, -lich, -isch časové údaje ve 4. pádě – nächst-, diese-, letzt-, přídavná jména s předložkou</p> <p>- Zájmena tázací, přivlastňovací, ukazovací, neurčitá</p> <p>- Slovesa časování pravidelných sloves, pomocných, způsobových a užívaných nepravidelných sloves a sloves s předponami odlučitelnými, slovesa se 3. pádem, slovesa se 4. pádem, další nepravidelná slovesa, modální slovesa, zvrtná slovesa, další slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami, perfektum pravidelných, některých nepravidelných sloves, sloves s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou, préteritum sloves haben a sein, vazby sloves s předložkami vyjádření budoucnosti tvarem přítomného času</p> <p>- Příslovce místa, času, způsobu, míry stupňování, srovnání s wie a als</p> <p>- Předložky další předložky se 3., se 4. splývání se členem</p> <p>- Spojky und, aber, oder, deshalb, denn</p> <p>- Částice částice pro vyjádření míry: sehr, nämlich, zu</p> <p>- Témata byt a jeho zařízení, místnosti, nábytek, předměty v domácnosti průběh dne, denní program pamětihodnosti a budovy ve městě, významné budovy a kulturně historické, památky, orientace ve městě popis cesty, orientace ve městě dopravními prostředky, na nádraží, pobyt v zahraničí cizí jazyky, aktivity ve vyučování cizích</p>	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
		jazyků, povolání, vzdělání, volba povolání vzhled, móda, oblečení, vkus, cíle pro dovolenou, pohlednice, pozdravy z dovolených, cestování, prázdninové aktivity, počasí, popis osoby, charakteristika osoby, odborná slovní zásoba	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák:		62
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí upřesňujícím pokynům souvisejícím s vedením hodiny v cizím jazyce - rozumí pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje - rozumí jednoduchým souvislým monologickým i dialogickým projevům rodilého mluvčího, včetně projevů reprodukováných, pronášeným v přirozeném tempu různými jednajícími osobami (žena, muž, dítě) i obsahujícím několik neznámých výrazů snadno pochopitelných z kontextu, situace nebo na základě podobnosti s mezinárodně užívanými výrazy - pochopí obsah a smysl konverzace dvou rodilých mluvčích - porozumí běžným sdělením a hlášením z oblasti každodenního života (např. v dopravních prostředcích, na nádraží) - čte nahlas, plynule a foneticky správně autentické texty - vyhledává v textu informace, reprodukuje a obměňuje dialogy - volně reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený text, dokončí započaté vyprávění, domýšlí chybějící celky - souvisle a plynule pohovoří na známá témata, včetně jednoduchých témat týkajících se reálií - sestaví vyprávění na základě připravené osnovy - naučí se vyplňovat běžné formuláře, samostatně zformuluje 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková stránka jazyka výslovnost cizích slov, zeměpisných názvů, slov přejatých - Grafická stránka a pravopis pravopisné změny spojené s deklinací a konjugací - Slovní zásoba lexikální jednotky v souvislosti s poslechem a čtením doplňkových materiálů, seznámení se způsobem odhadu významů na základě tvoření slov - Mluvnice - Skladba slovosled věty hlavní, vedlejší, vyjádření doporučení a rad, podmínek a přání - Tvarosloví tvoření slov – přípony –voll, -los, -chen - Podstatná jména skloňování vlastních jmen, zeměpisná a obyvatelská podstatná jména - Přídavná jména zeměpisná, zpodstatnělá přídavná jména, skloňování a stupňování přídavných jmen - Zájmena zájmeno es, neurčitá a záporná zájmena, zvrtná zájmena - Příslovce stupňování příslovcí, příslovce času (montags, abends), srovnávání pomocí als, wie - Slovesa rozkazovací způsob, préteritum způsobových sloves, zvrtná slovesa, konjunktiv II sloves können a haben - Předložky časová předložka in, předložka zum + zpodstatnělý infinitiv - Spojky sondern, dass, außerdem, wenn 	

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>dopis, odpověď na dopis, pozvánku - účelně pracuje se slovníkem</p>	<p>- Témata základní části lidského těla, návštěva lékaře, nejběžnější nemoci, úrazy, léky, sporty, sportovní aktivity, sporty, které žák provozuje, sporty, které pěstují jeho přátelé, sporty v jednotlivých ročních obdobích, sportovní soutěže a utkání, škola, školství, aktivity ve škole, zakončení školní docházky, média, televize, rady, zkušenosti, poradenství, řešení konfliktních situací, místa pro festivaly a oslavy a jejich organizace, dárky, potraviny, přísady, pokrmy, množství, balení, kuchyňské předměty, život ve městě, život na venkově, katastrofy, světové strany, počasí, životní prostředí, dopravní prostředky, zoologická zahrada, divoká zvířata, domácí zvířata, odborná slovní zásoba</p>	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

N Ě M E C K Ý J A Z Y K 2

oboru vzdělání

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu: 130

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Německý jazyk se podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k osvojení praktických řečových dovedností německého jazyka jako nástroje dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě.

Současně přispívá k formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich komunikativní kompetence a schopnost učit se po celý život. Učí se vnímavosti ke kultuře, schopnost užívat způsoby dorozumění s mluvčími jiných kultur.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do tří ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Řečové dovednosti
- Jazykové prostředky-slovní zásoba a její tvoření
- Tematické okruhy
- Komunikační situace, jazykové funkce
- Poznatky o zemích mluvících německy

Učivo je rozvrženo do tří ročníků, v 1. a 2. ročníku máme za rok 49,5 vyučovacích hodin, ve 3. ročníku 31. Ve všech ročnicích klademe důraz na produktivní řečové dovednosti ústní zaměřené situačně i tematicky. S tím je těsně spojena řečová dovednost sluchová, tj. poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů. Porozumět správně slyšenému je předpokladem pro správnou odpověď žáka. Do hodin často zařazujeme poslech s porozuměním slyšeného v podání rodilých mluvčích. Na základě daných tematických celků tvoří žáci vlastní dialogy a monology. Věnujeme též pozornost produktivní řečové dovednosti písemné. Žáci zpracovávají krátké reprodukce slyšeného textu, píší osnovy k vyprávění, výpisky z výkladu a stručné charakteristiky. V 1. ročníku jsou zařazeny tyto tematické okruhy: 1. Osobní údaje a životopis. 2. Dům a domov. 3. Volný čas a zábava. 4. Jídlo a nápoje. 5. Služby. 6. Německo /Bavorsko/-naš souseď. 7. Praha-hlavní město ČR-památky

hlavního města. 2. ročník: Národní jídla/ naše a našich sousedů/. 2. Cestování po republice a Evropě. 3. Péče o zdraví/ systém našeho zdravotnictví, srovnávání se zdravotnictvím v Německu/. 4. Každodenní život – starosti a problémy mladých lidí-drogy, alkoholismus. 5. Nakupování-konzumní společnost, tržní hospodářství. 6. Vzdělávání-systém našeho školství a v Německu. 3. ročník: 1. Stolování a příprava jídel/popis pracovního postupu, zdravá výživa/. 2. Česká republika/zeměpisná a dějepisná data/. 3. Německo – náš nejbližší sused, putování příhraničím/. 4. Moje budoucí povolání. 5. Hovoříme o Rakousku, Švýcarsku, Lucembursku a Lichtenštejnsku.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák využívá prakticky získané poznatky v rozhovoru s německy mluvícím cizincem. Je motivován k dalšímu sebevzdělání v němčině s využitím nových technologií vzdělávání. Poslouchá německé vysílání v rozhlasu, satelitní vysílání, zpracovává daná témata pomocí internetu. Získané poznatky především z reálií německy mluvících zemí vedou žáka ke kladnému vztahu k těmto zemím i jejich jazyku, kultuře a bohaté historii.

Žák by měl svoje znalosti dále doplňovat a dále se vzdělávat v němčině např. přihlásit se do odborného jazykového pobytu v Německu.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří motivace ke každé jazykové činnosti. Je povzbuzován k aktivitě, k iniciativě při vyučování a posilována jeho sebedůvěra. Vedeme žáky k samostatnosti při řešení úkolů, k sebekontrolě a sebehodnocení. Eliminujeme u některých žáků ostýchavost v ústním projevu. Hojně využíváme nové technologie vzdělávání-testy, doplňovačky na internetu. Věnujeme velkou pozornost odborným výrazům, které žáci využívají ve své praxi. Zařazujeme hravé metody a formy práce, které činí hodiny přitažlivějšími. Čteme se žáky časopisy pro mladé, ale i odborné časopisy s využitím slovníků. Důležitá je celková atmosféra ve třídě. V pozitivní atmosféře lze dosáhnout lepších studijních výsledků.

Kritéria hodnocení žáků

Žák je hodnocen komplexně v souladu s klasifikačním řádem. Hodnotíme jeho aktivitu při vyučování, zájem o předmět a tvůrčí přístup k řešení jazykových úkolů, jeho schopnost využít získané poznatky v praxi. Při hodnocení znalostí žáka bereme v úvahu jeho individuální zvláštnosti.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Konverzace v německém jazyce přispívá bohatě k rozvoji řečových dovedností žáka. Seznamuj se s životem, prací a kulturou zemí mluvících německy. Vedeme žáky k srovnávání naší a německé kultury a podněcujeme v nich zájem o její studium. Nové poznatky získávají žáci pomocí nových technologií vzdělávání. Podtrhujeme to základní-použití němčiny při setkávání s cizincem v současném multikulturním světě.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (Žáci se dále samostatně vzdělávají.)
- **Kompetence k řešení problémů** (Žáci řeší konkrétní jazykové a řečové úkoly.)
- **Komunikativní kompetence** (Používají německý jazyk jako prostředek dorozumění se v cizí zemi.)
- **Personální a sociální kompetence** (Hovoří německy při návštěvě v zemích s německy mluvícím obyvatelstvem i v osobním styku.)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (Žáci hovoří německy při žádosti o práci např. v zemích EU.)
- **Matematické kompetence** (Žáci počítají německy, prakticky používají matematické výpočty a měnové jednotky.)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (Pracují s internetem a získávají nové poznatky o zemích mluvících německy.)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (Zajímají se o přírodu a její ochranu a o organizace s tímto zaměřením, porovnávají ochranu přírody u nás a v Německu.)
- **Člověk a svět práce** (Mají možnost pracovat v zemích EU.)
- **Informační a komunikační technologie** (Pracují s nimi, získávají nové informace ze svého oboru jejich prostřednictvím.)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Řečové dovednosti	8,5
	1.1	Receptivní řečová dovednost sluchová-poslech dialogů a monologů	
– Čte s porozuměním přiměřené texty, orientuje se v nich, hledá důležité informace, hlavní myšlenky, používá slovní i v elektronické podobě	1.2	Receptivní řečová dovednost zraková-čtení, práce s textem včetně odborného	
– Reaguje komunikativně správně v běžných situacích, v jednoduchých pracovních situacích v rozsahu osvojené slovní zásoby, podává jednoduché informace	1.3	Produktivní řečová dovednost ústní-mluvení zaměřené situačně a tematicky	
– Požádá o vysvětlení neznámého výrazu, o zopakování dotazu či sdělení nebo zpomalení řeči	1.4	Interaktivní řečové dovednosti- střídání receptivních a produktivních činností	
– Vhodně aplikuje slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných komunikačních situací, tematických okruhů a vybranou slovní zásobu ze svého oboru	2.	Jazykové prostředky-slovní zásoba a její tvoření	11
	3.	Tematické okruhy	15
– Hovoří o sobě, píše svůj životopis, vyplňuje dotazník k žádosti o práci	3.1	Osobní údaje a životopis	
– Vypráví o své rodině, bytě, svém rodném městě, vysněném bytě	3.2	Dům a domov	
– Vypráví o svých zálibách ve volném čase, hovoří o aktivním odpočinku	3.3	Volný čas a zábava	
– Hovoří o přípravě jídel, sestavuje svůj jídelníček, překládá jídelníček z německé restaurace, hraje roli číšníka a obsluhuje hosty, popisuje přípravu jídel z německé i české kuchyně, pracuje se slovníkem	3.4	Jídlo a nápoje, jídelníček v restauraci, výběr jídel	
– Vysvětluje důležitost těchto služeb pro lidi ve městě, vede dialog	3.5	Služby lidem v našem městě/čistírna, autooprava,	

Výsledky vzdělávání		Učivo	Počet hodin
v hotelové recepci, objednává pokoj, platí kartou		oprava obuvi, kadeřník, myčka aut, hotelové služby/	
– Hraje roli průvodce, provádí turisty po Praze, vypráví o německých spisovatelích-F. Kafka, E. E. Kisch	3.6	Praha - hlavní město ČR, památky, současnost, procházka Prahou	
	4.	Gramatika (tvarosloví a větná skladba)	15
– Používá prakticky tvary sloves, tvoří s nimi krátké dialogy	4.1	Časování sloves slabých v přítomném čase, vykání v němčině	
– Porovnává slovosled v německých větách s českými větami, tvoří řadu příkladů	4.2	Slovosled v německých větách oznamovacích a tázacích, intonace	
– Časuje slovesa a používá je v krátkých dialozích	4.3	Pomocná slovesa v němčině- sein, haben	
– Vysvětluje funkci členu v němčině, možnost jeho vynechávání členu	4.4	Podstatná jména v němčině – člen určitý a neurčitý, použití členu	
– Vyvozuje rozdíly v používání přídavného jména v přívlastku v češtině a němčině	4.5	Přídavné jméno v přívlastku	
– Pracuje s přehledovou tabulkou skloňování podstatných jmen, časuje, doplňuje cvičení, porovnává s českým jazykem rozdíly	4.6	Silné skloňování podstatných jmen v němčině všech rodů	
– Vyslovuje, čte, píše tvary základních číslovek, vysvětluje jejich použití v praxi	4.7	Základní číslovky, pravopis a výslovnost/1-100/	
– Vysvětluje použití záporu v němčině a rozdíly v záporných větách českých a německých	4.8	Vyjádření záporu v němčině/nicht, kein/	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	5.	Řečové dovednosti-návaznost na 1. ročník	7,5
– Viz rozpis v 1. Ročníku	6.	Jazykové prostředky- navazují na 1. Ročník	11
	7.	Tematické okruhy	15
– Vede dialog se spolužáky nad jídelníčkem, vybírají si jídla	7.1	Národní jídla našich sousedů- odborné výrazivo	
– Připraví plán cesty po naší vlasti, používá při tom mapu a slovník	7.2	Cestování po republice a sousedních zemích	
– Přesvědčuje spolužáky o tom, co je správná výživa, připraví referát na toto téma, diskutuje o našem zdravotnictví/klady a zápory/, hraje roli lékaře a odpovídá na dotazy pacientů, hovoří o zdravotnictví našem a v Německu	7.3	Péče o zdraví-správná výživa a životospráva, systém našeho zdravotnictví	
– Vypráví o svém všedním dni, líčí problémy mladých lidí, nastiňuje možnosti řešení těchto problémů, hledá náměty na internetu	7.4	Každodenní život, problémy mladých lidí/drogy, alkohol/	
– Hraje roli prodáváče a obsluhuje zákazníky, nakupuje dárky, vysvětluje rysy tržního hospodářství	7.5	Nakupování u příležitosti rodinných svátků, prvky tržního hospodářství	
– Vypráví o tom, jakého stupně vzdělání dosáhl, porovnává se spolužáky systém školství u nás a v Německu	7.6	Vzdělávání-systém našeho školství a v sousedním Německu	
– Vyjadřuje se ústně ke stanoveným tématům, řeší pohotově každodenní situace i jednoduché situace týkající se pracovní činnosti	8.	Komunikační situace a jazykové funkce-získává, poskytuje informace v oblasti osobní, veřejné, pracovní-nakupování jízdenek, vstupenek, zboží, občerstvení, uvedení do společnosti, objednávka v restauraci, sjednání schůzky, jednání	5

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
		s budoucím zaměstnavatelem, informování se na služby, dotazy v informačním středisku a na ulici	
– Má faktické poznatky o těchto zemích z historie, současnosti, politice, zná základní společenské zvyklosti i jejich tradice, porovnává je se zvyklostmi v ČR	9.	Poznatky o zemích mluvících německy/Německu, Rakousku, Švýcarsku, Lucembursku, Lichtenštejnsku/demografické, geografické, historické/	4
	10.	Gramatika (tvarosloví a větná skladba)	7
– Používají prakticky tato zájmena, zvláště zájmeno „svůj“	10.1	Skloňování přivlastňovacích zájmen (vyjadřování českého „svůj“ v němčině)	
– Doplnuje řadu cvičení, používá je v rozhovorech, porovnává s českým jazykem	10.1	Skloňování osobních zájmen	
– Vyvozuje zvláštnosti při časování způsobových sloves, tvoří s nimi řadu příkladů	10.2	Časování způsobových sloves v němčině, používání tvaru „ich mochte“ ve větách	
– Tvoří příklady s předložkami, vysvětluje splývání předložky se členem	10.3	Předložky se 3. pádem	
– Vysvětluje použití jednotlivých předložek, zaměřuje se na splývání předložky se členem	10.4	Předložky s 3. a 4. pádem (an, auf, hinter, in, neben, uber, unter, vor, zwischen)	
– Vyvozuje pravidlo pro časování silných sloves, tvoří s nimi rozkazovací způsob	10.5	Časování silných sloves v přítomném čase	
– Vysvětluje použití obou vazeb, srovnává tyto vazby s českým jazykem	10.6	Neurčitý podmět „man“, vazba „es gibt“	
– Časuje podstatná jména, vyvozuje pravidlo při časování, pracuje se slovníkem nebo internetem, doplňuje řadu cvičení	10.7	Skloňování podstatných jmen v čísle množném	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	11.	Řečové dovednosti-návaznost na 1. ročník, 2. ročník- receptivní řečové dovednosti a též produktivní řečové dovednosti a interaktivní řečové dovednosti	4
– Rozlišuje základní prostředky německého jazyka, vyslovuje co nejbližše přirozené výslovnosti, vhodně aplikuje slovní zásobu, využívá znalostí z mluvnice	12.	Jazykové prostředky-slovní zásoba a její tvoření, výslovnost a pravopis	6
–	13.	Tematické okruhy	10
– Popisuje přípravu jídla, dbá na správnou výživu	13.1	Příprava jídla-popis pracovního postupu, co už umím sám uvařit	
– Přípravuje pro německé turisty trasu na výlet, provádí je	13.2	Česká republika-geografické, demografické, historické informace	
– Hraje roli průvodce turistů, poukazuje na zajímavá místa Bavorska	13.3	Německo-náš nejbližší soused, putování příhraničím	
– Vypráví o své přípravě na povolání kuchaře a číšníka, jak chce získané poznatky uplatnit v praxi	13.4	Moje budoucí povolání, plány do budoucna	
– Přípravuje zajímavosti o těchto zemích, využije internetu při shromažďování materiálu, sestaví kvíz ze zajímavostí	13.5	Země mluvící německy-doplnění učiva z nižších ročníků	
– Získává a poskytuje informace v oblasti osobní, veřejné, vzdělávací a pracovní	14.	Komunikační situace a jazykové funkce-navazujeme na učivo 1. a 2. Ročníku	2
– Získává poznatky během celého studia, doplňuje je vyhledáváním na internetu, z vlastních zkušeností, ze satelitního vysílání	15.	Poznatky o zemích, ve kterých lidé hovoří německy	2
	16.	Gramatika (tvarosloví a větná skladba)	7

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– Komentuje na základě příkladů pořádek slov v souvětí souřadném, používá ve vyprávění	16.1	Souvětí a spojky souřadné (und, aber, oder, sondern, denn)	
– Skloňuje přídavná jména, vyvozuje závěry o skloňování po členu neurčitém, důraz klade na používání přídavných jmen v názvu jídel	16.2	Skloňování přídavných jmen se členem abez členu	
– Tvoří věty v perfektu, dbá na postavení přičestí minulého, používá perfekta ve vyprávění	16.3	Perfektum slabých sloves, pomocných sloves (sein, haben)	
– Komentuje rozdíly mezi českým jazykem a německým	16.4	Zvratná slovesa, rozkazovací způsob	
– Pracuje s mapou s německými názvy, připravuje vyprávění podle mapy Německa	16.5	Jména měst a zemí, názvy řek, hor a moří	
– Vysvětluje tvoření, uvádí příklady dalších možností vyjádření budoucího času v němčině	16.6	Tvoření budoucího času	
– Srovnává použití trpného času v němčině a češtině, vyhledává ho v odborném textu a překládá do češtiny	16.7	Trpný rod v němčině	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

ESTETICKÁ VÝCHOVA

oboru vzdělání

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu: 66

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Utvářet kladný vztah žáků k materiálním a duchovním hodnotám. Žáci jsou vedeni k esteticky tvořivým aktivitám a podílejí se na jejich ochraně. Estetické vzdělávání ovlivňuje utváření hodnotové orientace a postoju žáka, a to nejen v oblasti umělecké a kulturní, ale i v oblasti společenské a mezilidské.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do dvou ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Umění a literatura
- Práce s literárním textem
- Kultura

Předmět se skládá ze tří oblastí, které se vzájemně doplňují a podporují. Literatura a ostatní druhy umění přispívají k aktivnímu poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě. Práce s literárním textem vede žáky ke správné interpretaci a uplatňování znalostí z literární teorie a poetiky. V oblasti kultury mají žáci získat přehled o kulturním dění, kulturních institucích a dalších kulturních hodnotách. Vyučování předmětu směřuje k dovednosti a schopnosti mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně se vyjadřovat, aplikovat získané poznatky, pracovat s textem a informacemi. Žáci jsou vedeni k esteticky tvořivým aktivitám.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postoju, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria, chápali umění jako specifickou výpověď skutečnosti, přistupovali k estetickému citění, vkusu a zájmu druhých lidí, podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a vytvořili si k nim pozitivní vztah.

V oblasti postojů vedeme žáky k tomu, aby získali osobitý a celkově pozitivní vztah k jazyku a kultuře, návyk pracovat s odbornou literaturou, sledovat novinky ve svém profesním oboru, motivaci k celoživotnímu vzdělávání a důvěru ve vlastní schopnosti .

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří hromadné vyučování, výuka probíhá jak v kmenových třídách, tak v učebnách vybavených moderní výpočetní technikou. Skupinová výuka, práce ve dvojicích, individuální práce, provádí se různé metody soutěží, projektů, formy testů, besed, řízeného rozhovoru. Důraz klást na samostatnou přípravu mimo vyučování při získávání informací, umět u odborného textu vypracovat výpisky, výtah. Nadaní žáci jsou individuálně podporováni, naopak u slabších žáků či žáků se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním je přihlíženo k jejich schopnostem.

Kritéria hodnocení žáků

Průběžné hodnocení žáků s přihlédnutím k osobnímu pokroku při získávání znalostí a dovedností formou rozhovoru, testů (orientačních a standardizovaných), souboru úloh, dotazníků. Hodnoceny budou především praktické komunikační dovednosti, analýza a interpretace uměleckého textu a vlastní tvůrčí práce. Pozornost bude věnována sebehodnocení a kolektivnímu hodnocení při zpracování referátů, projektů atd. Způsob hodnocení bude spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení a využití bodového či procentuálního vyjádření.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci jsou vedeni k vyjadřování vlastních prožitků a názorů při interpretaci uměleckých textů. Snaží se, aby své myšlenky formulovali srozumitelně a souvisle. Aktivně se účastní diskuse a obsahují své názory a zároveň se učí respektovat mínění druhých. Při zpracování různých témat pro referáty, ústní cvičení nebo projektové úkoly využívají prostředky informačních a komunikačních technologií. Při týmové práci reálně posuzují své možnosti, stanoví si cíle podle svých schopností a zájmů. Učí se řešit problémy společně, přijímat hodnocení a kritiku ze strany ostatních a adekvátně na ni reagovat.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (žáci by se měli učit efektivně, řešit základní i složitější úkoly)
- **Kompetence k řešení problémů** (žáci řeší problémy samostatně, společně i v týmu)
- **Komunikační kompetence** (žáci se písemně i verbálně prezentují při jednání při vstupu na trh práce, formulují své očekávání a své priority)
- **Personální a sociální kompetence** (žáci se snaží pracovat společně i v týmu)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (žáci se dále vzdělávají, využívají zkušeností , přijímají a odpovědně plní úkoly, jsou motivováni k prezentování plnění svých profesních cílů
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (žáci v rámci výuky vyhledávají nové informace na internetu, v odborné literatuře se orientují vzhledem ke svému oboru)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (v průběhu estetického vzdělávání je žák při rozboru literárních ukázek s tématy přírody veden k tomu, aby chápal význam zdravého životního prostředí, krásy přírody a nutnosti její ochrany)
- **Člověk a svět práce** (žák je veden k samostatnému řešení úkolů tak, aby zvolil vhodné prostředky a způsoby a využíval zkušeností již dříve získaných, rozvíjí komunikační schopnosti, které může uplatnit při veřejném vystupování nebo týmové práci)
- **Informační a komunikační technologie** (v rámci vyučování je podle možností využívána moderní komunikační a informační technologie a žák je veden k jejímu aktivnímu používání, a to při zpracování nejrůznějších témat například referátů, mluvních cvičení, při tvorbě prezentací žák pracuje s textovým editorem)
- **Občan v demokratické společnosti** (v mediální výchově si žák osvojuje některé základní poznatky o fungování a společenské roli současných médií a takto získává dovednost pro aktivní zapojení do mediální komunikace, učí se analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, sleduje aktuální společenské dění, poznává principy a hodnoty dneška, formuje postoj k demokratickým zásadám)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Umění a literatura	14
– rozezná umělecký text od neuměleckého	1.1	Umění jako specifická výpověď o skutečnosti, funkce literatury, základní literární druhy a žánry, základy teorie literatury	
– má základní představu o literárních druzích a žánrech			
– orientuje se v základních dílech české a světové literatury	1.2	Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech (literatura od starověku po romantismus)	
	2	Práce s literárním textem	13
– zhodnotí význam jednotlivého autora i díla pro dobu, v níž tvořil	2.1	Četba a interpretace literárních textů Metody interpretace textu	
– vyhledává samostatně informace v této oblasti, umí je zpracovat a informovat o nich			
– vystihne charakteristické znaky textů z literatury, hudby, filmu dle svého zájmu	2.2	Významné osobnosti českého a světového umění	
	3	Kultura	6
– popíše vhodné společenské chování v dané situaci	3.1	Společenská kultura – principy a normy společenského chování, společenská výchova	
– charakterizuje specifika lidového umění, tradic, zvyků, regionálních osobností Šumavy a Pošumaví	3.2	Lidové umění, lidová tvorba a užitá tvorba, estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě Tvořivé činnosti	
– orientuje se v nabídce kulturních institucí	3.3	Kulturní instituce v ČR a regionu, kultura národnosti na našem území	
– porovnává typické znaky kultur hlavních národností na našem území			

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	4.	Umění a literatura	14
– orientuje se v základních dílech české a světové literatury, uvede hlavní literární směry a jejich představitele	4.1	Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech (realismus, přelom 19. století a 20. století)	
– vyhledává samostatně informace v této oblasti	4.2	Filmové umění (historie, režiséři, herci, producenti), film, televize, video, počítač	
– dokáže časově zařadit myšlenkové směry a umělecké styly	4.3	Moderní směry přelomu 19. století a 20. století a jejich představitele v kontextu doby	
– vyjadřuje vlastní prožitky z daných uměleckých děl	4.4	Hudební umění (hudba, poezie, film, skladatelé, moderní hudba)	
– zařazuje díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	4.5	Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech (česká a světová literatura 20. století, divadlo, dramatická tvorba)	
– je schopen na základě četby přiblížit oblíbeného autora a dílo	4.6	Fantastická literatura (sci-fi, detektivky, dobrodružná literatura)	
– orientuje se ve specifikách výtvarné tvorby	4.7	Výtvarné umění a architektura Aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě	
	5	Práce s literárním textem	14
– určuje konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů – umí výrazně číst úryvky z děl a recitovat vybranou poezii – umí interpretovat text a debatuje o něm – postihne sémantický význam textu	5.1	Četba a interpretace vybraných literárních děl	
	6	Kultura	5
– orientuje se v oblasti kultury bydlení a odívání, volného času	6.1	Životní styl dnes a dříve (kultura prostředí, volný čas, kultura odívání, bydlení)	
– je ochoten podílet se na ochraně kulturních hodnot	6.2	Ochrana a využívání kulturních hodnot	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– má základní představu o funkci reklamy, propagačních prostředků a o jejich vlivu na člověka	6.3	Moderní umění a vliv reklamy a propagačních prostředků na životní styl (funkce reklamy, propagačních prostředků, vliv na současné umění)	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

OBČANSKÁ NAUKA

oboru vzdělání

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu: 97

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Seznámit žáky s principy fungování demokratické společnosti. Pozitivně u nich ovlivňovat vztah k sobě, druhým lidem a žádoucí žebříček jejich hodnot. Podporovat rozvoj empatie, utvářet správný postoj k problémům rasismu, extremismu, šikaně a násilí apod. Naučit žáky správně formulovat a vyjadřovat své názory. Vést žáky k toleranci, asertivitě a pozitivnímu jednání. Znat svá základní práva a povinnosti a kriticky hodnotit získané informace. Osvojených vědomostí žáci využijí ve styku s druhými lidmi, institucemi, při svém rozhodování a řešení osobních problémů v demokratické společnosti.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do tří ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Člověk v lidském společenství
- Člověk jako občan
- Člověk a právo
- Člověk a hospodářství
- Česká republika, Evropa a svět

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

Jednali slušně, uznávali společenskou etiketu a vážili si demokracie. Cítili potřebu aktivně se zapojit do občanského života a přijímat odpovědnost za sebe. Preferovali demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými a jednali v souladu s občanskými ctnostmi, respektovali lidská práva, chápali meze lidské svobody a tolerance a jednali solidárně. Kriticky posuzovali skutečnost kolem sebe, byli ochotni o ní přemýšlet, tvořit si vlastní úsudek a nenechali sebou manipulovat. Uznávali základní hodnotu života, vážili si jej a chránili své zdraví. Vážili si hodnot lidské práce, neničili majetek a snažili se po sobě zanechat něco pozitivního.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří výklad, řízená diskuse, zadávání samostatných a skupinových prací, ukázky z učebnice, literatury či sledování audiovizuální techniky. Žáci budou samostatně zpracovávat informace z médií. Budou pracovat s informacemi předkládanými vyučujícím. Důraz bude kladen na dialog a vyjadřování vlastních názorů. Poznatky si žáci budou zapisovat do sešitů.

Kritéria hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok, slovně a známkami. Základem hodnocení je správné používání osvojených pojmů. K hodnocení bude využíváno ústní zkoušení, na konci tematického celku didaktického testu, příprava a prezentace krátké zprávy. Součástí hodnocení je i aktivita a přístup při řešení problémů během vyučování. Nedílnou součástí je i jednání a chování žáků v souladu se zásadami společenského chování a mezilidských vztahů. Hodnocena je práce individuální, ale i skupinová.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Komunikativní kompetence** (Žák se vyjadřuje přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci mluveným i psaným projevem, formuluje své myšlenky, aktivně se účastní diskuze a respektuje názory druhých.)
- **Personální a sociální kompetence** (Žák si stanovuje cíle dle svých osobních schopností, adaptuje se na měnící životní a pracovní podmínky a přispívá k vytvoření dobrých mezilidských vztahů.)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (Žák si utváří odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti i vzdělávání a dokáže získávat a vyhodnocovat informace z oblasti světa práce.)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** (Žáci budou vedeni k vhodnému sebevědomí, odpovědnosti, morálnímu úsudku. Budou umět hledat kompromisy a být kriticky tolerantní. Výuka bude napomáhat k rozvoji osobnosti. Žáci se naučí formulovat své názory a postoje, vyslechnout názory druhých a přiměřeně na ně reagovat, pracovat samostatně a v týmu.)
- **Člověk a životní prostředí** (Žáci budou vedeni k pochopení postavení člověka v přírodě a vlivů prostředí na jeho zdraví a život. Měli by pochopit a respektovat principy udržitelného rozvoje a osobní odpovědnost za životní prostředí.)
- **Člověk a svět práce** (Žáci budou vedeni k zodpovědnosti za vlastní život a k orientaci ve světě práce. Budou se učit vyhledávat informace o profesních záležitostech, znát práva a povinnosti zaměstnanců a prezentovat se písemně i verbálně u potenciálního zaměstnavatele.)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1	Člověk v lidském společenství	33
<ul style="list-style-type: none"> – porozumí faktorům, které ovlivňuje vývoj osobnosti – rozpozná hlavní úkoly jednotlivých vývojových období 	1.1	Vývoj a rozvoj člověka Vývoj a jeho činitele Tělesná a duševní stránka osobnosti (zdraví) Etapy lidského života	
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší způsoby komunikace – zvládne konfliktní situace 	1.2	Mezilidské vztahy Komunikace a zvládání konfliktů	
<ul style="list-style-type: none"> – popíše faktory, které mají vliv na rozvrstvení společnosti – aplikuje zásady slušného chování (uvede příklady) – rozliší specifika sociálních skupin – řeší konflikty mezi vrstevníky a rozpozná rysy šikany – rozliší správné životní návyky pro ochranu svého zdraví – popíše úlohu rodiny a role muže a ženy ve společném svazku 	1.3	Lidská společnost a společenské skupiny Člověk a společnost Rozvrstvení společnosti Pravidla společenského chování Sociální skupiny (formální, neformální, primární, sekundární, vrstevnické) Vrstevnické vztahy a šikana Zdraví, životní styl Patologické jevy a jejich vliv na zdraví člověka Rodina – postavení mužů a žen v rodině a společnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí rozdíl mezi rolí a pozicí – popíše druhy nerovnosti (genderové) s jejich důsledky na vztahy 	1.4.	Sociální nerovnost a chudoba ve společnosti Sociální role a pozice (vyplývající povinnosti) Projevy sociální nerovnosti	
<ul style="list-style-type: none"> – sestaví fiktivní odpovědný rozpočet životních nákladů – vysvětlí, jak by optimálně řešil nedostatek finančních prostředků 	1.5	Hospodaření jednotlivce a rodiny Rodinný rozpočet Sociální zabezpečení Řešení krizových finančních situací	
<ul style="list-style-type: none"> – uvede možnost vzniku konfliktu mezi většinou a menšinou – vysvětlí, jak si nacisté počínali na okupovaných územích – uvede příklady ochrany menšin – vysvětlí důvody migrace 	1.6	Rasy, národy a národnosti Majorita a minorita ve společnosti Genocida ve 2. světové válce (Židů, Romů, Slovanů a politických odpůrců) Migrace v současném světě (migranti, emigranti, azylanti)	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojmy víra, ateismus – objasní hrozbu náboženských sekt a náboženského 	1.7	Kultura Víra, ateismus Náboženský fundamentalismus a	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– fundamentalismu popíše náboženství obyvatel ČR a Evropy		sekty Charakteristika některých náboženství	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	2	Člověk jako občan	21
<ul style="list-style-type: none"> – uvede, k čemu je prospěšný dnešní demokratický stát – vysvětlí úlohu ústavy v politickém systému – rozliší úkoly veřejné zprávy a obecní a krajské samosprávy 	2.1	Stát Vznik a podstata státu Funkce státu Ústava a politický systém Struktura veřejné zprávy a samosprávy	
<ul style="list-style-type: none"> – uvede základní zásady a principy, na nichž je založena demokracie – uvede základní lidská práva, včetně práv dětí a popíše kam se obrátit při jejich ohrožení – vysvětlí proč přijímat kriticky zobrazení světa, událostí a lidí 	2.2	Demokracie Základní hodnoty a principy demokracie Lidská práva, jejich obhajoba a zneužívání a veřejný ochránce práv Práva dětí Média a jejich funkce, kritický přístup k nim a zdroj zábavy a poučení	
<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady radikalismu a extremismu (čerpá hlavně z médií a z jednání lidí kolem sebe) – vysvětlí nebezpečnost názorů a jednání extremistů (sobectví, korupce, kriminalita, násilí ...) 	2.3	Hrozby demokracie Politický radikalismus, extremismus Česká extremistická scéna a její symbolika Mládež a extremismus	
<ul style="list-style-type: none"> – uvede nejvýznamnější české politické strany a jejich myšlenky – vysvětlí proč jsou volby svobodné a proč se jich mají lidé zúčastnit – uvede konkrétní příklad pozitivní občanské angažovanosti – na konkrétních příkladech ze života rozliší pozitivní jednání (v souladu s občanskými ctnostmi), od jednání špatného - nedemokratického 	2.4	Politika Význam politických stran (hlavní myšlenky) Politická participace Volby, volební systémy a volební právo Občanská společnost Občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití	
	3	Člověk a právo	12
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí základní funkce práva a právního řádu v demokratické 	3.1	Právo a spravedlnost Právní stát	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
společnosti – vysvětlí základní znaky demokratického právního státu – uvede oblasti právních vztahů v soukromé sféře		Právo jako systém norem Právní vztahy (rodinné, občanskoprávní, zaměstnání a podnikání)	
– popíše soustavu soudů ČR a jednotlivá právníká povolání (policie, advokacie a notářství)	3.2	Soustava soudů a právníká povolání	
– uvede, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům – reklamuje koupené zboží a z textu smlouvy (o koupi cestovního zájezdu, pojištění) zjistit, jaká mu z ní vyplývají práva a povinnosti	3.3	Právo a mravní odpovědnost v životě Odpovědnost za vzniklou škodu Reklamacie koupeného zboží nebo služeb	
– vysvětlí práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi – dovede v této oblasti vyhledávat informace a pomoc při řešení konkrétního problému	3.4	Rodinné právo Manželé a partneři Děti v rodině a domácí násilí	
– uvede, kdy má člověk trestní odpovědnost – vyjmenuje a popíše úlohu orgánů činných v trestním řízení – aplikuje postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání ...)	3.5	Trestní právo Trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření Orgány činné v trestním řízení Kriminalita páchaná na mladistvých a na dětech a kriminalita páchaná mladistvými	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	4.	Člověk a hospodářství	14
– vysvětlí, co ovlivňuje cenu zboží	4.1	Trh a jeho fungování Zboží, nabídka, poptávka a cena	
– dovede, vyhledá nabídky zaměstnání, kontaktovat zaměstnavatele a úřad práce – dovede vyhledat poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech	4.2	Služby úřadu práce Podpora v nezaměstnanosti a rekvalifikaci	
– popíše, co má obsahovat pracovní smlouva – dovede se orientovat v pracovním vztahu zaměstnavatel- zaměstnanec	4.3	Pracovní poměr Vznik, změna a ukončení pracovního poměru Povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele	
– vysvětlí odpovědnost člověka a schopnost předcházet škodám	4.4	Druhy škod, odpovědnost za ně a předcházení škodám	
– zkontroluje, zda jeho mzda odpovídá zařazení a smlouvě – vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění – posoudí výhodnost peněžního styku	4.5	Peníze Hotovostní a bezhotovostní peněžní styk Mzda časová a úkolová – výpočet mzdy Daně a daňové přiznání Sociální a zdravotní pojištění	
– zřídí účet a sledovat pohyb peněz na účtu – zjistí služby bank a posoudí únosnost a výhodnost konkrétní služby – vysvětlí, jak je možné se zabezpečit na stáří – vysvětlí důsledky nesplácení úvěrů a navrhne možnosti řešení tíživé finanční situace své, či domácnosti	4.6	Banky Využití služeb peněžních ústavů	
– vyhledá pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci	4.7	Pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům	
	5	Česká republika, Evropa a svět	17
– uvede příklady velmocí, vyspělých, rozvojových a chudých zemí (lokalizuje na mapě)	5.1	Současný svět Vyspělé, rozvojové státy a světové velmoci Ohniska napětí v současném světě	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– na příkladech vysvětlí příčiny konfliktů (lokalizuje na mapě)			
– najde ČR na mapě světa a Evropy a vyjmenuje sousední státy	5.2	Česká republika a její sousedé	
– vyjmenuje a popíše státní symboly	5.3	České státní a národní symboly	
– uvede důvody začlenění ČR do evropských struktur – vysvětlí, jaké z toho plynou závazky – uvede výhody a nevýhody členství ČR	5.4	Česká republika a evropská integrace Česká republika a Evropa Evropská unie Organizace spojených národů NATO a armáda ČR	
– na příkladech z hospodářství, kultury a politiky popíše proces globalizace	5.5	Globalizace Příčiny a její vliv na současný svět	
– popíše zásady udržitelného rozvoje	5.6	Trvale udržitelný rozvoj ČR	
– uvede hlavní globální problémy současného světa	5.7	Globální problémy světa Chudoba, zdraví, životní prostředí, bezpečnost ...	
– na příkladu vysvětlí cíle a metody teroristů	5.8	Nesnášenlivost, netolerance a terorismus	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

M A T E M A T I K A

oboru vzdělání

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu celkem: 145,5

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem matematiky je výchova přemýšlivého člověka, který získá pozitivní postoj k matematickému vzdělávání, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v osobním i profesním životě, volném čase apod.) Matematické vzdělávání rozvíjí numerické dovednosti a návyky žáků, vybavuje je poznatky potřebnými jak pro studium daného oboru, tak pro úspěšnou profesionální činnost a orientaci v každodenním životě v moderní společnosti. Matematika se významně podílí na formování intelektuálních schopností žáků, především na jejich logickém myšlení.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do tří ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Operace s reálnými čísly
- Výrazy a jejich úpravy
- Řešení rovnic a nerovnic v množině \mathbb{R}
- Funkce
- Planimetrie
- Výpočet povrchů a objemů těles
- Práce s daty

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematickému vzdělávání
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání
- důvěru ve vlastní schopnosti, vytrvalost, houževnatost a kritičnost

Strategie výuky

Při výuce matematiky je kladen důraz na logické porozumění probíraného tématu s důležitým podílem procvičování příkladů. Významnou část výuky zaujímá samostatná práce žáků pod vedením vyučujícího. Významným prvkem efektivní práce při matematickém vzdělávání je samostatné řešení domácích prací a procvičování, kde si žáci ověřují správné pochopení probírané látky a upevňují si získané dovednosti a znalosti.

Při výuce je používáno vhodných pomůcek – rýsovacích potřeb, kalkulátorů, modelů. V případě potřeby žáka je volen individuální přístup.

Kritéria hodnocení žáků

Hodnocení žáků je v souladu s klasifikačním řádem. Probíhá v několika formách.

Písemné zkoušení – krátké testy úzce zaměřené k učivu, při kterých je prověřováno, jak žáci zvládli dané téma, naučili se správným logickým postupům, které je vedou k přesným, úplným a správným závěrům. Největší váhu při hodnocení žáků mají nejméně dvě písemné práce v rozsahu 1 vyučovací hodiny a uzavírají jednotlivá probíraná témata v daném klasifikačním období.

Ústní zkoušení – prověřuje přesné vyjadřování, zhodnotí výstup před žáky, sebehodnocení. Důraz při klasifikaci bude kladen na numerické aplikace, dovednosti řešit problémy, dovednosti využívat informační technologie a pracovat s informacemi a aktivitu žáků.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Absolvent rozumí základním matematickým pojmům a vztahům mezi nimi, umí vyhledávat, hodnotit a třídít matematické informace a dokáže používat získané matematické poznatky při řešení problémů a úkolů v běžných životních i profesních situacích.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)
- **Kompetence k řešení problémů** (porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)
- **Komunikační kompetence** (formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a správně)
- **Personální a sociální kompetence** (stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a přizpůsobovat se měnícím se podmínkám)
- **Matematické kompetence** (využívat funkčně matematické dovednosti v různých životních situacích)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (uvědomuje si ovlivňování životního prostředí člověkem, chrání životní prostředí – vhodná volba tematicky zaměřených příkladů)
- **Člověk a svět práce** (uvědomuje zodpovědnost, význam vzdělání a celoživotnímu učení pro život, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu – výuka matematiky vede k posílení důvěry ve vlastní schopnosti, posiluje vlastnosti: důslednost, důkladnost, přesnost, odpovědnost.)
- **Informační a komunikační technologie** (dovede získávat a efektivně využívat informace různých zdrojů)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1	Operace s čísly	42
<ul style="list-style-type: none"> – znázorní na číselné ose přirozené a celé číslo – provádí aritmetické operace s přirozenými a celými čísly – chápe pojmy prvočíslo a číslo složené – rozumí pojmu dělitelnost – rozpozná dělitelnost číslem dva, tři, čtyři, pět, šest a deset – rozloží dané číslo na součin prvočísel 	1.1	Přirozená a celá čísla	
<ul style="list-style-type: none"> – používá různé zápisy racionálního čísla – provádí aritmetické operace v Q – zaokrouhlí desetinné číslo – rozumí pojmu zlomek, pojmenuje jeho části – převádí zlomek na smíšené číslo 	1.2	Racionální čísla	
<ul style="list-style-type: none"> – zobrazí reálné číslo na číselné ose – chápe pojem interval – zapíše danou část množiny reálných čísel pomocí intervalů a znázorní graficky na číselné ose 	1.3	Reálná čísla	
<ul style="list-style-type: none"> – chápe pojem poměr – rozdělí celek v daném poměru – určí z mapy a plánu skutečnou vzdálenost pomocí měřítka – používá trojčlenku při řešení praktických úloh s využitím přímé a nepřímé úměrnosti 	1.4	Poměr a procenta	
<ul style="list-style-type: none"> – provádí početní výkony s mocninami s celočíselným mocnitelem; – určí druhou a třetí mocninu a odmocninu čísla pomocí kalkulátoru; 	1.5	Mocniny a odmocniny	
	2	Číselné a algebraické výrazy	24
<ul style="list-style-type: none"> – chápe pojmy matematický výraz, proměnná, člen – výrazu, výraz opačný 	2.1	Pojem jednočlenu a mnohočlenu	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> – určí hodnotu výrazu, dodržuje pořadí početních operací – provádí sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů – rozloží mnohočlen na součin pomocí vytýkání – chápe postup při postupném vytýkání – užívá vztahy pro druhou mocninu dvojklenů a rozdíl druhých mocnin 			
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem lomený výraz – určí podmínky, za kterých má daný výraz smysl – upraví lomený výraz pomocí rozšiřování a krácení – provádí početní operace s lomenými výrazy 	2.2	Lomené výrazy	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.6	Základy finanční matematiky	7
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základních pojmech finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, úrok, úročení, spoření, úvěry, splátky úvěrů; – provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, úrok; 			
	3	Řešení rovnic a nerovnic	14
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v ekvivalentních úpravách rovnic 	3.1	Úpravy rovnic	
<ul style="list-style-type: none"> – řeší lineární nerovnici, výsledek znázorní na číselné ose a zapíše v R pomocí intervalu – řeší lineární rovnice o jedné neznámé v množině R; 	3.2	Lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou	
<ul style="list-style-type: none"> – zná sčítací a dosazovací metodu řešení soustavy lineárních rovnic a umí ji vyřešit 	3.3	Soustavy lineárních rovnic a nerovnic	
<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří neznámou ze vzorce; – užije řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných úloh; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	3.4	Vyjádření neznámé ze vzorce; slovní úlohy	
	4	Funkce	12
<ul style="list-style-type: none"> – dle funkčního předpisu sestaví tabulku a sestrojí graf funkce; – určí, kdy funkce roste, klesá, je konstantní; – rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, určí jejich definiční obor a obor hodnot; – určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; 	4.1	Základní pojmy	
<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří funkční závislost tabulkou a sestrojí graf funkce lineární – v úlohách přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; 	4.2	Lineární funkce, přímá úměrnost, funkce konstantní	
<ul style="list-style-type: none"> – určí nepřímou úměrnost a sestrojí 	4.3	Nepřímá úměrnost	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
graf			
<ul style="list-style-type: none">– rozpozná kvadratickou funkci– pomocí tabulky sestrojí graf– zná pojem parabola– pomocí šablony kvadratické funkce sestrojí grafy	4.4	Kvadratická funkce	
<ul style="list-style-type: none">– zná pojem goniometrická funkce– načrtne graf funkce sinus a kosinus na intervalu $0-90^\circ$– zná pojem sinusoida	4.5	Goniometrické funkce	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	5	Goniometrie a trigonometrie	8
<ul style="list-style-type: none"> – užívá pojmy úhel a jeho velikost; – vyjádří poměr stran v pravoúhlém trojúhelníku jako funkci $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\operatorname{tg} \alpha$; – určí hodnoty $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\operatorname{tg} \alpha$ pro $0^\circ < \alpha < 90^\circ$ pomocí kalkulačtoru; 	5.1	Goniometrické funkce $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\operatorname{tg} \alpha$	
<ul style="list-style-type: none"> – řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	5.2	Trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku	
	6	Planimetrie	10
<ul style="list-style-type: none"> – užívá pojmy: bod, přímka, rovina – chápe vztahy: vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, odchylka dvou přímek, úsečka a její délka, úhel a jeho velikost 	6.1	Základní pojmy	
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje druhy trojúhelníku podle délek stran a velikosti úhlů, určí výšky a těžnice v trojúhelníku – sestrojí trojúhelník z daných prvků, rozliší shodné a podobné trojúhelníky a své tvrzení zdůvodní užitím vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníku – užívá Pythagorovu větu při řešení pravoúhlého trojúhelníku, – určí obvod a obsah trojúhelníku – řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	6.2	Trojúhelníky	
<ul style="list-style-type: none"> – zná základní vlastnosti rovnoběžníku, pojmy obvod a obsah – sestrojí rovnoběžník a lichoběžník, určí jejich obvod a obsah 	6.3	Mnohoúhelníky	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– aplikuje poznatky o mnohoúhelníku při řešení praktických úloh			
– rozumí pojům průměr a poloměr – zná přibližnou hodnotu Ludolfova čísla – sestrojí kružnici, určí obvod a obsah kruhu, délku kružnice – určí vzájemnou polohu přímky a kružnice – aplikuje poznatky o kruhu a kružnici při řešení praktických úloh	6.4	Kružnice a kruh	
	7	Stereometrie	10
– chápe pojmy bod, přímka, rovina – určí vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin	7.1	Základní polohové a metrické vlastnosti	
– chápe pojmy hrana, stěna, výška tělesa, úhlopříčka (stěnová, tělesová) – vysvětlí pojmy objem a povrch tělesa, u povrchu rozlišuje podstavu a plášť tělesa – převádí jednotky objemu – rozlišuje a správně pojmenuje základní geometrická tělesa – určí objem, povrch, obsah pláště a podstavy hranolu, kvádra, krychle, rotačního válce a koule	7.2	Základní tělesa	
	8.	Pravděpodobnost v praktických úlohách	8
– užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev;	8.1	Náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu; Náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev	
– určí pravděpodobnost náhodného jevu v jednoduchých případech; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	8.2	Výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu	
	9	Práce s daty v praktických úlohách	10,5
– užívá pojmy: statistický soubor, znak, četnost, relativní četnost a aritmetický průměr; – porovnává soubory dat;-interpretuje	9.1	Práce s daty různých statistických souborů	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
údaje vyjádřené v diagramech, grafech a tabulkách; – určí aritmetický průměr;-určí četnost a relativní četnost znaku; – čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.			

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

C H E M I E

oboru vzdělání

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu: 66

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie umožňuje žákům získat základní poznatky z různých oborů chemie a pochopit, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde zejména při ochraně životního prostředí a svého zdraví. Žáci se učí porozumět přírodě, hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáním přírody a praktickým životem. Postupně poznávají složitost a souvislost mezi stavem přírody a lidskou činností.

Osvojují si dovednost pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat závěry. Učí se klást si otázky a hledat na ně odpovědi, hledat a řešit problémy, uvědomovat si širší souvislosti. Získávají a prohlubují znalosti ochrany zdraví při kontaktu s chemikáliemi ve volném prodeji, v situacích potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je zařazeno do dvou ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Obecná chemie
- Anorganická chemie
- Organická chemie
- Biochemie

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- správně používat odbornou terminologii,
- vysvětlit podstatu složení hmoty a látek,
- zapsat vzorce a názvy jednoduchých anorganických a organických sloučenin,

- orientovat se v periodické soustavě prvků,
- popsat a vysvětlit základní chemické reakce,
- zvládnout jednoduché chemické výpočty,
- vysvětlit význam důležitých prvků a jejich sloučenin,
- charakterizovat významné přírodní látky,
- zdůvodnit vliv a dopad chemických látek na životní prostředí a zdraví člověka,
- řešit otázky spojené s využíváním chemických látek v běžném životě.

Strategie výuky

Při výuce je nejčastěji používaná forma informačně receptivní, tzn. metoda vysvětlování doplněná metodou rozhovoru, při které využívají žáci svých předchozích zkušeností, na něž může učitel při výkladu navázat. Tyto metody jsou pro zvýšení názornosti doplněny metodami názorně demonstračními – ukázky a pozorování chemických látek a jevů, demonstrace statických obrazů, statická a dynamická projekce. Nezastupitelnou roli má chemický pokus. Demonstrační i jednoduché bezpečné žákovské pokusy. V hodinách diagnostických se využívá metody písemných prací a rozhovoru.

Kritéria hodnocení žáků

Žáci budou hodnoceni objektivně, tak aby hodnocení mělo motivační charakter. Hodnocení se bude řídit klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Hodnocení probíhá v několika formách. Písemné zkoušení je prováděno formou krátkých písemných prací, kterými se ověřují znalosti z posledních probíraných témat, nebo formou delších písemných prací vztahujících se k probraným tematickým celkům, nebo jejich logicky odděleným částem. Průběžně bude zařazeno ústní zkoušení. Dále bude hodnocena aktivita při hodinách, schopnost samostatné práce, celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností. Součástí ústního zkoušení je sebehodnocení žáků.

Přínos vyučovacního předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Výuka předmětu chemie vede žáky ke správnému používání chemické terminologie, názvů a vzorců, zápisů chemických rovnic. Rozvíjí povědomí o základních ekologických zákonitostech a negativních dopadech působení člověka na životní prostředí. Žáci aplikují získané poznatky při řešení chemických úloh a problémů i při řešení životních situací, rozpoznávají příčiny i následky svého konání, umějí zdůvodnit význam nových chemických poznatků pro společnost (nové materiály, výrobní postupy,...). Současně rozvíjí používání informačních a komunikačních technologií pro získávání informací a jejich následné zpracování při samostatné i kolektivní práci.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (Mít kladný vztah k učení a vzdělávání.)

- **Kompetence k řešení problémů** (Rozpoznat chemickou podstatu v zadání úkolu, získat informace pro jeho řešení, navrhnout řešení, objektivně vyhodnotit zvolený postup)
- **Komunikativní kompetence** (Souvislý ústní projev o výskytu, vlastnostech, výrobě vodíku, kyslíku; výskyt a význam vody, složení a význam vzduchu)
- **Personální a sociální kompetence** (Prohloubení vědomostí žáků o světě, který je obklopuje, atom, molekula, prvek, sloučenina; konkrétní příklady směsí z běžného života)
- **Matematické kompetence** (Počítání s oxidačními čísly ve vzorcích sloučenin, vytváření vzorců sloučenin na základě poměru, výpočet složení roztoků)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (Využití internetu pro získávání informací a počítače pro jejich následné zpracování)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** (Výuka směřuje k tomu, aby si žáci vážili dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro příští generace. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci a měli potřebnou míru mediální gramotnosti)
- **Člověk a životní prostředí** (Výuka směřuje k tomu, aby žáci chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami na lokální, regionální i globální úrovni. Získali přehled o způsobech ochrany přírody a prostředí)
- **Člověk a svět práce** (Žáci jsou motivováni k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti a vytrvalosti překonávat překážky. Dodržují zásady pro bezpečnost a ochranu zdraví, požární ochranu a hygienické předpisy a jsou seznámeni s používáním osobních ochranných pracovních prostředků při úkonech s chemickými látkami. Jsou vedeni k práci v týmu a spolupráci s ostatními lidmi.)
- **Informační a komunikační technologie** (Zdokonalování schopností žáků efektivně využívat prostředky ICT k vyhledávání informací a jejich správnému vyhodnocení)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Fyzika	8
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší fyzikální veličiny, druhy pohybů – řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu – určí síly, které působí na těleso a popíše jaký druh pohybu tyto síly vyvolají – určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly, vysvětlí na příkladech platnost zákona o zachování mechanické energie – určí výslednici sil působících na těleso – aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh 	1.1	Mechanika Jednotky SI, převody základních jednotek, přímočarý pohyb, jeho rychlost a dráha pohyb rovnoměrný po kružnici; Newtonův pohybový zákon, setrvačnost, tíhová síla, volný pád Kinetická a potenciální energie, mechanická Práce Posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil Tlak a jeho měření, Pascalův a Archimédův zákon, jeho využití v praxi	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a technické praxi – vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy a způsoby její změny – popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů – popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a technické praxi 	1.2	Termika Teplota a její měření, teplotní roztažnost látek, využití v praxi Teplo, práce, přeměny energie Vznětový motor, zážehový motor, proudový motor Přeměna skupenství, struktura pevných látek, skupenské teplo, využití v praxi	
<ul style="list-style-type: none"> – popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový el. náboj – řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona – popíše princip a použití polovodičových součástek v přechodu PN – určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem – popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice 	1.3	Elektřina a magnetismus Náboj tělesa, el. síla, el. pole, kapacita Elektrický proud, napětí, odpor, Ohmův zákon, způsoby zapojení; Magnetické pole Polovodiče a jejich využití Využití elektromagnetické cívky Vznik střídavého a stejnosměrného proudu, přenos energie, transformace, zapojení zásuvky, bezpečnost práce	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší základní druhy vlnění, popíše jeho šíření – charakterizuje základní vlastnosti zvuk, chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu – charakterizuje světlo a jeho rychlost – řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami, využití optických vlastností oka a korekce vad – popíše význam různých druhů elektromagnetického záření 	1.4	Vlnění a optika Druhy vlnění Vlastnosti zvuku, ultrazvuk, ochrana proti hluku Rychlost světla, odraz a lom Zrcadla, čočky, oko, brýle Elektromagnetické záření, druhy, využití, rentgenové záření	
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje Slunce jako hvězdu, popíše objekty ve sluneční soustavě – zná příklady základních typů hvězd 	1.5	Vesmír Slunce, planety a jejich vzájemný pohyb Hvězdy, komety	
	2	Obecná chemie	18
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší chemické látky (prvky, sloučeniny) a směsi (stejnorodé, různorodé), užívá tyto pojmy ve správných souvislostech. – porovná fyzikální a chemické vlastnosti různých látek – charakterizuje heterogenní a homogenní směs – zná pojem suspenze, emulze, pěna, aerosol 	2.1	Chemické látky a jejich vlastnosti, látky chemicky čisté, směs	
<ul style="list-style-type: none"> – popíše stavbu atomu, elektronového obalu 	2.2	Částicové složení látek, stavba atomu a molekul Jaderná energie a její využití a zneužití, laser	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí podmínky vzniku chemické vazby – popíše závislost vlastností látek na chemické vazbě a struktuře 	2.3	Chemická vazba, vznik a typy chemických vazeb	
<ul style="list-style-type: none"> – popíše různé způsoby oddělování složek směsí – uvede, na jakém principu jsou metody oddělování složek směsí založeny – uvede praktické využití filtrace, destilace. 	2.4	Směsi a roztoky, metody dělení směsí	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> – navrhne postup, jak oddělit složky zadané směsi – vypočítá složení roztoku 			
<ul style="list-style-type: none"> – určí oxidační čísla prvků v zadaných sloučeninách. – zapisuje vzorce halogenidů, oxidů, sulfidů, hydroxidů, kyselin a solí podle názvů; ze vzorce odvodí název 	2.5	Anorganické chemické názvosloví	
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí – provede klasifikaci chemických reakcí (syntéza, rozklad) – přečte správně chemickou rovnici – zapíše příklad prakticky důležitých chemických reakcí, zhodnotí jejich využívání – vyčíslí chemickou reakci podle ZZH. 	2.6	Změny chemických látek. Chemické reakce Chemické rovnice, výpočty	
	3.	Anorganická chemie	12
<ul style="list-style-type: none"> – objasní zákonitosti uspořádání prvků do PTP – orientuje se v PTP, rozpozná kovy a nekovy, usuzuje na vlastnosti látek podle postavení v PTP. 	3.1	Periodická soustava prvků	
<ul style="list-style-type: none"> – uvede vlastnosti a výskyt daného prvku v přírodě – popíše přípravu daného prvku – uvede průmyslovou výrobu prvku – objasní význam prvku v běžném životě – uvede vlastnosti a použití některých významných sloučenin daných prvků 	3.2	Významné skupiny chemických prvků <ul style="list-style-type: none"> - výskyt, vlastnosti, příprava, výroba, použití a sloučeniny těchto prvků: - vodík, kyslík, halogeny, síra, dusík, I.A prvky, hliník, železo 	
	4.	Organická chemie	12
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná jednoduchou, dvojnou, trojnou vazbu – používá k zápisu vzorce uhlovodíku různé typy vzorců 	4.1	Základy organické chemie <ul style="list-style-type: none"> - složení organických sloučenin - druhy vazeb v org. sloučeninách - vzorce org. sloučenin - klasifikace org. Sloučenin 	
<ul style="list-style-type: none"> – objasní rozdíl mezi nasyceným a nenasyceným uhlovodíkem 	4.2	Uhlovodíky klasifikace uhlovodíků	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší nejjednodušší uhlovodíky – zapisuje vzorce uhlovodíků podle názvů, používá k pojmenování uhlovodíku systematické i triviální názvy – popíše vlastnosti a použití některých významných uhlovodíků – zhodnotí využití přírodních paliv jako zdroj energie, jako zdroj uhlovodíků – uvede produkty zpracování ropy, uhlí a zemního plynu a jejich využití 		<ul style="list-style-type: none"> - Alkany - Alkeny - Alkyny - Alkadieny - Areny <p>přírodní zdroje uhlovodíků</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – uvede použití některých významných alkoholů – diskutuje na téma požívání alkoholických nápojů a o vlivu etanolu na zdraví člověka 	4.3	<p>Deriváty uhlovodíků</p> <p>klasifikace derivátů uhlovodíků</p> <ul style="list-style-type: none"> - kyslíkaté deriváty - alkoholy - karboxylové kyseliny 	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	5	Biochemie	16
<ul style="list-style-type: none"> – uvede vlastnosti, zdroje a význam přírodních látek pro život člověka – uvede příklady zdrojů tuků – vysvětlí pojem žluknutí a uvede vlivy, které ho způsobují – zapíše rovnici výroby mýdla – zná pojem fotosyntéza – zapíše vzorec glukózy, uvede její význam a vlastnosti – uvede příklady některých disacharidů a polysacharidů, jejich vlastnosti a použití a jejich zdroje – uvede příklad aminokyseliny – uvede příklady zdrojů bílkovin – vysvětlí pojem denaturace a její praktické využití. 	5.1	Lipidy, sacharidy, bílkoviny	
<ul style="list-style-type: none"> – uvede vlastnosti a použití vitamínů, posoudí význam vitamínů pro člověka, klasifikuje vitamíny podle rozpustnosti ve vodě a tucích – definuje slovo enzym a používá jej ve správných souvislostech – uvede zdroje, vlastnosti a použití hormonů, posoudí význam hormonů pro živé organismy a člověka 	5.2	Biokatalyzátory <ul style="list-style-type: none"> - vitamíny - enzymy - hormony 	
<ul style="list-style-type: none"> – vymezí pojem alkaloidy vzhledem k dalším přírodním látkám, dokáže vysvětlit jejich nebezpečí, ale i pozitivní význam pro člověka, uvede příklady alkaloidů – dokáže vysvětlit slovo "droga", pamatuje si nejpoužívanější drogy – popíše fáze závislosti a pojem návyk používá ve správných souvislostech 	5.3	Alkaloidy, drogy, návykové látky	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí vztah genetiky a nukleových kyselin, umístí nukleové kyseliny do správné buněčné organely, zná stavební jednotky nukleových kyselin 	5.4	Nukleové kyseliny	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy, určí a podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu, zhodnotí význam fotosyntézy pro život na Zemi a pro člověka 	5.5	Biochemické děje - fotosyntéza	
<ul style="list-style-type: none"> – zná základní rozdělení léčiv – zná rozdíl mezi tržavinou, třaskavinou – popíše princip polymerace a polykondenzace – uvede zástupce jednotlivých skupin polymerů 	5.6.	Technicky významné organické látky - Léčiva - Výbušniny, bojové chemické látky - Pesticidy - Detergenty - Plasty	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

B I O L O G I E A E K O L O G I E

oboru vzdělání

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu: 33

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Předmět přispívá k hlubšímu pochopení přírodních jevů, pojmů a zákonů tak, aby se je žák naučil využívat v profesním i občanském životě. Formuje základní postoj žáka ve vztahu k životnímu prostředí. Plní důležitou roli při rozvoji samostatného myšlení žáka v oblasti trvale udržitelného rozvoje tak, aby pochopil základní význam přírody pro člověka.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je zařazeno do prvního ročníku a zahrnuje jednu ze tří částí přírodovědného vzdělání dle RVP. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Základy biologie
- Člověk a zdraví
- Základy ekologie
- Životní prostředí člověka
- Péče o životní prostředí

V průběhu celého školního roku budou žáci samostatně zpracovávat dílčí úkoly, budou sledovat aktuální dění v oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje. Výsledky své práce budou prezentovat přímo při vyučovací hodině. Příkladem možných témat dílčích úkolů mohou být třídění a zpracování odpadu, přírodní zdroje surovin a energie, globální oteplování atd.. Další možná témata lze zadat dle zájmu žáků.

V rámci kapitol Člověk a zdraví a Péče o životní prostředí mohou proběhnout besedy s odborníky dle aktuální nabídky (drogové závislosti, nevhodné sexuální chování, zdravá výživa, zásady první pomoci, myslivost, národní park Šumava apod.), popř. odborné exkurze v úpravně pitné vody, v čistírně odpadních vod, návštěva nízkoprahového střediska DROPIN či další dle aktuální nabídky.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci budou vedeni tak, aby

- žili v souladu se zásadami zdravé životosprávy, pečovali o své zdraví a neohrožovali svým jednáním zdraví svých spoluobčanů
- jednali ekonomicky v osobním i pracovním životě, nakládali šetrně s veškerými zdroji látek a energie.

Strategie výuky

Stěžejními metodami jsou diskuse, rozhovor, týmová práce a samostatná práce žáků. Je kladen důraz na samostatnost a iniciativu žáků. Pod vedením učitele žáci pracují s odbornou literaturou, využívají počítačové a informační technologie, zejména při vyhledávání informací. Žáci s vysokým zájmem o danou problematiku jsou individuálně podporováni, naopak při vzdělávání slabších žáků či žáků se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním je přihlíženo k jejich schopnostem.

Kritéria hodnocení žáků

Při hodnocení se klade důraz

- na hloubku porozumění učivu o přírodních jevech a technice pro zajišťování ochrany složek životního prostředí,
- na schopnost číst s porozuměním jednoduchý odborný text,
- na schopnost řešit jednoduché ekologické problémy a opatřovat si k tomu nezbytné informace,
- na schopnost vyhodnocovat nežádoucí vlivy prostředí na člověka,
- na schopnost vyhodnocení vlivů činností člověka na složky životního prostředí a způsoby jeho ochrany.

Průběžná i závěrečná klasifikace je plně v souladu s klasifikačním řádem. Prověřování znalostí a dovedností probíhá v několika formách. Písemné práce jsou zařazovány po ukončení jednotlivých celků a prověřují hloubku porozumění dané problematice. Ústní zkoušení navíc prověřuje schopnost přesného vyjadřování a výstup před žáky. Důležitou součástí ústního prověřování učiva je zařazení vlastního sebehodnocení žáků, které spolu s ústním hodnocením výkonů žáků slouží k motivaci pro jejich další práci.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (vzdělání směřuje k tomu, aby si žáci efektivně osvojili důležité pojmy a zákonitosti)
- **Kompetence k řešení problémů** (žáci samostatně řeší dílčí úkoly a projekty, jak je uvedeno v charakteristice učiva)
- **Komunikativní kompetence** (žáci formulují výsledky své práce srozumitelně a jazykově správně, prezentují své myšlenky verbálně i písemnou formou)

- **Personální a sociální kompetence** (vzdělání směřuje k tomu, aby si žáci osvojili zásady zdravé životosprávy a pečovali o své zdraví)
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** (vzdělání směřuje k tomu, aby žáci jednali v souladu s udržitelným rozvojem, velký důraz je kladen na hospodárnost při nakládání s veškerými zdroji a třídění odpadu)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (žáci průběžně vyhledávají informace o aktuálním dění v oblasti životního prostředí)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (v přímé vazbě na všechna probíraná témata)
- **Občan v demokratické společnosti** (je rozvíjena zejména mediální gramotnost v souvislosti s průběžným vyhledáváním a tříděním potřebných informací o aktuálním dění v oblasti životního prostředí, zdravého životního stylu apod.)
- **Informační a komunikační technologie** (zejména při vyhledávání informací)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1	Základy biologie	12
– charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi	1.1	Vznik a vývoj života na Zemi	
– vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav		Vlastnosti živých soustav	
– popíše proces vývoje organických sloučenin a buňky na Zemi			
– popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života	1.2	Typy buněk - stavba a funkce buňky	
– vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou		Buňka prokaryotická a eukaryotická	
– charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly		Buňka rostlinná a živočišná	
– vysvětlí proces fotosyntézy a buněčného dýchání		Buněčný metabolismus	
– uvede rozdíly mezi autotrofní a heterotrofní buňkou			
– vysvětlí podstatu dědičnosti a proměnlivosti, uvede rozdíly mezi nepohlavním a pohlavním rozmnožováním	1.3	Dědičnost a proměnlivost	
– popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav		Biologie člověka	
– vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu:		Zdraví a nemoc	
– uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence			
	2	Ekologie	7
– vysvětlí základní ekologické pojmy	2.1	Základní ekologické pojmy	
– popíše, proč je ekologie důležitá pro život lidí a živočichů na			

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
zemi. vysvětlí podstatu ekologické přizpůsobivosti organismů			
– charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, – společenstva, ekosystémy)	2.2	Abiotické podmínky prostředí Biotické podmínky prostředí	
– charakterizuje populaci, společenstvo a ekosystém – charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu	2.3	Ekologické faktory prostředí	
– popíše stavbu ekosystému – uvede příklady potravních řetězců a popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického – vysvětlí rozdíl mezi umělým ekosystémem a přírodním	2.4	Potravní řetězce	
– popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického – charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	2.5	Koloběh látek v přírodě, tok energie, typy krajiny	
	3	Člověk a životní prostředí	14
– popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody. hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí	3.1	Vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím	
– charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví	3.2	Dopady činností člověka na životní prostředí	
– hodnotí vliv různých lidských činností na složky životního prostředí (těžba surovin, energetika, průmysl, doprava, zemědělství, urbanizace a rekreace) – energie z hlediska jejich obnovitelnosti, vysvětlí pojem obnovitelné zdroje		Přírodní zdroje energie a surovin	

Výsledky vzdělávání		Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje negativní jevy prostředí a jejich vlivy na zdraví člověka (chemizace, odpady, hluk) – posoudí vliv jejich využívání – uvede konkrétní příklady ohrožování živé přírody – uvede příklady recyklace, uvede konkrétní recyklované výrobky, – uvede základní druhy třídění odpadů a nakládání s nebezpečným odpadem 		Odpady, třídění odpadu, recyklace	
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje globální ekologické problémy uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuálním stavu 	3.3	Globální problémy	
<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu 		Ochrana přírody a krajiny	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí – vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí. 		Nástroje společnosti na ochranu životního prostředí Zásady udržitelného rozvoje	
<ul style="list-style-type: none"> – zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí – na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému 		Odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

T Ě L E S N Á V Ý C H O V A

oboru vzdělání

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Obor vzdělání: 65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu: 97

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je součástí komplexnějšího vzdělávání žáků, směřuje k poznání vlastních pohybových možností, zájmů a účinků pohybových činností na tělesnou zdatnost, upevnění hygienických, stravovacích, pracovních a jiných zdravotních návyků.

V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybově nadaní, tak zdravotně oslabení žáci.

Hlavním cílem je chápat zdraví jako velmi důležitou životní hodnotu, orientovat se v tom, co je zdravé a co zdraví škodlivé, uvědomovat si škodlivost návykových a omamných látek.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do tří ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Poznatky z tělesné výchovy a sportu, komunikace při pohybových činnostech, organizace, hygiena a bezpečnost v tělesné výchově a sportu
- Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a jiná cvičení
- Gymnastika, tanec a jiné pohybové činnosti s rytmickým a hudebním doprovodem
- Úpoly
- Atletika
- Pohybové hry
- Sportovní hry
- Sporty vyžadující zvláštní klimatické, prostorové nebo materiální podmínky a netradiční sporty
- Motorické testy a testy svalové nerovnováhy
- Výběrové učivo

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vyučovací předmět tělesná výchova je zaměřen na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže, způsobené pobytem ve škole, rozvoj pohybových dovedností a schopností a zvyšování fyzické kondice.

Zdraví člověka by mělo být chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody a mělo by být základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a optimální pracovní život.

Strategie výuky

Oblast vzdělávání pro zdraví zahrnuje jednak učivo potřebné k péči o vlastní zdraví, bezpečnému jednání v krizových situacích a za mimořádných událostí, poskytnutí neodkladné první pomoci, jednak učivo tělesné výchovy.

Tělesná výchova bude realizována ve vyučovacím předmětu, sportovních kurzech (zařazeno např. plavání, bruslení, lyžování, hry, turistika) a jiných organizačních formách podle možností a podmínek (materiální podmínky, zájmy žáků, klimatické podmínky, podíl chlapců a dívek, zdravotně oslabení žáci apod.). Tělesná výchova by měla žáky v pohybových projevech a zlepšování tělesného vzhledu pomocí přiměřených prostředků kultivovat.

Pro žáky se zdravotním oslabením škola vytváří oddělení zdravotní tělesné výchovy.

Kritéria hodnocení žáků

Hodnocení žáků bude v souladu s učebními osnovami školy s ohledem na specifické potřeby jednotlivých žáků za pomoci školských poradenských pracovišť, rodičů...

Hodnocení výsledků:

- plnění požadavků dle stanovených limitů
- přihlídnutí k aktivitě a vztahu žáka ke sportovním činnostem
- zapojení žáka do soutěží a disciplín v rámci školy, města, republiky
- účast na sportovních kurzech a výcvicích

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Vyučovací předmět tělesná výchova rozvíjí především kompetence k učení, řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (Žáci by měli být schopni cvičit samostatně, konkrétně posuzovat získané dovednosti, posilovat svoji vůli a překonávat překážky, hodnotit sami sebe a ovládat se.)
- **Kompetence k řešení problémů** (Žáci by měli aktivně podílet na všech fázích činností a zapojovat se do řešení problémových situací.)
- **Komunikativní kompetence** (Žáci by měli umět obhájit vlastní názor vhodnou formou a umět naslouchat názorům druhých.)

- **Personální a sociální kompetence** (Žáci by měli spolupracovat a respektovat společně dohodnutá pravidla, mít mezi sebou vzájemný respekt.)
- **Občanské kompetence** (Žáci by měli respektovat individualitu druhého, pomoci druhému člověku a zodpovědně se chovat k okolí.)
- **Pracovní kompetence** (Žáci by měli objektivně hodnotit s ohledem na reálné možnosti při profesní orientaci.)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Osobní a sociální výchova** (Žáci by měli rozvíjet své schopnosti poznávání – smyslové vnímání, pozornost a soustředění; seberegulaci a sebeorganizaci – já a moje tělo, cvičení sebekontroly a vůli, organizovat si čas, reagovat na zátěž, vyčerpání, psychohygiena – prevence úrazů a stresů, vztah k sobě a své tělesnosti, hledání pomoci při potížích.)
- **Enviromentální výchova** (Žáci by měli být schopni se orientovat v problematice vlivů životního prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí.)
- **Mediální výchova** (Žáci by měli umět hodnotit mediální sdělení a realitu-světa, sportovních médií a mediální obraz vrcholového sportu.)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1	Péče o zdraví	2
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku – popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí – zdůvodní význam zdravého životního stylu – dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky – popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus – orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech – dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací – objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví – diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu – dovede posoudit vliv médií a reklamy na životní styl jedince a na péči o své zdraví 	1.1	Činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj.	
	1.2	Duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví.	
	1.3	Odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu.	
	1.4	Partnerské vztahy; lidská sexualita.	
	1.5	Prevence úrazů a nemocí.	
	1.6	Mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama.	
	2	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí	1
<ul style="list-style-type: none"> – popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel 	2.1	Mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.).	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak na ně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí	2.2	Základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace).	
	3	První pomoc	1
– prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	3.1	Úrazy a náhlé zdravotní příhody.	
	3.2	Poranění při hromadném zasažení obyvatel, stavy bezprostředně ohrožující život.	
	4	Tělesná výchova – teoretické poznatky	2
– sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci – navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej	4.1	Význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku	
– komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii – dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží	4.2	Odborné názvosloví	
– volí správné sportovní vybavení a dovede je udržovat a ošetřovat	4.3	Výstroj, výzbroj, údržba	
– uplatňuje zásady sportovního tréninku	4.4	Hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace	
– dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců – dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem	4.5	Pravidla her, závodů a soutěží, rozhodování, zdroje informací.	
	5	Pohybové dovednosti	10
– dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit – dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost – ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních	5.1	Tělesná cvičení (pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj.)	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace			
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách – je schopen sladit pohyb s hudbou, umí vytvořit pohybovou sestavu (sestavit pohybové vazby a motivy) 	5.2	Gymnastika: cvičení bez náčiní, cvičení s náčiním, cvičení na náradí, akrobacie, šplh Rytmická gymnastika: pohybové, kondiční a taneční činnosti s hudebním a rytmickým doprovodem.	
<ul style="list-style-type: none"> – využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 	5.3	Atletika: běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody a vrh koulí	
	6	Pohybové hry	6 (1)
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu – dovede rozlišit fair play od nespportovního jednání 	6.1	Drobné a sportovní (alespoň čtyři sportovní hry – podle úrovně dovedností), netradiční hry	
	7	Úpoly	1
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách – využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 	7.1	Pády, základní sebeobrana	
	8	Plavání *	1
<ul style="list-style-type: none"> – využívá pohybu ve vodě ke kompenzaci ortopedických vad a podpoře cévního systému, otužuje organismus – prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci druhým 	8.1	Adaptace na vodní prostředí, dva plavecké způsoby, určená vzdálenost plaveckým způsobem, dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího	
	9	Lyžování *	2
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základní způsoby jízdy na lyžích včetně zastavování – pozná zásady správného chování na horách a vztahu k životnímu prostředí 	9.1	Základy sjezdového lyžování, základy běžeckého lyžování	
	9.2	Chování při pobytu v horském prostředí	
	10	Bruslení	2
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základy bruslení 	10.1	Základy bruslení (na ledě nebo inline)	
	11	Turistika a sporty v přírodě	2

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– využívá různých forem turistiky, dokáže zjistit úroveň pohyblivosti	11.1	Příprava turistické akce, orientace v krajině	
–	11.2	Orientační běh	
	12	Testování tělesné zdatnosti	2
– dokáže posoudit úroveň své tělesné zdatnosti	12.1	Motorické testy	
	13	Zdravotní tělesná výchova	1 (2)
– pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví	13.1	Speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení, pohybové aktivity, zejména pohyb v přírodě	

Poznámka: Učivo označené * je závislé na podmínkách. V případě nevyhovujících podmínek budou hodiny z tohoto učiva využity v učivu s hodinami v závorkách. Je možno zařadit ve vytipovaných ročnících 5-ti denní lyžařský nebo turistický výcvik.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	14	Péče o zdraví	2
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku – popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí – zdůvodní význam zdravého životního stylu – dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky – popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus – orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech – dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací – objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví – diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu – dovede posoudit vliv médií a reklamy na životní styl jedince a na péči o své zdraví 	14.1	Činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj.	
	14.2	Duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví.	
	14.3	Odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu.	
	14.4	Partnerské vztahy; lidská sexualita.	
	14.5	Prevence úrazů a nemocí.	
	14.6	Mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama.	
	15	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí	1
– popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel	15.1	Mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.).	
– dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak na ně reagovat v situacích osobního ohrožení a za	15.2	Základní úkoly ochrany obyvatelstva	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
mimořádných událostí		(varování, evakuace).	
	16	První pomoc	1
– prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	16.1	Úrazy a náhlé zdravotní příhody.	
	16.2	Poranění při hromadném zasažení obyvatel, stavy bezprostředně ohrožující život.	
	17	Tělesná výchova – teoretické poznatky	2
– sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci – navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej	17.1	Význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku	
	17.2	Odborné názvosloví	
– komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii – dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží	17.3	Výstroj, výzbroj, údržba	
– volí správné sportovní vybavení a dovede je udržovat a ošetřovat	17.4	Hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace	
– uplatňuje zásady sportovního tréninku	17.5	Pravidla her, závodů a soutěží, rozhodování, zdroje informací.	
– dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců – dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem	18	Pohybové dovednosti	10
– dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit – dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost – ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje	18.1	Tělesná cvičení (pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj.)	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
osvojené způsoby relaxace			
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách – je schopen sladit pohyb s hudbou, umí vytvořit pohybovou sestavu (sestavit pohybové vazby a motivy) 	18.2	<p>Gymnastika: cvičení bez náčiní, cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh</p> <p>Rytmická gymnastika: pohybové, kondiční a taneční činnosti s hudebním a rytmičným doprovodem.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 	18.3	<p>Atletika: běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody a vrh koulí</p>	
	19	Pohybové hry	6 (1)
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu – dovede rozlišit fair play od nesportovního jednání 	19.1	<p>Drobné a sportovní (alespoň čtyři sportovní hry – podle úrovně dovedností), netradiční hry</p>	
	20	Úpoly	1
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách – využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 	20.1	<p>Pády, základní sebeobrana</p>	
	21	Plavání *	1
<ul style="list-style-type: none"> – využívá pohybu ve vodě ke kompenzaci ortopedických vad a podpoře cévního systému, otužuje organismus – prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci druhým 	21.1	<p>Adaptace na vodní prostředí, dva plavecké způsoby, určená vzdálenost plaveckým způsobem, dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího</p>	
	22	Lyžování *	2
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základní způsoby jízdy na lyžích včetně zastavování – pozná zásady správného chování na horách a vztahu k životnímu prostředí 	22.1	<p>Základy sjezdového lyžování, základy běžeckého lyžování</p>	
	22.2	<p>Chování při pobytu v horském prostředí</p>	
	23	Bruslení	2
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základy bruslení 	23.1	<p>Základy bruslení (na ledě nebo inline)</p>	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	24	Turistika a sporty v přírodě	2
– využívá různých forem turistiky, dokáže zjistit úroveň pohyblivosti	24.1	Příprava turistické akce, orientace v krajině	
	24.2	Orientační běh	
	25	Testování tělesné zdatnosti	2
– dokáže posoudit úroveň své tělesné zdatnosti	25.1	Motorické testy	
	26	Zdravotní tělesná výchova	1 (2)
– pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu – zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví	26.1	Speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení, pohybové aktivity, zejména pohyb v přírodě	

Poznámka: Učivo označené * je závislé na podmínkách. V případě nevyhovujících podmínek budou hodiny z tohoto učiva využity v učivu s hodinami v závorkách. Je možno zařadit ve vtypovaných ročnících 5-ti denní lyžařský nebo turistický výcvik.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	27	Péče o zdraví	2
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku – popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí – zdůvodní význam zdravého životního stylu – dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky – popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus – orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech – dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací – objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví – diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu – dovede posoudit vliv médií a reklamy na životní styl jedince a na péči o své zdraví 	27.1	Činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj.	
	27.2	Duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví.	
	27.3	Odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu.	
	27.4	Partnerské vztahy; lidská sexualita.	
	27.5	Prevence úrazů a nemocí.	
	27.6	Mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama.	
	28	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí	1
<ul style="list-style-type: none"> – popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel 	28.1	Mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.).	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak na ně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí	28.2	Základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace).	
	29	První pomoc	1
– prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	29.1	Úrazy a náhlé zdravotní příhody.	
	29.2	Poranění při hromadném zasažení obyvatel, stavy bezprostředně ohrožující život.	
	30	Tělesná výchova – teoretické poznatky	2
– sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci – navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej	30.1	Význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku	
– komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii – dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží	30.2	Odborné názvosloví	
– volí správné sportovní vybavení a dovede je udržovat a ošetřovat	30.3	Výstroj, výzbroj, údržba	
– uplatňuje zásady sportovního tréninku	30.4	Hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace	
– dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců – dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem	30.5	Pravidla her, závodů a soutěží, rozhodování, zdroje informací.	
	31	Pohybové dovednosti	8
– dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit – dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost – ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních	31.1	Tělesná cvičení (pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj.)	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace			
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách – je schopen sladit pohyb s hudbou, umí vytvořit pohybovou sestavu (sestavit pohybové vazby a motivy) 	31.2	Gymnastika: cvičení bez náčiní, cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh Rytmická gymnastika: pohybové, kondiční a taneční činnosti s hudebním a rytmickým doprovodem.	
<ul style="list-style-type: none"> – využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 	31.3	Atletika: běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody a vrh koulí	
	32	Pohybové hry	6 (1)
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu – dovede rozlišit fair play od nesportovního jednání 	32.1	Drobné a sportovní (alespoň čtyři sportovní hry – podle úrovně dovedností), netradiční hry	
	33	Úpoly	1
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách – využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 	33.1	Pády, základní sebeobrana	
	34	Plavání *	1
<ul style="list-style-type: none"> – využívá pohybu ve vodě ke kompenzaci ortopedických vad a podpoře cévního systému, otužuje organismus – prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci druhým 	34.1	Adaptace na vodní prostředí, dva plavecké způsoby, určená vzdálenost plaveckým způsobem, dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího	
	35	Lyžování *	2
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základní způsoby jízdy na lyžích včetně zastavování 	35.1	Základy sjezdového lyžování, základy běžeckého lyžování	
<ul style="list-style-type: none"> – pozná zásady správného chování na horách a vztahu k životnímu prostředí 	35.2	Chování při pobytu v horském prostředí	
	36	Bruslení	2
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základy bruslení 	36.1	Základy bruslení (na ledě nebo	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
		inline)	
	37	Turistika a sporty v přírodě	2
– využívá různých forem turistiky, dokáže zjistit úroveň pohyblivosti	37.1	Příprava turistické akce, orientace v krajině	
	37.2	Orientační běh	
	38	Testování tělesné zdatnosti	2
– dokáže posoudit úroveň své tělesné zdatnosti	38.1	Motorické testy	
	39	Zdravotní tělesná výchova	1 (2)
– pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu – zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví	39.1	Speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení, pohybové aktivity, zejména pohyb v přírodě	

Poznámka: Učivo označené * je závislé na podmínkách. V případě nevyhovujících podmínek budou hodiny z tohoto učiva využity v učivu s hodinami v závorkách. Je možno zařadit ve vytipovaných ročnících 5-ti denní lyžařský nebo turistický výcvik.

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

I N F O R M A Č N Í T E C H N O L O G I E

oboru vzdělání

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu: 81,5

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vzdělávání v informačních technologiích je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi.

Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením.

Jedním ze stěžejních témat oblasti informačních a komunikačních technologií, a tedy i cílů výuky, je, aby žák zvládl efektivně pracovat s informacemi (zejména s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií) a komunikovat pomocí Internetu.

Podstatnou část vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích představuje práce s výpočetní technikou.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do třech ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Úvod
- Hardware
- Software
- Textový editor
- Internet
- Operační systém
- Informatika
- Tabulkový procesor
- Data
- Prezentční manažer
- Algoritmizace a programování
- Počítačové sítě
- Počítačová grafika

Kapitola textový editor resp. tabulkový procesor je rozdělena do dvou částí, kde každá z částí je probírána v jiném ročníku.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích vede žáky k pozitivnímu postoji k výpočetní technice a motivaci k celoživotnímu vzdělávání, které je v této oblasti nepostradatelné.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci měli vhodnou míru sebevědomí, důvěru ve vlastní práci, pečlivost, důslednost, vytrvalost při překonávání překážek a byli schopni sebehodnocení.

Strategie výuky

Hlavní formou výuky je individuální práce žáka („žáci pracují, učitel obchází počítače“). Ostatní formy jsou doplňkové (výklad, frontální výuka). V této výuce není učitel neustále středem pozornosti, centrem výuky je žák a jeho práce jako prostředek jeho vzdělávání.

Významným prvkem efektivní práce při vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je samostatné nebo skupinové řešení menších projektů, kde si žáci ověřují správné pochopení probírané látky a upevňují si získané dovednosti a znalosti. Nadaní žáci jsou individuálně podporováni. Naopak při vzdělávání slabších žáků či žáků se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním je přihlíženo k jejich schopnostem.

Kritéria hodnocení žáků

Závěrečná klasifikace je plně v souladu s klasifikačním řádem.

Základní formou průběžného hodnocení je pozorování. Učitel vidí, zda žák právě vysvětlenou látku chápe, zda se orientuje v neznámém prostředí nebo v zadané úloze, zda se žák snaží či je kreativní, zda chápe probrané pojmy. Žáci se učí sebekriticky hodnotit výsledky své práce.

Díleč hodnocení žáků je prováděno testem, samostatnou prací a projektem. Největší váhu při hodnocení žáků mají projekty.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučování informačními technologiemi významně přispívá k rozvoji osobnosti žáka, k jeho přípravě na budoucí povolání a schopnosti předpokládat a přizpůsobit se rychlému vývoji v oblasti informačních technologií.

Mezi klíčové kompetence, které vzdělání v informačních a komunikačních technologiích rozvíjí, patří čestnost, iniciativa, pružnost, vytrvalost, organizování, úsilí, odpovědnost, trpělivost, zvědavost a spolupráce. V nejvyšším patře pyramidy cílů výuky stojí naučit žáka takovému myšlení a přístupu, které mu umožní přizpůsobit se rychlému vývoji v oblasti informačních a komunikačních technologií, žít důstojný život jako IC gramotný, uplatnit a použít všech možností, které IC technika přináší ve svém profesním i osobním životě.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (Žáci by se měli učit efektivně a řešit základní i složitější úkoly.)
- **Kompetence k řešení problémů** (Žáci by měli řešit problémy samostatně i ve skupině.)
- **Komunikativní kompetence** (Žáci by se měli vhodně vyjadřovat a měli by umět objasňovat a formulovat své myšlenky a používat správnou terminologii.)
- **Personální a sociální kompetence** (Žáci by měli využívat zkušeností, dále se vzdělávat, pracovat v týmu, přijímat a odpovědně plnit úkoly.)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (Žáci jsou motivováni k prezentování svých profesních cílů a využívání poznatků z informačních a komunikačních technologií v ostatních předmětech.)
- **Matematické kompetence** (Žáci by měli aplikovat základní matematické postupy při řešení problémů v tabulkovém procesoru a při algoritmizaci.)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (Žáci by měli vyhledávat nové informace na Internetu a komunikovat elektronickou poštou.)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (Žáci jsou vedeni k odpovědnosti, důležité nejen pro vztah k životnímu prostředí.)
- **Člověk a svět práce** (Žáci jsou motivováni k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti a vytrvalosti překonávat překážky. Jsou vedeni k práci v týmu a spolupráci s ostatními lidmi.)
- **Informační a komunikační technologie** (Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů.)
- **Občan v demokratické společnosti** (Žáci jsou vedeni k aktivitě, ke schopnosti komunikovat s ostatními a k dodržování zásad slušného chování.)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Úvod	2
– popíše zásady slušného chování při práci s počítačem	1.1	Základy počítačové etiky	
– popíše zdravotní problémy při práci s počítačem	1.2	Počítač a tělesné zdraví	
– popíše principy hygieny počítačového pracoviště			
– popíše psychologická a sociální rizika práce s počítačem			
	2.	Office 365 Education	4
– Orientuje se v problematice OneNote a Microsoft Teams a dalších nástrojů pro výuku s využitím OneDrive	2.1	OneNote a MS Teams	
	3.	Hardware	2
– vysvětlí pojem počítačová sestava	3.1	Počítač	
– vysvětlí pojem základní jednotka a popíše druhy základních jednotek	3.2	Základní jednotka	
– popíše komponenty počítače (základní deska, procesor, RAM, pevný disk, přídatné karty, ...)	3.3	Komponenty počítače	
– popíše vstupní zařízení (klávesnice, myš, tablet, skener, ...)	3.4	Vstupní zařízení	
– popíše výstupní zařízení (monitor, tiskárna, ...)	3.5	Výstupní zařízení	
– popíše vstupně-výstupní zařízení (disketová mechanika, ZIP mechanika, CD, DVD, Blu-ray, USB, Flash, pásková zálohovací zařízení, ...)	3.6	Vstupně-výstupní zařízení	
	4.	Software	2
– popíše historii operačních systémů	4.1	Operační systémy	
– vysvětlí strukturu operačního systému			

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem program – vysvětlí pojmy instalace, aktualizace a lokalizace – rozliší programy podle druhu 	4.2	Druhy programů	
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší druhy programů podle licence 	4.3	Licence	
	5.	Textový editor	11
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem kurzor – popíše strukturu dokumentu – vysvětlí pojem odstavec v textovém editoru – píše velká písmena ŤŘŠŮ a speciální znaky @\$ – vkládá symboly do textu – vysvětlí pravidla psaní mezer – pohybuje se po dokumentu klávesami a myší – označí text do bloku – vyhledává a nahrazuje text – vytváří iniciály 	5.1	Editace textu	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí typografická pravidla – rozlišuje patková a bezpatková písmena – rozlišuje řezy písma – vysvětlí pravidla pro odstavce, dělení slov, předložky a spojky na koncích řádek, uvozovky, spojovníky, závorky, procento, jednotky, měnu, datum, telefonní čísla a tečku 	5.2	Základní typografická pravidla	
<ul style="list-style-type: none"> – formátuje písmo (typ písma, velikost písma, řez písma) – formátuje odstavce (zarovnání, odsazení, mezery, tok textu) – vkládá objekty – upravuje dokument (vzhled stránky, ohraničení a stínování) – píše do sloupců 	5.3	Formátování textu	
	6.	Internet	9
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší druhy internetových prohlížečů – popíše prohlížeč Microsoft Internet Explorer – prohlíží webové stránky 	6.1	Internetový prohlížeč	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– prohlíží webové stránky v zabezpečené zóně			
– vysvětlí pojem internetový vyhledávač a klíčové slovo – rozliší katalogové a fulltextové vyhledávače – vyhledává informace pomocí klíčového slova ve fulltextových vyhledávačích – prochází sekcemi katalogového vyhledávače – ukládá data z Internetu do počítače – ukládá adresy do oblíbených položek	6.2	Vyhledávání v Internetu	
– vysvětlí části e-mailové adresy – popíše strukturu e-mailu a způsoby práce s e-mailem – komunikuje prostřednictvím elektronické pošty – popíše dobré mravy při e-mailování	6.3	Off-line komunikace	
– komunikuje prostřednictvím chatu – komunikuje prostřednictvím ICQ	6.4	On-line komunikace	
– komunikuje prostřednictvím Skype	6.5	Internetová telefonie	
– vysvětlí význam FTP – popíše možnosti využití FTP v praxi – popíše podoby FTP	6.6	FTP	
	7.	Operační systém	3
– přihlásí se do Windows a počítačové sítě – popíše pracovní plochu, okno a hlavní panel – spouští programy a přepíná mezi nimi – konfiguruje a nastavuje Windows – pracuje s nápovědou	7.1	Microsoft Windows	
– vysvětlí pojem soubor, popíše typy, velikost, atributy a datum vytvoření souborů – vysvětlí pojmy složka, stromová struktura a pracuje s nástrojem pro správu dat na disku	7.2	Uspořádání dat na disku	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
<ul style="list-style-type: none">– vytváří, označuje, přejmenovává, maže, kopíruje a přesouvá objekty– vytváří zástupce na pracovní ploše– vysvětlí pojem schránka a pravidla pro práci se schránkou			

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	8.	Informatika	5
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojmy informace a informatika – popíše aplikace informatiky 	8.1	Informace	
<ul style="list-style-type: none"> – popíše informační zdroje – popíše parametry kvalitního informačního zdroje a kvalitní informace – vysvětlí pojmy nosič informace, informační gramotnost a informační společnost 	8.2	Zdroje informací	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem informační etika – popíše zásady netiquette – popíše porušování autorských práv v oblasti IKT 	8.3	Informační etika	
	9.	Textový editor	15
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem styl odstavce – vysvětlí pravidla výběru stylů – aplikuje styly na vytvořené dokumenty – vytváří vlastní styly – konfiguruje styly 	9.1	Styly	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí funkci pravítka a tabulátoru – popíše typy tabulátorů – nastaví tabulátor a upraví jeho pozici, smaže tabulátor – vysvětlí funkci klávesy TAB – vytváří jednoduché tabulky 	9.2	Tabulátory	
<ul style="list-style-type: none"> – vytváří tabulky pomocí nabídky – edituje text v tabulce – mění šířku a výšku buněk v tabulce – vytváří různá ohraničení tabulky – mění barvu pozadí buněk a textu – přidává a odebírá buňky, řádky a sloupce v tabulce – přemísťuje a maže tabulky 	9.3	Tabulky	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> – vytváří odrážky a číslování – vytváří víceúrovňové číslování 	9.4	Odrážky a číslování	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí význam a využití záhlaví a zápatí – vytváří záhlaví a zápatí – vytváří hlavičkový papír 	9.5	Záhlaví a zápatí	
<ul style="list-style-type: none"> – vkládá obrázky a grafické objekty – upravuje a odstraňuje grafické objekty – vysvětlí zásady umístění grafických objektů na stránce 	9.6	Grafika	
	10.	Tabulkový procesor	13
<ul style="list-style-type: none"> – pohybuje se po buňkách, zadává data do buněk, opravuje a maže obsah buňky – označuje buňky do bloku – popíše typy buněk – nastavuje šířku sloupce a výšku řádku 	10.1	Operace s buňkami	
<ul style="list-style-type: none"> – zarovnává obsah buňky – formátuje text v buňkách (řez písma, typ, barva a velikost písma) – formátuje tabulku (ohraničení, barva pozadí buněk, automatický formát) – vkládá, upravuje a odstraňuje objekty 	10.2	Grafická úprava buňky	
<ul style="list-style-type: none"> – nastavuje formát buňky (číslo, zarovnání, písmo, ohraničení, vzorky, zámeček) 	10.3	Formát buňky	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník, 15,5 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	11.	Tabulkový procesor	4
<ul style="list-style-type: none"> – vytváří vzorce bez použití a s použitím předdefinovaných funkcí – kopíruje vzorce – formátuje buňky s použitím podmíněného formátování – vysvětlí rozdíl mezi absolutní a relativní adresou – vytváří vzorce s použitím absolutní adresy – vytváří vzorce mezi listy 	11.1	Vzorce	
<ul style="list-style-type: none"> – popíše prvky a oblasti grafu – popíše typy grafů – vytváří grafy pomocí průvodce – upravuje grafy 	11.2	Grafy	
<ul style="list-style-type: none"> – odstraňuje a skrývá řádky a sloupce – řadí záznamy v tabulce – filtruje záznamy v tabulce – vytváří vlastní filtry – pracuje s listy – aplikuje příčky na tabulky – omezuje vstupní data prostřednictvím ověření dat – zamyká tabulku nebo jednotlivé buňky 	11.3	Databázové funkce tabulkového procesoru	
	12.	Data	1
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí princip komprimace a dekomprimace – komprimuje a dekomprimuje data – popíše archivační programy 	12.1	Komprimace a dekomprimace dat	
<ul style="list-style-type: none"> – popíše zabezpečení počítače a dat před zneužitím cizí osobou – popíše principy zálohování dat – vysvětlí postup údržby dat na disku 	12.2	Zabezpečení dat	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem počítačový vir – popíše, jak se viry šíří a jak jim předejít – popíše typy virů a další formy 	12.3	Viry a antivirové programy	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> infiltrace systému počítače – vysvětlí, jak se viry prakticky projevují – vysvětlí pojem antivirový program – vysvětlí, jak pracují antivirové programy – popíše antivirové programy 			
	13.	Prezentační manažer	4
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí účel a cíl prezentace – popíše zásady úspěšné prezentace – popíše prezentační manažer – vysvětlí pojem počítačová prezentace – popíše zásady pro zpracování počítačové prezentace – vytváří počítačové prezentace 	13.1	Základní tvorba prezentace	
<ul style="list-style-type: none"> – vkládá tabulky do prezentace – vkládá grafické objekty do prezentace 	13.2	Vkládání objektů do prezentace	
<ul style="list-style-type: none"> – vytváří animace a přechody – využívá časování při tvorbě prezentace 	13.3	Animace a přechody	
	14.	Algoritmizace a programování	2
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem algoritmus a popíše podmínky, které musí algoritmus splňovat – popíše možnosti zápisu algoritmu – vysvětlí princip tvorby vývojových diagramů 	14.1	Algoritmus	
<ul style="list-style-type: none"> – vytváří nejjednodušší typy algoritmů prostřednictvím vývojových diagramů 	14.2	Sekvence	
	15.	Počítačové sítě	1
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem počítačová síť 	15.1	Počítačová síť	
<ul style="list-style-type: none"> – popíše topologie sítí (sběrnice, hvězda, kruh) 	15.2	Topologie sítí	
<ul style="list-style-type: none"> – popíše rozdělení sítí podle velikosti 	15.3	Rozdělení sítí	
<ul style="list-style-type: none"> – popíše koncepce sítí (peer-to-peer, 	15.4	Koncepce sítí	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
klient / server)			
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojmy uživatelský účet, uživatelské jméno a heslo – popíše přístupová práva uživatele k objektům – vysvětlí pojmy administrátor, dědění práv a uživatelské skupiny – popíše postup přidání, nastavení a odebrání uživatele a uživatelských skupin 	15.5	Přístupová práva	
	16.	Počítačová grafika	3,5
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem rastrová grafika – popíše výhody a použití rastrové grafiky – pracuje v rastrovém grafickém programu 	16.1	Rastrová grafika	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem vektorová grafika – popíše výhody a použití vektorové grafiky – pracuje ve vektorovém grafickém programu 	16.2	Vektorová grafika	
<ul style="list-style-type: none"> – popíše možnosti digitálních fotografií – získává, upravuje a publikuje digitální fotografie – vytváří koláže 	16.3	Digitální fotografie	
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje komprimované (bezeztrátově a ztrátově) a nekomprimované obrázky – popíše formáty JPEG, GIF 	17.4	Formáty souborů	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

E K O N O M I K A

oboru vzdělání

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu: 64

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět zprostředkovává základní znalosti pro ekonomické chování, jak v profesním, tak osobním životě. Žáci získají teoretické znalosti o fungování podniku, o podstatě podnikatelské činnosti a získají také základní praktické dovednosti nezbytné jak pro samostatné podnikání, tak v osobním životě. Cílem výuky je, aby žáci porozuměli podstatě podnikatelské činnosti a dovedli se správně orientovat v ekonomických souvislostech reálného života.

Ve výuce se klade důraz zejména na osvojení praktických dovedností, které umožní žákům uplatnění v malé nebo vlastní firmě.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do dvou ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Podnikání
- Majetek podniku a hospodaření podniku
- Finanční vzdělávání
- Zákonné odvody a mzdy
- Státní rozpočet
- Daně

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Předmět umožňuje žákům osvojit si základy ekonomického myšlení, obchodních a podnikatelských aktivit, orientovat se v tržním hospodářství a v právních předpisech v oblasti podnikání.

Cílem je motivovat žáky k celoživotnímu vzdělávání, k využití ekonomických vědomostí a dovedností v praktickém životě. Žáci mají být zodpovědní při vedení podnikové

evidence, mají se orientovat v jednotlivých druzích daní, aby přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí. Výuka směřuje k tomu, aby žáci měli vhodnou míru sebevědomí, důvěru ve vlastní práci, důslednost, pečlivost a vytrvalost při překonávání překážek.

Motivací pro žáky je, aby byli flexibilní a našli své uplatnění na trhu práce.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří běžné výukové metody (výklad, práce s textem, práce s elektronickými informacemi). Dále bude využívána především samostatná práce žáků při řešení individuálních zadání a práce týmová. Zvláštní důraz je kladen na osvojování pracovních návyků zvláště potřebných na trhu práce. Žák je připravován na vhodné využívání komunikativních dovedností a na schopnost aplikovat získané informace v praxi.

Kritéria hodnocení žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni při individuálním zkoušení, znalosti si ověřují písemným testováním. Jsou hodnoceni na základě samostatných úkolů, prezentace a obhajoby řešení. Důraz je kladen na schopnost žáků diskutovat, argumentovat, sebekriticky se hodnotit a uvažovat v souvislostech.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Při řešení samostatných úkolů žák zvládá formulaci svých názorů a postojů. Je připraven si stanovit svůj osobní cíl v oblasti pracovní orientace a dále se v tomto směru vzdělávat. Má reálnou představu o svém uplatnění na trhu práce, zná svoje práva a povinnosti. Ekonomika má značný přínos k přípravě žáka na zaměstnání a vybavuje absolventa znalostmi a dovednostmi pro uplatnění na trhu práce nebo při vlastním podnikání.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (žáci by měli být schopni řešit samostatně zadané úkoly)
- **Kompetence k řešení problémů** (žáci by měli zvládat řešení problémů individuálně i v týmu)
- **Komunikativní kompetence** (žáci by se měli vyjadřovat přiměřeně v projevech písemných i ústních, vhodně se prezentovat, navrhnout, vysvětlit nebo zdůvodnit způsob řešení)
- **Personální a sociální kompetence** (žáci veřejně prezentují výsledky své práce, přijímají a plní odpovědně svěřené úkoly, dokáží kriticky hodnotit výsledky své práce a přijímat radu od druhých)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (žáci jsou schopni aplikovat získané informace v praxi, vyhledat a získat informace týkající se zaměstnanosti a profesní schopnosti)
- **Matematické kompetence** (žáci aplikují různé matematické postupy při řešení praktických ekonomických situacích)

- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (žáci dovedou využívat a zpracovávat informace i v ostatních předmětech a v praktickém životě)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (v průběhu ekonomického vzdělávání žák vnímá ekologické aspekty v pracovní činnosti, poznává činnosti firmy, které předcházejí negativním vlivům vůči životnímu prostředí)
- **Člověk a svět práce** (žák je vybaven znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou při úspěšném uplatnění na trhu práce tak, aby se mohl stát aktivním zaměstnancem, podnikatelem, případně zaměstnavatelem)
- **Informační a komunikační technologie** (v rámci všech probíraných kapitol je podle možností využíváno moderních komunikačních a informačních technologií a žák je veden k jejich aktivnímu používání)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Podnikání	23
<ul style="list-style-type: none"> – Vysvětlí pojem podnikání – Vyjmenuje právní normy, které vymezují podnikání – Na příkladu popíše rozdíl mezi fyzickou a právnickou osobou – Na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu – Popíše postup při založení podniku a způsoby zániku 	1.1	Podnikání, právní úprava, podnikatel, povinnosti podnikatele	
<ul style="list-style-type: none"> – Vyjmenuje části podnikatelského záměru – Vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet – Rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky 	1.2	Podnikatelský záměr Zakladatelský rozpočet Právní formy podnikání	
<ul style="list-style-type: none"> – Charakterizuje živnost, podmínky pro založení živnosti, druhy živností – Vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé typy obchodních společností 	1.3	Podnikání podle Živnostenského zákona Podnikání podle zákona o obchodních korporacích	
<ul style="list-style-type: none"> – Vyjmenuje a charakterizuje subjekty trhu – Vysvětlí pojem zboží – Stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH – Vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období – Vysvětlí vliv ceny na poptávku a nabídku 	1.4	Trh, tržní subjekty, zboží, cena, poptávka, nabídka	
<ul style="list-style-type: none"> – Vysvětlí zásady daňové evidence – Vyhotoví a zkontroluje daňový doklad 	1.5	Daňová evidence Daňové a účetní doklady	
	2.	Majetek podniku a hospodaření podniku	10
<ul style="list-style-type: none"> – Rozlišuje jednotlivé druhy majetku, vyjmenuje jednotlivé zdroje majetku 	2.1	Majetek podniku – struktura a zdroje majetku	
<ul style="list-style-type: none"> – Rozliší jednotlivé druhy nákladů, 	2.2	Hospodaření podniku – náklady,	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
výnosů – Vypočítá výsledek hospodaření (zisk/ztráta)		výnosy, výsledek hospodaření	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	3.	Finanční vzdělávání	10
<ul style="list-style-type: none"> – Vysvětlí funkce peněz – Orientuje se v platebním styku (hotovostní a bezhotovostní) a smění peníze podle kurzovního lístku – Vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu – Vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory – Charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění – Vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům 	3.1	Peníze, platební styk Úroková míra a RPSN Úvěrové produkty Inflace	
<ul style="list-style-type: none"> – Orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby 	3.2	Pojištění, pojistné produkty	
	4	Zákonné odvody a mzdy	7
<ul style="list-style-type: none"> – Proveďte jednoduchý výpočet sociálního a zdravotního pojištění 	4.1	Zákonné odvody – sociální pojištění a zdravotní pojištění	
<ul style="list-style-type: none"> – Vyjmenuje druhy mezd (časová a úkolová) a složky hrubé mzdy – Výpočet mzdy (časové i úkolové) – Vypočítá hrubou mzdu, čistou mzdu 	4.2	Mzda, druhy, výpočet mzdy	
	5	Státní rozpočet	3
<ul style="list-style-type: none"> – Vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství – Uvede příjmy a výdaje státního rozpočtu 	5.1	Struktura státního rozpočtu	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	6.	Daně	8
<ul style="list-style-type: none"> – Vysvětlí význam daní pro stát – Charakterizuje jednotlivé daně – Provede jednoduchý výpočet daní – Vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob 	6.1	Základní pojmy Daňová soustava Výpočet daní Daňové přiznání (DPFO)	
<ul style="list-style-type: none"> – Upevňuje a systematizuje dosažené vědomosti a dovednosti 	7.	Souhrnné opakování	3

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

Z Á K L A D Y P O D N I K Á N Í

oboru vzdělání

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu: 31

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je osvojit si základní poznatky a dovednosti, které ke své činnosti potřebuje podnikatel. Žák by měl být schopen uplatnit své znalosti v praxi, být rozhodným a zodpovědným. Výuka směřuje k tomu, aby žák pracoval poctivě, svědomitě a přesně, nepodléhal korupci, neprováděl nelegální machinace s financemi a nepoškozoval zaměstnavatele či stát. Cílem je vypěstovat v žácích schopnost k hodnocení číselných údajů získaných účetnictvím pro podnikatelské rozhodování a návyk kontrolovat výsledky své práce.

Smyslem učiva je, aby žák dokázal v praxi vést evidenci podnikatelské činnosti v souladu s existující právní úpravou a aby dokázal reagovat na změny v právní úpravě vedení evidence. Dále má dokázat vypočítat nejdůležitější daňové povinnosti a vyplnit příslušné formuláře daňových priznání společně se znalostí termínů podání a platby.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu se vyučuje ve třetím ročníku. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Základy podnikání
- Živnostenský zákon, živnostenské podnikání
- Ostatní formy podnikání
- Daňová evidence a základy účetnictví
- Základní povinnosti podnikatele

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Předmět má za úkol motivovat žáky k samostatnému získávání informací. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali nutnost dodržovat platné zákony a vyhlášky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si vážili demokratických hodnot a jednali v souladu s nimi. Naučí se diskutovat, argumentovat a obhajovat svůj názor. Žáci získají schopnost kriticky hodnotit získané informace, orientovat se v nich a vhodně je použít.

V průběhu odborných praxí mají žáci možnost porovnat své vědomosti a dovednosti s požadavky zaměstnavatele. Musí se orientovat v neznámém prostředí, získávat potřebné informace a zvládnout řadu administrativních činností.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří :

Výuka předmětu je zaměřena na praktické vedení evidence podnikatelské činnosti. Učitel se žáky řeší praktické otázky vedení evidence podnikatelské činnosti. Motivuje žáky k samostatnému získávání informací o změnách zákonů, které tuto evidenci upravují. Výklad je doplňován názornými pomůckami (folie pro zpětný projektor, formuláře, účetní osnova, daňové zákony) a v rámci možností je využívána výpočetní technika. Praktické úkoly žáci zpracovávají a řeší i v rámci samostatné domácí práce.

Kritéria hodnocení žáků

Žák je prověřován průběžně v hodinách písemnou formou a hodnocen za dosaženou úroveň znalostí a za schopnost aplikovat získané znalosti na praktických příkladech. Při hodnocení je kladen důraz na hloubku porozumění učivu, schopnost aplikovat poznatky v praxi, umění argumentovat, diskutovat a uvažovat ve vzájemných souvislostech. Žák musí být schopen samostatně pracovat a být přesný při řešení zadaných úkolů.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět rozvíjí schopnosti žáků v oblasti přesné formulace a sdělení informací druhé osobě a umění využít a zpracovávat informace z odborné literatury, médií i informačních cest internetu.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (podpora schopnosti a uvědomění si nutného celoživotního vzdělávání)
- **Kompetence k řešení problémů** (získané znalosti a informace aplikují žáci na praktických příkladech)
- **Komunikativní kompetence** (žáci získají schopnost vyjadřovat se v mluveném i psaném projevu formálně i odborně správně, přesně a jasně, diskutovat, argumentovat a obhajovat své názory)
- **Personální a sociální kompetence** (žáci získají dovednost pracovat v týmu a nést odpovědnost za výsledky své práce i práce ostatních)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (žáci jsou vedeni k tomu, aby měli přehled o možnostech svého pracovního zařazení a dovedli vyhledávat pracovní uplatnění)
- **Matematické kompetence** (žák je schopen aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů, jako jsou výpočty odpisů, nákladů, mezd, daní...)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (žák umí využívat prostředky informačních a komunikačních technologií, efektivně pracuje s informacemi, vyhledává informace, zákonné normy a jejich změny)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (žák se učí organizovat činnost firmy v duchu udržitelného rozvoje)
- **Občan v demokratické společnosti** (žák se učí jednat odpovědně ve vlastním zájmu, v zájmu organizace i v zájmu veřejném, je veden k dodržování zákonů a pravidel chování)
- **Člověk a svět práce** (žák řeší úlohy z reálné praxe a tak získává možnosti pro lepší uplatnění na trhu práce)
- **Informační a komunikační technologie** (řadu úloh žáci zpracovávají s využitím výpočetní techniky)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1	Základy podnikání	4
<ul style="list-style-type: none"> – objasní pojem podnik, podnikatel – vysvětlí pojem podnikání – orientuje se v základních formách podnikání v české ekonomice a ve svém oboru 	1.1 1.2 1.3	Podnik, podnikatel Podnikání, znaky, cíle Formy podnikání	
	2	Živnostenský zákon, živnostenské podnikání	5
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí co je to živnost – pracuje se Živnostenským zákonem – orientuje se v náležitostech žádosti o živnostenský list – zná způsoby ukončení živnosti – objasní úlohu podnikatelského plánu (záměru) 	2.1 2.2 2.3 2.4	Pojem živnost, založení živnosti Druhy živností Živnostenský list, koncesní listina Podnikatelský plán, náležitosti, význam	
	3	Ostatní formy podnikání	5
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v možnosti podnikání formou malé obchodní společnosti – popíše společnost s ručením omezeným a veřejnou obchodní společnost – uvede rozdíly, výhody a nevýhody obou forem podnikání 	3.1 3.2	Společnost s ručením omezeným Veřejná obchodní společnost	
	4	Daňová evidence a základy účetnictví	10
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí funkci účetnictví – rozliší účetní soustavy a objasní podmínky pro účtování v obou soustavách – objasní pojem DPH – rozlišuje plátce a neplátce DPH – vede evidenci příjmů a výdajů v deníku daňové evidence 	4.1 4.2 4.3 4.4	Význam a podstata účetnictví Účetní soustavy Zákonná úprava daňové evidence Vedení daňové evidence u neplátců i plátců DPH	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	53	Základní povinnosti podnikatele	7
<ul style="list-style-type: none"> – sestaví účetní uzávěrku, zjistí základ daně z příjmu a vypočítá daň – vyplní daňové přiznání – vypočte odvody zdravotního a sociálního pojištění – zná povinnosti podnikatele vůči zaměstnancům ohledně odměn a odvodů zákonného pojištění – registruje změny v zákonech – objasní vztahy s bankou, zřízení účtu, žádost o úvěr – kromě zákonného pojištění vysvětlí výhody dalších druhů pojištění 	<p>5.1</p> <p>5.2</p> <p>5.3</p> <p>5.4</p> <p>5.5</p>	<p>Povinnosti podnikatele vůči státu a ostatním institucím</p> <p>Daňové povinnosti, zejména daň z příjmu</p> <p>Zákonné pojištění podnikatele</p> <p>Povinnosti podnikatele, který má zaměstnance</p> <p>Vztahy podnikatele k bance, pojišťovnam</p>	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

P O T R A V I N Y A V Ý Ž I V A

oboru vzdělání

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu: 81,5

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům ucelenou soustavu vědomostí o potravinách, nápojích a zásadách správné výživy a o jejich vlivu na zdraví člověka. Žáci poznají činnost trávicí soustavy, metabolismus člověka, umí zpracovat získané informace z předmětu a aplikovat je v praxi. Žáci se seznámí s potravinami, s jejich druhy a využitelností pro technologické zpracování, s požadavky na jejich jakost a skladování. Žáci získají základní poznatky o potravinách rostlinného a živočišného původu. Žáci získají přehled o výživě, dokážou rozlišit vlastnosti jednotlivých druhů masa. Jsou schopni používat jednotlivé druhy masa a masných výrobků při výživě, vysvětlit jeho význam pro lidský organismus, jeho zařazování na jídelní lístek. Porozumí rozdělení nápojů, dovedou je charakterizovat, získají přehled o jednotlivých výrobních postupech, o jednotlivých skupinách nápojů. Žáci pochopí souvislost mezi správnou výživou, zdravým životním stylem a prevencí onemocnění. Jsou upozorňováni na nebezpečí alkoholismu a dalších návykových látek v souvislosti s profesí a nutnost boje proti nim. Aplikují poznatky v praxi. Uplatňují požadavky na hygienu v gastronomii, na trendy ve výživě s využitím poznatků o potravinách a nápojích – mají přehled o výživě. Znají zásady racionální výživy, druhy diet a alternativní způsoby stravování, sestavují jídelní lístek podle pravidel racionální výživy.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do tří ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Složení potravin
- Ovoce, Zelenina, Brambory, Houby, Obiloviny, Luštěniny, Pochutiny, Sladidla
- Mléko, mléčné výrobky, Vejce, Tuky
- Maso, Masné výrobky
- Ryby, Drůbež,
- Nápoje
- Fyziologie výživy
- Zásady správné výživy
- Diferencované stravování

- Hygiena, ekologická výroba

Výuka bude vedena formou výkladu s návazností na znalost žáků, řízený pohovor, samostatné řešení úkolů, skupinová práce. Dle možností a aktuální nabídky budou probíhat besedy s odborníky, případně odborné exkurze. Obsah učiva je mezipředmětově s předmětem odborný výcvik, technologie a speciální technologie. Získané poznatky žák aplikuje v uvedených předmětech a odborném výcviku.

V rámci kapitol při charakteristice potravin rostlinného a živočišného původu je kladen důraz na jednotlivé druhy rostlinné stravy a to na ovoce, zeleninu, brambory, luštěniny, obiloviny a mlýnské výrobky, houby a sladidla. Samostatně jsou zahrnuty do učiva pochutiny, včetně koření, kávy, čaje, kávovin a ostatních druhů pochutin. Z živočišných potravin učivo obsahuje mléko, vejce a tuky. Dále se obsah učiva věnuje rozdělení masa a masných výrobků, aby žák byl schopen rozpoznat jednotlivé druhy masa, správně je charakterizovat a zařadit do jakostních tříd. Žák je schopen rozpoznat jednotlivé druhy masa, je schopen poznat jednotlivé části jatečných druhů mas i ostatních, dokáže určit význam jednotlivých druhů mas pro racionální výživu, pro diferencované stravování. V kapitole nápoje jsou řazeny poznatky o označování nápojů a pravidla při jejich skladování. V části věnované správné výživě se žáci seznámí se zásadami správné výživy, aby dokázali tyto vědomosti aplikovat při praktickém sestavování jídelních lístků pro různé skupiny strávníků. Kapitola diety je zařazena proto, aby žáci byli schopni sestavit jídelní lístek na základě různých omezení ve výživě, dokázali se orientovat v různých druzích diet. Klade důraz na racionální výživu.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci věcně správně a srozumitelně zpracovávají přiměřeně náročné texty na odborná témata, dokážou prezentovat výsledky své práce, používají správný odborný slovník.

Využívají prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracují s informacemi – žáci jsou schopni získávat informace z otevřených zdrojů, zejména ze sítě Internet.

Strategie výuky

Při výuce je používána forma výkladu, řízeného pohovoru, práce s textem, samostatné a skupinové práce žáků. Důraz je kladen na názornost a srozumitelnost s použitím různých vzorků, s využitím didaktických pomůcek – videa, naučné a instruktážní filmy a zpětného projektoru. Při výuce se používají odborné knihy a časopisy, ve kterých žák vyhledává a srovnává jednotlivé informace z oblasti potravin a výživy. Důležitou součástí výuky jsou odborné exkurze. Důležité je propojení s praktickou výukou a informacemi, které žák získá při těchto odborných exkurzích. Při sestavování jídelního lístku žák používá speciální normy a literaturu týkající se dietního stravování.

Kritéria hodnocení žáků

Hodnocení vyplývá z dílčí klasifikace, sleduje se průběžně také aktivita žáků při vyučování. Na konci tematických celků jsou zařazeny písemné testy. Žáci jsou hodnoceni kombinací slovního a numerického hodnocení. Průběžná i závěrečná klasifikace je plně v souladu s klasifikačním řádem.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (vzdělání směřuje k tomu, aby si žáci efektivně osvojili důležité souvislosti mezi správou výživou a zdravím životním stylem)
- **Kompetence k řešení problémů** (žáci jsou schopni uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace)
- **Komunikativní kompetence** (žáci jsou schopni vyjadřovat se přiměřeně v psaném i mluveném projevu, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, zpracovávat texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály. Porozumět odborné terminologii, zpracovávat referáty na dané téma v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování)
- **Personální a sociální kompetence** (žáci jsou připraveni odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností, přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku, dále se vzdělávat, pečovat o své fyzické i duševní zdraví)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (žáci jsou schopni uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace. Jsou schopni pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi zejména pak z internetu)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (ekologie člověka, životní prostředí člověka, ochrana přírody, prostředí a krajiny, ekologické aspekty pracovní činnosti)
- **Člověk a svět práce** (využití poznatků v praktickém životě i v jiných předmětech)
- **Informační a komunikační technologie** (práce se softwarem, práce s kalkulačkou)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1	Potraviny	6
– rozlišuje a charakterizuje potraviny z hlediska původu, druhů, technologického využití a významu ve výživě	1.1	Význam pro lidský organismus, rozdělení, jednotlivé složky potravin – bílkoviny, tuky, glycidy, ML a vitamíny, hodnocení kvality	
	2	Potraviny rostlinného původu	8
– využívá znalosti o potravinách ve výživě	2.1	Ovoce – složení, rozdělení, význam, použití	
– je schopen určit význam jednotlivých druhů potravin pro lidský organismus, dokáže charakterizovat jejich využití při tepelném zpracování	2.2	Zelenina – složení, rozdělení, význam, použití	
	2.3	Brambory – složení, rozdělení, význam, použití	
	2.4	Luštěniny – složení, druhy, význam, použití	
	2.5	Obiloviny a mlýnské výrobky – složení, rozdělení, význam, použití	
	2.6	Houby – složení, rozdělení, význam	
	2.7	Sladidla – druhy, vlastnosti, použití	
	3	Pochutiny	5
– zná význam a vliv pochutin na lidské zdraví, jejich prospěšnost i špatný vliv	3.1	Koření – rozdělení, druhy, význam, použití	
– vhodně používá správné pochutiny při tepelném zpracování	3.2	Káva, čaj, kávoviny – charakteristika, druhy, význam	
– doceňuje přínos ostatních druhů pochutin při přípravě a dochucování pokrmů	3.3	Sůl, ocet – výroba, druhy, význam	5
– orientuje se ve skladu, popíše správný způsob skladování	3.4	Pikantní omáčky, hořčice, polévkové koření, kypřící prostředky	
– zná požadavky na ošetřování a skladování potravin	3.5	Skladování – druhy skladů, vybavení	
– využívá a kontroluje zařízení skladů, eviduje zásoby a			

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
jejich pohyb			
	4	Potraviny živočišného původu	9
– dokáže vysvětlit význam potravin živočišného původu pro lidský organismus z hlediska jejich složení	4.1	Mléko a mléčné výrobky – význam, složení, druhy, jakost	
	4.2	Vejte – složení, druhy, jakost, nákazy	
	4.3	Tuky – složení, rozdělení, význam	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	5	Potraviny živočišného původu	22
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje jednotlivé druhy masa, zná význam pro výživu, je schopen rozlišit jednotlivé druhy masa podle základních znaků – zná význam zrání masa pro další použití při přípravě pokrmů 	5.1	Maso – význam ve výživě, rozdělení, charakteristika, složení, jednotlivé druhy masa, skladování	
<ul style="list-style-type: none"> – jednotlivé druhy masa rozděluje podle kuchyňského použití a podle jakostních tříd 	5.2	Jatečné druhy masa Hovězí, telecí, vepřové, skopové, jehněčí, kůzlečí, králičí a koňské maso – rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, upotřebení, skladování	
<ul style="list-style-type: none"> – oceňuje přínos drůbežního masa a ryb v dietním stravování – je schopen charakterizovat znaky jednotlivých druhů mas a ví, jak je potlačit nebo naopak zvýraznit 	5.3	Ostatní druhy masa Drůbež – rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, skladování Ryby – rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, skladování Zvěřina – rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, skladování	
<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se se specifickými druhy masa a jeho složením a přípravou 	5.4	Korýši, měkkýši, obojživelníci Jednotlivé druhy pro použití, charakteristika, význam, specifika jednotlivých druhů	
<ul style="list-style-type: none"> – je schopen zařadit jednotlivé druhy masných výrobků a určit jejich význam při dalším zpracování – vyzná se v označení potravin a jejich skladování 	5.5	Masné výrobky Uzeniny – význam, složení Konzervy, polokonzervy Rozdělení a skladování masných výrobků	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	6	Nápoje	11
– rozlišuje a charakterizuje jednotlivé druhy nápojů, uvede jejich využití a podávání z různých hledisek	6.1	Nealkoholické nápoje – význam, rozdělení, charakteristika jednotlivých druhů	
– zná správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů nápojů a údajích na etiketách jednotlivých druhů nealkoholických i alkoholických nápojů	6.2	Alkoholické nápoje	
– zná typické nápoje pro jednotlivé státy, dokáže je stručně charakterizovat a stručně popsat jejich výrobu	6.2.1	Pivo – suroviny, výroba, tržní druhy, ošetřování	
	6.2.2	Víno - pěstitelské oblasti, význam, charakteristika, výroba, jednotlivé druhy, rozdělení, choroba a vady, skladování	
– zná vliv alkoholu na lidské zdraví a možnosti boje proti alkoholismu a dalším návykovým látkám	6.2.3	Lihoviny – charakteristika, rozdělení, výroba, tržní druhy	
	6.2.4	Vliv alkoholu na lidské zdraví, boj proti alkoholismu	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník – 15,5 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	7	Fyziologie výživy	5
– objasní princip přeměny látek a energií v organismu, vysvětlí princip trávení a vstřebávání živin	7.1	Trávicí soustava, jednotlivé části, fungování, přeměna živin, proces trávení	
– popíše stavbu, umístění a význam / funkce / jater	7.2	Játra a žluč. Význam při zpracování potravin	
– popíše polohu slinivky břišní a význam při trávení	7.3	Slinivka břišní	
– popíše krevní oběh a jeho význam	7.4	Krevní a mízní oběh a jeho význam	
	8	Zásady správné výživy a způsoby stravování	3
– objasní podstatu racionální výživy, rozlišuje a charakterizuje hlavní směry ve výživě	8.1	Zásady správné výživy, druhy stravy, charakteristika, vliv na organismus	
– uvede příklady souvislosti nesprávných stravovacích návyků na civilizační choroby	8.2	Stravovací návyky, obezita, kouření, drogy a další návykové látky	
	9	Diferencovaná strava	3
– zná úlohu stravování pro různé věkové kategorie a různá povolání	9.1	Výživa dětí, dospívajících, těhotných a kojících žen, sportovců a starých osob	
– zná úlohu dietního stravování, vyjmenuje hlavní typy léčebných diet	9.2	Strava v různých pracovních podmínkách, dietní stravování, druhy diet	
	10	Progresivní přípravy jídel	3
– je schopen sestavit různé typy jídelních lístků podle skupin obyvatel	10.1	Směry ve výživě, stravování vybraných skupin osob podle různých kritérií, sestavování jídelníčků pro různé skupiny obyvatel na základě zvláštních požadavků	
	11	Hygiena, ekologická výroba	1,5
– dovede definovat základy ekologie výrob potravin	11.1	Základní pravidla hygieny, hygiena výživy, nákazy a otravy z potravin, požadavky na hygienu výroby pokrmů	
– rozumí zásadám pravidel hygieny a požadavků na			

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
hygienu při výrobě a přípravě pokrmů			
	12	Opakování k závěrečným zkouškám	
– dovede samostatně uplatnit získané poznatky při zpracování úkolu a vhodně je prezentovat		Průběžně během celého školního roku	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

TECHNOLOGIE

oboru vzdělání

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu: 177,5

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Žáci se seznamují s využitelností potravin pro technologické zpracování, s požadavky na jakost a skladování. Porozumí souvislosti mezi správnou výživou spojenou se zdravým životním stylem a předcházení nemocem. Cílem okruhu je poskytnout žákům základní poznatky a dovednosti v přípravě pokrmů od předběžné přípravy až k finálnímu výrobku dle zaměření oboru, seznamují se s klasickými i moderními technologickými postupy přípravy pokrmů teplé i studené kuchyně i různých nápojů. Jsou vedeni k uplatňování zásad racionální výživy a ke sledování trendů v gastronomii, získávají důležité návyky v oblasti hygieny a bezpečnosti práce v provozu společného stravování. Žáci se obeznámí se základními druhy a využitím technického a technologického vybavení v gastronomických provozech.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do tří ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Hygiena a bezpečnost práce
- Výrobní středisko
- Základy administrativy
- Předběžná úprava surovin
- Tepelné úpravy
- Úpravy vývarů a polévek
- Úprava omáček
- Úprava příloh a doplňků k hlavním pokrmům
- Bezmasá jídla
- Technologické postupy přípravy z hovězího masa
- Technologické postupy přípravy z telecího masa
- Technologické postupy přípravy z vepřového masa
- Technologické postupy přípravy ze skopového masa
- Technologické postupy přípravy z ryb
- Technologické postupy přípravy z drůbeže
- Technologické postupy přípravy ze zvěřiny

- Technologické postupy z mletých mas
- Technologické postupy přípravy pokrmů na objednávku
- Technologické postupy přípravy pokrmů studené kuchyně
- Příprava teplých předkrmů
- Technologické postupy přípravy pokrmů zahraničních kuchyní
- Technologické postupy přípravy moučníků
- Dietní stravování
- Administrativní práce ve výrobním středisku

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Naučit žáky pracovat s odbornou literaturou a s recepturami pokrmů. Seznámit je s předběžnou přípravou potravin, s moderními trendy přípravy potravin. Vést žáky k tomu, aby samostatně pracovali a rozhodovali se, využívali znalostí estetiky při expedici pokrmů, hospodárně zacházeli s potravinami a získali povědomí o ekologickém chování. Poskytnout žákům poznatky a vědomosti o přípravě, úpravě a zpracování surovin a potravin živočišného původu. Dbát na dodržování zásad racionální výživy v návaznosti na klasické i moderní technologické postupy přípravy pokrmů. Vést žáky k osvojování zásad přípravy pokrmů a jejich expedice, k hospodárnému využívání potravin. Zdůrazňovat dodržování hygienických, ekologických a bezpečnostních pravidel a předpisů, které souvisí se zpracováním surovin. Vést žáky především k upevnění zásad přípravy pokrmů a jejich expedice, k hospodárnému využívání potravin.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří výklad, řízený rozhovor, práce s učebnicí, samostatné a skupinové práce žáků. Důraz je kladen na názornost a srozumitelnost s použitím názorných pomůcek – vzorků, s využitím didaktických pomůcek – videa, naučné a instruktážní filmy, zpětného projektoru atp. Při výuce jsou používány odborné knihy a časopisy / Svět obchodu, Food service, Minutka atp. /, ve kterých žák vyhledává a srovnává jednotlivé informace z oblasti potravin a výživy. Důraz se klade na samostatnou práci při vyhledávání nových informací týkajících se zadaných témat. Důležitou součástí výuky jsou rovněž odborné exkurse.

Kritéria hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vychází z dílčí klasifikace, při které se sleduje průběžně též aktivita žáka při vyučování, stupeň osvojení učiva a jistoty jeho prezentace v souvislosti s úrovní vyjadřování, schopnost samostatného logického myšlení, osvojování metod myšlení charakteristických pro daný obor, jako i schopnost aplikace získaných vědomostí při řešení nových úkolů. Žáci jsou hodnoceni kombinací numerického a slovního hodnocení.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (žáci efektivně vyhledávají a zpracovávají informace, využívají ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušenosti svých i jiných lidí, uplatňují různé způsoby práce s odbornými texty a na jejich základě formulují srozumitelně své myšlenky)
- **Kompetence k řešení problémů** (žáci se naučí předcházet konfliktům, řešit konfliktní situace, které mohou vzniknout při výkonu povolání kuchaře)
- **Komunikativní kompetence** (žáci se učí vhodnému vystupování na veřejnosti, používá odborný slovník, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování)
- **Personální a sociální kompetence** (žáci pracují v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (žáci mají odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti i vzdělávání, uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)
- **Matematické kompetence** (žáci správně používají a převádí běžné jednotky, efektivně aplikuje matematické postupy při normování)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (žáci průběžně vyhledávají informace v oblasti technologie)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (důraz na ekologický gastronomický provoz)
- **Člověk a svět práce** (žáci jsou motivováni k aktivnímu pracovnímu životu)
- **Informační a komunikační technologie** (žáci využívají zejména při vyhledávání informací)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník – 66 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1	Hygiena a bezpečnost práce	4
<ul style="list-style-type: none"> – Zná požadavky na hygienu v gastronomii – Zná účel kritických bodů – Jedná v souladu s předpisy bezpečnosti práce a požární ochrany 	1.1	Hygienické předpisy v gastronomii	
	1.2	Hygiena osobní	
	1.3	Hygiena na pracovišti – sanitace	
	1.4	Kritické body HACCP	
	1.5	Bezpečnost při práci, požární ochrana	
	2	Výrobní středisko	8
<ul style="list-style-type: none"> – Rozlišuje obvyklé vybavení střediska z hlediska jeho funkce – Zná zařazení a povinnosti jednotlivých pracovníků 	2.1	Charakteristika provozoven společného stravování	
	2.2	Členění výrobního střediska a funkce jednotlivých částí	
	2.3	Základní vybavení	
	2.4	Pracovníci ve výrobním středisku	
	3	Základ administrativy	6
<ul style="list-style-type: none"> – Využívá receptur k normování pokrmů a odbornou literaturu – Ovládá způsob přepočtu surovinových norem, vypočítává množství surovin pro přípravu pokrmů – Orientuje se v recepturách teplých pokrmů, nanormuje 	3.1	Seznámení s recepturami používanými ve veřejném stravování	
	3.2	Náležitosti normování, žádanky na materiál, výdejky	
	4	Předběžná úprava surovin	6
<ul style="list-style-type: none"> – Vysvětlí způsoby předběžné úpravy a odstraňování nejedlých částí za sucha a za mokra přípravy surovin 	4.1	Odstraňování nejedlých částí za sucha a za mokra	
	4.2	Příprava na další zpracování /krájení, mletí, strouhání, naklepávání, plnění, špikování, koření, obalování /	
	5	Tepelné úpravy	8
<ul style="list-style-type: none"> – Charakterizuje tepelné úpravy – Vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy tepelných 	5.1	Vaření, dušení, pečení, smažení, zadělávání, zapékání	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
úprav a umí je využít – Orientuje se v používání vhodných tepelných zařízeních	5.2	Zařízení pro tepelné zpracování pokrmů a nápojů	
	6	Úpravy vývarů a polévek	8
– Uplatňuje jednotlivé typy vývarů, polévek vloček a zavářek – Vysvětlí jejich přípravu – Zná dělení bílých polévek a charakteristiku přípravy uvedených polévek	6.1 6.2 6.3 6.4 6.5	.Druhy vývarů, čištění, zesilování Úprava vloček a zavářek Úprava bílých polévek Úprava polévek zvláštních a speciálních Úprava polévek z vlastních polotovarů	
	7	Úprava omáček	8
– Charakterizuje jednotlivé typy hnědých a bílých omáček – Vysvětlí jednotlivé postupy jejich přípravy – Charakterizuje přípravu omáček české kuchyně, zná postupy jejich přípravy	7.1 7.2 7.3 7.4	Druhy omáček, význam, dávkování Hnědé a bílé omáčky Jemné studené a teplé omáčky Úprava klasických omáček české kuchyně	
	8	Úprava příloh a doplňků k hlavním pokrmům	10
– Vysvětlí technologické postupy přípravy příloh a doplňků k pokrmům – Doplnuje vhodné přílohy a doplňky k pokrmům – Zná technologické postupy příloh a salátů	8.1 8.2 8.3 8.4 8.5	Přílohy a doplňky k hlavním pokrmům Úprava příloh k hlavním pokrmům Příprava salátů a zeleninových příkrmů Zeleninové přílohy z méně známé zeleniny Příprava jednoduchých salátů	
	9	Bezmasá jídla	8
– Vysvětlí význam a technologické postupy bezmasých jídel	9.1 9.2 9.3	Druhy a význam bezmasých pokrmů Úprava slaných bezmasých pokrmů ze zeleniny, brambor, luštěnin, obilovin, vajec, sýrů, hub Úprava sladkých bezmasých pokrmů	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník – 49,5 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	10	Zásady přípravy pokrmů z masa	4
- popíše předběžnou přípravu mas, - zná zásady práce s masem a jeho uchování	10.1 10.2 10.3	Předběžná příprava masa Hygienické zásady práce s masem Skladování masa	
	11	Technologické postupy přípravy pokrmů z hovězího masa	7
- Charakterizuje hovězí maso podle jednotlivých částí - Určí technologické postupy pokrmů podle jednotlivých částí včetně vnitřností	11.1 11.2 11.3 11.4	Části hovězího masa, vlastnosti masa, význam ve výživě Použití pro tepelné zpracování Vaření, dušení, pečení po anglicku Hovězí vnitřnosti	
	12	Technologické postupy přípravy z telecího masa	5
- Charakterizuje telecí maso podle jednotlivých částí - Určí technologické postupy pokrmů podle jednotlivých částí masa včetně vnitřností	12.1 12.2 12.3 12.4	Vlastnosti telecího masa, použití jednotlivých částí, význam ve výživě Předběžná příprava masa Vaření, zadělávání, dušení, pečení a smažení Příprava telecích vnitřností	
	13	Technologické postupy přípravy z vepřového masa	6,5
- Charakterizuje vepřové maso podle jednotlivých částí - Určí technologické postupy pokrmů podle jednotlivých částí včetně vnitřností	13.1 13.2 13.3 13.4	Rozdělení vepřového kusu, vlastnosti masa, význam ve výživě Použití jednotlivých částí na přípravu pokrmů Vaření, dušení, pečení, smažení vepřového masa Vepřové vnitřnosti, zabijačkové okrmy	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	14	Technologické postupy přípravy ze skopového, jehněčího, kůzlečího a dalších druhů jatečných mas	5
<ul style="list-style-type: none"> – Charakterizuje skopové maso podle jednotlivých částí – Určí technologické postupy pokrmů podle jednotlivých částí včetně vnitřností 	14.1	Skopové, jehněčí a kůzlečí maso – vlastnosti	
	14.2	Příprava masa před tepelnou úpravou	
	14.3	Zadělávání, dušení, pečení a smažení	
	15	Technologické postupy přípravy ryb	6
<ul style="list-style-type: none"> – Charakterizuje vlastnosti masa – Orientuje se v předběžné přípravě – Uvede technologii přípravy pokrmů z jednotlivých druhů 	15.1	Druhy ryb, vlastnosti rybího masa, význam ve výživě	
	15.2	Předběžná příprava ryb sladkovodních a mořských	
	15.3	Tepelné zpracování ryb, rybích vnitřností a mořských plodů	
	16	Technologické postupy z drůbeže	5
<ul style="list-style-type: none"> – Orientuje se v předběžné přípravě pokrmů, uvede technologii přípravy pokrmů a vnitřností drůbeže 	16.1	Předběžná příprava, vykostování a porcování, význam ve výživě	
	16.2	Zadělávání, dušení, pečení hrabavé a vodní drůbeže	
	16.3	Úprava šťávy a nádivky / náplně /	
	16.4	Úprava vnitřností	
–	17	Technologické postupy přípravy ze zvěřiny	5
<ul style="list-style-type: none"> – Charakterizuje vlastnosti masa – Orientuje se v předběžné přípravě – Uvede technologii přípravy pokrmů 	17.1	Rozdělení zvěřiny, vlastnosti masa, význam ve výživě	
	17.2	Předběžná příprava zvěřiny	
	17.3	Příprava jednotlivých druhů zvěřiny	
	18	Technologické postupy přípravy z mletých mas	6
<ul style="list-style-type: none"> – Dodržuje požadavky na úpravu pokrmů v souladu s hygienickými předpisy – Uvede technologii přípravy 	18.1	Způsoby mletí, sekání, škrábání masa	
	18.2	Hygienické normy při přípravě pokrmů	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
pokrmů z mletých mas	18.3	Pokrmý z jednoho druhu mas	
	18.4	Pokrmý ze směsí mletých mas	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník – 62 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	19	Technologické postupy přípravy pokrmů na objednávku	10
<ul style="list-style-type: none"> – Využívá znalosti o mase – Rozlišuje způsoby předběžné přípravy – Charakterizuje tepelné úpravy – Ovládá technologii přípravy pokrmů a příloh k pokrmům na objednávku 	19.1 19.2 19.3 19.4 19.5 19.6 19.7	Druhy a části mas vhodných na přípravu pokrmů na objednávku Předběžná příprava, krájení, tvarování, marinování Vhodné tepelné úpravy, úprava šťáv Příprava pokrmů z jatečního masa a vnitřností Příprava pokrmů z ostatních druhů mas Smažené pokrmy Přílohy a doplňky k pokrmům na objednávku	
	20	Technologické postupy přípravy pokrmů studené kuchyně	10
<ul style="list-style-type: none"> – Charakterizuje technologii přípravy výrobků studené kuchyně – Uplatňuje smysl pro estetické cítění, barevnost, detail 	20.1 20.2 20.3 20.4 20.5	Charakteristika výrobků studené kuchyně Základní výrobky. Majonéza, rosoly, pěny, saláty Předkrmy: plněná vejce, zelenina, ovoce, sýry, výrobky z těsta, chuťovky, kaviár Studené pokrmy : chlebíčky, obložená vejce, různě upravené ryby Galantiny, paštiky, huspeniny	
	21	Příprava teplých předkrmů	6
<ul style="list-style-type: none"> – Uvede technologii přípravy teplých předkrmů 	21.1 21.2 21.3	Ragú, salpikony, salmi, krokety Předkrmy z masa a vnitřností Předkrmy z vajec, sýrů a zeleniny	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	22	Administrativní práce ve výrobním středisku	5
<ul style="list-style-type: none"> – Ovládá numerické počítání a převody – Vypočítá potřebu potravin na určitý počet porcí – Výživové hodnoty potravin – Sestaví výdejku potravin – Navrhne sestavy jídelníčků 		Vlastní kalkulace Normování, výdejky, spotřeba	
	23	Technologické postupy přípravy pokrmů zahraničních kuchyní	10
<ul style="list-style-type: none"> – Orientuje se v kuchyních cizích zemí – Charakterizuje používané suroviny a jejich způsob zpracování a podávání – Sestaví nabídku pokrmů pro příslušníky různých etnických společenství podle jejich tradic a náboženských zvyklostí – Charakterizuje krajové pokrmy 	23.1 23.2 23.3 23.4	Charakteristika vybraných kuchyní Evropy, Charakteristika vybraných kuchyní Asie Suroviny a vybrané pokrmy kuchyní Ameriky, Afriky, Tichomoří Krajové speciality	
	24	Technologické postupy přípravy moučníků	10
<ul style="list-style-type: none"> – Charakterizuje moučníky, jejich způsob přípravy a úprava před expedicí 	24.1 24.2 24.3 24.4 24.5 24.6 24.7	Základní druhy těst, charakteristika a použití Korpusy, náplně a polevy Jednoduché moučníky Složité moučníky Pudinky, krémy a sladké omáčky Ovocné saláty a rosoly Zmrzliny a zmrzlinové poháry	
	25	Dietní stravování	3
<ul style="list-style-type: none"> – Ovládá složení jednotlivých diet – Používá kvalitní suroviny 	25.1	Vhodné a nevhodné suroviny pro přípravu dietní stravy Rozdíly v tepelné úpravě a	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> – Dodržuje přesné technologické postupy a normy při přípravě dietních pokrmů – Při přípravě dietních pokrmů postupuje zodpovědně – Sestavuje různé varianty jídelníčků k dané dietě – Charakterizuje stravování jednotlivých skupin / děti, těhotné ženy, sportovci, pracující v různých podmínkách 	25.2	technologických postupech při přípravě dietní stravy	
	25.3	Dietní pokrmy	
	25.4	Diferencovaná strava	
	26	Opakování a příprava na závěrečné zkoušky	8
<ul style="list-style-type: none"> – Uplatňuje dosud získané vědomosti, shrnuje a analyzuje 			

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

S T O L N I Č E N Í

oboru vzdělání

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu: 112,5

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je seznámit žáky s požadavky na hygienu v gastronomii, s jejich uplatňováním, trendy ve výživě s využitím poznatků o potravinách a nápojích. Podle získaných poznatků se naučí sestavit jídelní a nápojové lístky podle gastronomických pravidel, pravidel racionální výživy a dalších hledisek.

Ovládají techniku odbytu, ovládají různé druhy a techniku odbytu, volí vhodné formy obsluhy podle prostředí a charakteru, používají vhodný inventář. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uplatňovali zásady společenského chování, profesního jednání a vystupování. Jsou upozorňováni na nebezpečí alkoholismu a další návykové látky v souvislosti s profesí a na nutnost boje proti nim.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do tří ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Zásady hygieny a bezpečnosti při práci
- Společenské chování a vystupování obsluhujícího
- Základní pravidla obsluhy
- Gastronomická pravidla
- Složitá obsluha
- Pivní zařízení, skladování a ošetřování nápojů
- Kavárny, vinárny, ostatní společenská a zábavní střediska
- Míšené nápoje
- Slavnostní hostiny
- Společenská setkání
- Obsluha v ubytovacích zařízeních a dopravních prostředcích
- Hotelový a restaurační management

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí, aby měli sebevědomí, důvěru ve vlastní práci, aby byli důslední a pečliví.

V oblasti postojů jsou žáci vedeni k tomu, aby sledovali novinky ve svém profesním oboru a byli motivováni k celoživotnímu vzdělávání.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří výuka formou výkladu, řízeného rozhovoru, práce s učebnicí, používají se didaktické pomůcky – zpětný projektor, video – naučné a instruktážní filmy. Dle možností jsou v průběhu roku uskutečňovány odborné exkurze, přednášky k probíraným tématům.

Kritéria hodnocení žáků

Hodnocení vyplývá z dílčí klasifikace, sleduje se aktivita žáka při hodinách a na akcích školy. Hodnocení žáků je prováděno kombinací slovního a numerického hodnocení. Známkou je žák hodnocen za samostatné práce a za vytvoření práce na dané téma – sestavení jídelního lístku, zapojení se do projektů školy. Další hodnocení je prováděno na základě písemného opakování jednotlivých učebních celků a jednotlivých témat. Písemné opakování je prováděno formou testu, doplňování do textu.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci jsou schopni vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání, zvládat komunikaci v projevech psaných, zpracovávat věcně správně a srozumitelně souvislé texty i jiné písemnosti. Předmět rozvíjí komunikativnost, umožňuje dobrou orientaci v oboru. Žáci si osvojují samostatnost i při práci v týmu, dokážou využívat informace i v ostatních předmětech. Dokážou řešit situace související s hledáním zaměstnání, kontaktu se zaměstnavatelem, s institucemi a s úřady.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (žáci by měli být schopni řešit samostatně zadané úkoly)
- **Kompetence k řešení problémů** (naučit se předcházet konfliktům, řešit konfliktní situace, které mohou vzniknout při výkonu povolání číšníka)
- **Komunikativní kompetence** (žák se učí vhodnému vystupování na veřejnosti, používá odborný slovník)
- **Personální a sociální kompetence** (přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání, žák rozvíjí dovednosti a dokáže je aplikovat v praxi)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (žák je veden k tomu, aby si uvědomil zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělávání pro život, aby byl motivován k aktivnímu pracovnímu životu a získal vztah k oboru)
- **Matematické kompetence** (žák správně používá a převádí běžné jednotky, efektivně aplikuje matematické postupy při normování)

- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (žáci průběžně vyhledávají informace o aktuálním dění v oboru)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (rozvíjet dovednost aplikovat získané poznatky, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání, a prosazovat trvale udržitelný rozvoj ve své činnosti)
- **Člověk a svět práce** (žák je veden k tomu, aby si uvědomil zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělávání pro život, aby byl motivován k aktivnímu pracovnímu životu a získal vztah k oboru)
- **Informační a komunikační technologie** (zejména při vyhledávání informací)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1	Úvod	2
<ul style="list-style-type: none"> – Rozlišuje druhy odbytových středisek a jejich vybavení – Adaptuje se na pracovní prostředí a nové požadavky, přijímá a plní odpovědně svěřené úkoly a uznává autoritu nadřízených 	1.1 1.2 1.3 1.4 1.5	Stručná historie pohostinství Základní pojmy a předpisy Členění a kategorizace odbytových středisek Základní společenská a profesní pravidla Pracovní oblečení v obsluze a osobní pomůcky	
	2	Zásady hygieny a bezpečnosti	2
<ul style="list-style-type: none"> – Zná zásady hygieny a bezpečnosti při práci – Je seznámen s předpisy souvisejícími s odbytem výrobků a služeb – Uplatňuje hygienu a bezpečnost při práci, hygienické a bezpečnostní předpisy 	2.1 2.2 2.3	Zásady hygieny osobní a pracovního prostředí Zásady bezpečnosti, nehody hostů a jejich řešení Platné normy v oblasti hygieny a bezpečnosti práce	
	3	Společenské chování a vystupování obsluhujících	3
<ul style="list-style-type: none"> – Profesionálně jedná ve styku s hosty – Uplatňuje zásady společenského chování 	3.1 3.2	Pravidla chování u stolu a při jídle Pravidla chování obsluhujících na pracovišti i mimo něj	
	4	Vybavení a zařízení na úseku obsluhy	6
<ul style="list-style-type: none"> – Rozlišuje malý a velký stolní inventář – Rozeznává a používá inventář na úseku obsluhy – Charakterizuje pomocný inventář a pomocná zařízení 	4.1 4.2 4.3 4.4	Rozdělení inventáře Drobný stolní inventář Stolový a sedací inventář Restaurační prádlo	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	4.5	Inventář na pokrmy	
	4.6	Inventář na nápoje	
	4.7	Pomocný inventář	
	4.8	Zařízení na úseku obsluhy	
	5	Základní pravidla obsluhy	5
<ul style="list-style-type: none"> – Zná způsob přípravy na provoz – Přijme objednávku, kalkuluje cenu, zná způsoby vyúčtování s hostem a objednavatelem – Nakládání s tržbami 	5.1	Hlavní zásady obsluhy	
	5.2	Základní pravidla a technika obsluhy	
	5.3	Příprava pracoviště před zahájením provozu	
	5.4	Evidence a přejímka pokrmů a nápojů	
	5.5	Údržba pracoviště během provozu	
	5.6	Práce po skončení provozu	
	5.7	Vyúčtování tržeb	
	6	Gastronomická pravidla	6
<ul style="list-style-type: none"> – Uvede náležitosti jídelního a nápojového lístku a umí jej sestavit – Sestaví menu pro různé příležitosti – Sestaví menu, jídelní lístek a nápojový lístek podle gastronomických pravidel a racionální výživy a dalších hledisek za pomoci odborné literatury 	6.1	Zásady výživy a gastronomická pravidla	
	6.2	Jídelní lístek	
	6.3	Nápojový lístek	
	6.4	Menu	
	7	Systémy obsluhy	2
<ul style="list-style-type: none"> – Zná organizaci práce a úkoly pracovníků v odbytovém středisku – Organizuje práci v odbytovém Středisku 	7.1	Obvodový systém obsluhy	
	7.2	Systém vrchního číšníka	
	7.3	Ostatní systémy obsluhy	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Popíše úlohy jednotlivých pracovníků v odbytovém středisku			
	8	Způsoby obsluhy	2
– Charakterizuje různé formy obsluhy	8.1 8.2 8.3 8.4	Restaurační způsob obsluhy Kavárenský způsob obsluhy Slavnostní způsob obsluhy Obsluha skupin	
	9	Jednoduchá obsluha	5
– Zná základy jednoduché obsluhy a podávání jednotlivých chodů během dne	9.1 9.2 9.3 9.4 9.5	Podávání snídaní Podávání přesnídávek a svačín Podávání obědů Podávání večeří Práce po skončení provozu	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník – 33 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	10	Servis studených a teplých nápojů	8
– Zná základy charakteristiky jednotlivých druhů nápojů a podávání jednotlivých nápojů	10.1	Nealkoholické nápoje – význam, rozdělení, charakteristika, skladování a jejich servis	
– Orientuje se v druzích nápojů	10.2	Základní pravidla servisu nápojů	
– Zná rozdělení nápojů a jejich podávání	10.3	Víno – význam, charakteristika, jednotlivé druhy, skladování Práce sommeliéra	
– Rozlišuje a charakterizuje jednotlivé druhy nápojů, uvede jejich využití podávání z různých hledisek	10.4	Pivo – suroviny, tržní druhy, pivní zařízení, ošetřování Servis piva Pivní hospodářství	
	10.5	Lihoviny – charakteristika, rozdělení, výroba, tržní druhy	
	10.6	Vliv alkoholu na lidské zdraví, boj proti alkoholismu	
	11	Pravidla společenského chování	2
– Ovládá základní pravidla chování	11.1	Pravidla společenského chování	
– Používá pravidla společenského chování u stolu	11.2	Pravidla stolování	
	12	Typy zákazníků a psychologické jednání Profesní vystupování a komunikace	2
– Rozpozná typy hostů a reaguje na projevy jejich chování	12.1	Typy hostů a jednání hostů	
– Předchází konfliktům	12.2	Osobnost a vystupování obsluhujícího	
– Uplatňuje zásady profesního vystupování			
	13	Složitá obsluha základní forma	5
– Charakterizuje složitou obsluhu a dokáže ji v praxi použít	13.1	Zásady při složitě obsluze	
– Ovládá a volí vhodné formy obsluhy	13.2	Podávání snídaní	
– Ovládá techniku složitě obsluhy a servis	13.3	Speciální inventář	
	13.4	Podávání jednotlivých chodů a speciálních	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
speciálních druhů pokrmů s využitím určeného inventáře – Ovládá a respektuje národní zvyklosti a tradice – Respektuje národní mentalitu a zvyky zahraničních hostů	13.5	druhů pokrmů Stravovací zvyklosti cizinců	
	13.6	Zvláštnosti cizích kultur	
	13.7	Gastronomické zvyklosti zahraničních hostů	
	14	Složité obsluha – vyšší forma	5
– Získá a využívá informace o složité obsluze – Charakterizuje jednotlivé úpravy pokrmů u stolu hosta	14.1	Základní zásady přípravy pokrmů před hostem	
	14.2	Míchání, zjemňování, dochucování pokrmů	
	14.3	Flambování pokrmů	
	14.4	Dranžírování pokrmů	
	14.5	Úprava specialit u stolu hosta	
	15	Pravidla pro sestavování složitých menu	2
– Dodržuje gastronomická pravidla při sestavování menu – Zná charakteristiku pokrmů a nápojů a doporučuje nápoj k jednotlivým pokrmům – Sestaví menu k různým příležitostem –	15.1	Pravidla sestavování menu	
	15.2	Sled a kombinace pokrmů a nápojů	
	15.3	Sestavy menu s ohledem na požadavky strážníků	
	16	Kavárna a kavárenská herna	3
– Charakterizuje kavárnu jako odbytové středisko – Charakterizuje a sestaví daný typ jídelního a nápojového lístku – Uvede vhodný způsob obsluhy	16.1	Druhy a zařízení kaváren	
	16.2	Příprava kavárny na provoz	
	16.3	Kavárenský jídelní a nápojový lístek	
	16.4	Obsluha v kavárně	
	16.5	Kavárenská herna	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	17	Vinárna a vinný sklep	3
<ul style="list-style-type: none"> – Charakterizuje vinárnu jako odbytové středisko – Charakterizuje a sestaví daný typ jídelního a nápojového lístku – Uvede vhodný způsob obsluhy 	17.1 17.2 17.3 17.4 17.5	Druhy a zařízení vinárny Příprava vinárny na provoz Vinárenský jídelní a nápojový lístek Obsluha ve vinárně Vinný sklep	
	18	Ostatní společenská a zábavní střediska	3
<ul style="list-style-type: none"> – Charakterizuje společenská a zábavní střediska – Charakterizuje ten daný typ, sestaví jídelní a nápojový lístek – Uvede vhodný způsob obsluhy 	18.1 18.2 18.3	Varieté a kabarety Koliby a salaše Gastronomická zařízení jako součást jiných činností	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník – 46,5 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	19	Bary a míšené nápoje	10
– Charakterizuje bary jako odbytové středisko	19.1	Druhy barů a zařízení	
– Charakterizuje práci barmana	19.2	Příprava baru na provoz	
– Charakterizuje a sestaví daný typ jídelního a nápojového lístku	19.3	Barový jídelní a nápojový lístek	
– Zvolí vhodný způsob obsluhy	19.4	Obsluha v baru	
– Ovládá techniku přípravy a podávání míšených nápojů	19.5	Barový inventář	
	19.6	Suroviny používané k přípravě míšených nápojů	
	19.7	Příprava a druhy míšených nápojů	
	20	Slavnostní hostiny	10
– Rozlišuje druhy slavnostních hostin	20.1	Význam a druhy hostin	
– charakterizuje přípravu slavnostních hosti	20.2	Zajištění slavnostních hostin	
– Uplatňuje smysl pro estetiku citění	20.3	Příprava slavnostních hostin	
	20.4	Banketní obsluha	
	20.5	Servis pokrmů a nápojů	
	20.6	Organizační zajištění a způsob obsluhy	
	20.7	Vyúčtování a práce po skončení hostiny	
	21	Slavnostní hostiny s nabídkovým stolem	10
– Charakterizuje raut jako hostinu s nabídkovými stoly	21.1	Charakteristika rautu	
– Uvede způsob obsluhy, způsob přípravy, organizace a vyúčtování akce	21.2	Příprava rautu	
	21,3	Nabídka pokrmů a nápojů	
	21.4	Organizační zajištění a způsob obsluhy	
	21.5	Vyúčtování práce po skončení hostiny	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	22	Společenská setkání	6
– Rozliší jednotlivá společenská setkání a stručně je charakterizuje	22.1 22.2 22.3 22.4 22.5 22.6 22.7 22.8	Koktejl Číše vína Piknik / výlet do přírody / Zahradní slavnost Výlet na lodi Brunch Catering Velké společenské akce	
	23	Obsluha v ubytovacích zařízeních a dopravních prostředcích	6
– Je seznámen s možnostmi obsluhy v jednotlivých dopravních prostředcích – Charakterizuje obsluhu na hotelovém pokoji – Charakterizuje a sestaví jídelní a nápojový lístek	23.1 23.2 23.3 23.4 23.5 23.6	Zásady práce v dopravních prostředcích Obsluha v ubytovacích zařízeních Zásady práce v ubytovacích zařízeních Hotelový lístek Room service Obsluha v hotelové hale a open baru	
	24	Příprava na závěrečné zkoušky	4,5

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

K O M U N I K A C E A A D M I N I S T R A T I V A

oboru vzdělání

65 – 51 – H / 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu: 48,5

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je osvojit si dovednost psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou, tím je vytvořen předpoklad pro zvyšování rychlosti písemné komunikace a úprav textových dokumentů.

Písemný styk je jednou z forem jak získat nebo předat informace. Písemnosti zpřesňují, zkvalitňují a dokumentují výměnu informací.

Získané dovednosti a vědomosti žáci uplatňují v ostatních předmětech (výpočetní technika, ekonomika, psaní seminárních prací apod.), což jim usnadňuje a urychluje práce nejen po dobu studia, ale i v praktickém životě.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je zařazeno do dvou ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Nácvik psaní desetiprstovou metodou
- Písemná komunikace
- Obchodní dopisy
- Jednoduché právní listiny
- Personální písemnosti
- Písemnosti při organizaci a řízení podniku
- Osobní dopisy
- Jednoduché formuláře

Hmatová metoda psaní na klávesnici je nejracionálnější způsob obsluhy klávesnice. Práce je rozložena na všechny prsty, zrychluje se výukou, uspoří energii a pisatel se soustředí pouze na obsah sdělení. Žák zvládne psaní hmatovou metodou na klávesnicích elektronických psacích strojů a klávesnicích počítačů.

Součástí výuky je i seznámení s normalizovanou úpravou písemností – psaní adres, obchodních dopisů a podnikových písemností.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí, aby měli sebevědomí, důvěru ve vlastní práci, aby byli důslední a pečliví.

V oblasti postojů jsou žáci vedeni k tomu, aby sledovali novinky ve svém profesním oboru a byli motivováni k celoživotnímu vzdělávání.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje ve speciální učebně s elektronickými psacími stroji nebo na počítačích v učebně výpočetní techniky. Každý žák má samostatné pracoviště.

Předmět je zařazen do dvou ročníků studia. Žák se učí ovládat klávesnici postupně. Výukový program je rozdělen do lekcí, které slouží k opakovanému cvičení až do dosažení požadované přesnosti a rychlosti psaní.

Při výuce se postupuje frontální metodou samostatné práce a individuálním přístupem k pomalejším žákům (dyslexie, dysgrafie).

Metody výuky – výklad, řízený rozhovor, diskuse, práce s odborným textem, vyhledávání odborných informací.

Velký důraz je kladen na samostatnou práci s výpočetní technikou. Pro názorné ukázky je využíván diaprojektor. Praktická cvičení jsou zaměřena na získávání nových poznatků a na upevňování vědomostí nabytých v tomto i ostatních předmětech.

Kritéria hodnocení žáků

Průběžné hodnocení i závěrečná klasifikace jsou plně v souladu s klasifikačním řádem.

Základní formou průběžného hodnocení je pozorování. Učitel vidí, zda žák právě vysvětlenou látku chápe, zda se orientuje v neznámém prostředí nebo v zadané úloze, zda se žák snaží či je kreativní, zda chápe probrané pojmy. Žáci se učí sebekriticky hodnotit výsledky své práce.

Je klasifikován (známky, body) písemný projev žáků s ohledem na dyslektické a dysgrafické zvláštnosti jednotlivců. Dovednosti v psaní jsou ověřovány pomocí testů, které následují po několika lekcích. Žáci jsou metodicky a soustavně kontrolováni při psaní (správný prstoklad), kritériem hodnocení jsou kontrolní cvičení a prověrky, kde se měří výkon – rychlost a přesnost psaní. Nároky na rychlost se zvyšují, větší důraz je kladen na přesnost před rychlostí. Kromě testování jsou žáci hodnoceni i z estetické stránky, úhlednosti psaného dokumentu.

Slovně je žák hodnocen v průběhu každé vyučovací hodiny za samostatné nebo skupinové zpracování úkolů na PC. Známkou je žák ohodnocen za samostatné vytvoření práce většího rozsahu na dané téma. Dílčí hodnocení žáků je prováděno testem, samostatnou prací a projektem. Největší váhu při hodnocení žáků mají projekty.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci jsou schopni vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání, zvládat komunikaci v projevech psaných, zpracovávat věcně správně a srozumitelně souvislé texty i jiné písemnosti. Předmět rozvíjí komunikativnost, umožňuje vyhledávat, třídít a zpracovávat písemný materiál, pracovat s informacemi z různých zdrojů nesených na různých médiích. Žáci si osvojují samostatnost i při práci v týmu, dokážou využívat informace i v ostatních předmětech. Dokážou řešit situace související s hledáním zaměstnání, kontaktu se zaměstnavatelem, s institucemi a s úřady.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (žáci by měli být schopni řešit samostatně zadané úkoly)
- **Kompetence k řešení problémů** (žáci by měli zvládat řešení problémů individuálně i v týmu)
- **Komunikativní kompetence** (žáci dokážou napsat text jazykově a stylisticky správně, zpracovávají jednoduché texty, dodržují stylistické normy i odbornou literaturu. Písemně zaznamenávají údaje z textů. Formulují své myšlenky srozumitelně. Jsou schopni komunikovat pomocí internetu, zpracovávat věcně správně a srozumitelně souvislé texty a jiné písemnosti - strukturovaný životopis, vyplňovat formuláře, aj.).
- **Personální a sociální kompetence** (žáci veřejně prezentují výsledky své práce, přijímají a plní odpovědně svěřené úkoly, dokážou kriticky hodnotit výsledky své práce a nést za ně odpovědnost)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (žáci dokážou uplatnit získané dovednosti v dalších předmětech, ve svém povolání a v dalším životě.)
- **Matematické kompetence** (žáci aplikují různé matematické postupy důležité pro řešení praktických úkolů zejména při vyplňování formulářů)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (žáci dokážou využívat prostředky IKT, získávat informace, využívat je a pracovat s nimi v ostatních předmětech například v českém jazyce, matematice, ekonomice i v praktickém životě.)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (Žáci jsou vedeni k odpovědnosti, důležité nejen pro vztah k životnímu prostředí.)
- **Člověk a svět práce** (Žáci jsou motivováni k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti a vytrvalosti překonávat překážky. Jsou vedeni k práci v týmu a spolupráci s ostatními lidmi.)
- **Informační a komunikační technologie** (Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů.)
- **Občan v demokratické společnosti** (Žáci jsou vedeni k aktivitě, ke schopnosti komunikovat s ostatními a k dodržování zásad slušného chování.)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Úvod	1
<ul style="list-style-type: none"> – popíše klávesnici – rozpozná nebezpečí s prací s počítačem a el. psacím strojem vzhledem k bezpečnosti práce – uvědomuje si význam ovládání klávesnice 	1.1	Úvod do výuky korespondence	
	2.	Nácvik psaní desetiprstovou hmatovou metodou	24
<ul style="list-style-type: none"> – přiřadí jednotlivá písmena k prstům, kterými píše – opakuje jednotlivá cvičení – dokáže psát na základní a horní řadě bez sledování prstů – rozlišuje jednotlivá písmena a opravuje chyby – dokáže spočítat svůj výkon – dokáže psát nepřetržitě po dobu 5 minut – kontroluje svoje psaní 	2.1	Nácvik psaní na střední a horní řadě, čárka.	
<ul style="list-style-type: none"> – plynule přechází na písmena dolní řady – používá přeřadovač – píše v celých větách 	2.2	Nácvik na dolní řadě, velká písmena, tečka, pomlčka, spojovník, dělení slov.	
<ul style="list-style-type: none"> – přechází na číselnou řadu – systematicky využívá všech 10 prstů – analyzuje své chyby a provádí korekci svých chyb 	2.3	Nácvik písmen na číselné řadě.	
<ul style="list-style-type: none"> – zdokonaluje rychlost a přesnost svého psaní – naučí se jednotlivá interpunkční znaménka – rozlišuje psaní čísel na číselníku a číselné řadě – opisuje plynule cizojazyčné texty 	2.4	Nácvik znamének, číslic a značek, diakritická znaménka (číselné, časové údaje, chemické značky).	
	3.	Nácvik zvláštní úpravy textů	4
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem normalizovaná úprava písemností – zdůvodní význam normalizované úpravy písemností 	3.1	Nácvik zvláštní úpravy textů	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	4.	Tabulky	4
– tvoří jednoduché tabulky a uspořádává do nich informace	4.1	Jednoduchá tabulka	
– tvoří složitější tabulky	4.2	Tabulka se složitějším záhlavím	
– převádí psaný text do tabulek	4.3	Převedení textu na tabulku	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	5.	Písemná komunikace	1
– vysvětlí pojem normalizovaná úprava – zdůvodní význam normalizované úpravy písemností	5.1	Písemná komunikace	
	6.	Obchodní dopis	3
– dokáže napsat adresu na obálky i na dopisní papíry	6.1	Psaní adres	
– definuje pravidla psaní obchodních dopisů na předtisky a zhotovuje je	6.2	Úprava obchodního dopisu na dopisním předtisku	
– definuje pravidla psaní obchodních dopisů bez předtisků a zhotovuje je	6.3	Úprava dopisu na listech bez předtisku	
– dokáže napsat jednoduchý obchodní dopis – definuje pojem bloková úprava – orientuje se v ČSN – zhotovuje písemnosti ve shodě s normalizovanou úpravou	6.4	Písemnosti při plnění obchodních smluv.	
	7.	Jednoduché právní listiny	2
– vyhledává potřebné informace v právních normách či zákonech	7.1	Jednoduché právní listiny.	
	8.	Personální písemnosti	2,5
– zná základní povinnosti občana vůči státu – samostatně komunikuje elektronickou poštou	8.1	Personální písemnosti.	
	9.	Písemnosti při organizaci a řízení podniku	3
– interpretuje a dodržuje pravidla pro úpravu dokumentů – dodržuje estetická pravidla – analyzuje své chyby a jejich korekci	9.1	Písemnosti při organizaci a řízení podniku	
	10.	Osobní dopisy	3

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledává informace v nabídkách zaměstnání a dalšího vzdělávání – kontaktuje zaměstnavatele a úřad práce – zvládne připravit odpověď na nabídku práce – vytváří strukturovaný životopis 	10.1	Osobní dopisy	
	11.	Jednoduché formuláře	1
<ul style="list-style-type: none"> – dovede vést jednoduchou evidenci – orientuje se v registraci a formulářích 	11.1	Jednoduché formuláře.	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

O D B O R N Ý V Ý C V I K

oboru vzdělání

65 – 51 – H/ 01 Kuchař – číšník

Počet hodin v učebním plánu: 1615

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem složky všeobecného vzdělání je vytvořit předpoklady pro rozvoj osobnosti žáků v návaznosti na vědomosti, dovednosti a postoje získané v základní škole. Cílem vzdělávacího programu učebního oboru kuchař-číšník je poskytovat žákům takové vzdělání, které je připraveno pro jejich úspěšné uplatnění v gastronomických složkách různých subjektů, ale i pro občanský a osobní život.

Učební obor kuchař-číšník pro pohostinství je koncipován jako tříletý a umožňuje získání všeobecných a odborných vědomostí a manuálních dovedností k vykonávání povolání kuchař-kuchařka, číšník-servírka. Absolventi se mohou po získání nezbytné praxe stát soukromými podnikateli ve stravovacích službách.

Odborné vzdělání umožňuje získat kvalifikaci pro výkon souboru pracovních činností včetně ovládnutí metod práce a příslušných pracovních prostředků. Na základě tohoto odborného vzdělání by měl být absolvent schopen vykonávat takové činnosti, při nichž je nutno samostatně uplatňovat získané vědomosti, dovednosti a návyky. Některé z těchto činností mohou vyžadovat i určitou míru osobní zodpovědnosti a samostatnosti. Od absolventa se vyžaduje schopnost spolupráce s ostatními pracovníky a schopnost týmové práce. Základním vzděláním má absolvent předpoklady pro další vzdělávání.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do tří ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Výrobní středisko
- Odbytové středisko

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka v odborném výcviku rozvíjí a upevňuje morálně volní vlastnosti žáků, jako jsou zodpovědnost za vykonanou práci, samostatnost, přesnost, pečlivost a systematickosti. Výuka

přispívá ke zvyšování úrovně písemného a ústního projevu. Výuka směřuje k tomu, aby žáci měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení.

Součástí výuky je seznámení žáků se zásadami hygieny a bezpečnosti práce.

Strategie výuky

Odborný výcvik je těžištěm pro praktické osvojení dovedností a aplikaci všeobecných a odborných vědomostí. Plní funkci integrujícího předmětu, v němž se realizují praktické činnosti nutné pro získání profesních návyků v gastronomických provozech, upevňují se zde dovednosti získané praktickou činností a teoretickou přípravou, utvářejí se potřebné návyky a získávají první zkušenosti. Žáci se učí účelné organizaci práce, hospodaření s potravinami a jejich zpracování, používání techniky pro potřeby gastronomických provozů, dodržování bezpečnosti práce a hygienických i ekologických norem. V odborném výcviku jsou žáci vedeni k odpovědnosti za plnění úkolů a kvalitu vykonané práce. Odborný výcvik je vykonáván ve vhodně vybavených zařízeních pod vedením kvalifikovaných pedagogických pracovníků. Praktická příprava žáků pro povolání probíhá v současně jednak ve skupinách, ale také individuálně u samostatného podnikatele. Ten pak má na starost 1-3 žáky. Buď je to sám podnikatel, nebo pověřený odborný personál – instruktor odborného výcviku.

Kritéria hodnocení žáků

Hodnocení a klasifikace žáků je součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělání v souladu se školskými předpisy. V odborném výcviku se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková, která se řídí klasifikačním řádem, který je nedílnou součástí ŠVP.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Učební obor připraví žáky k vykonávání pracovních činností ve společném stravování na úsecích přípravy jídel, obsluhy a prací v ubytovacích zařízeních.

- vztah k práci a pracovním činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků
- zvládání účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v pracovních činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa
- kvalita výsledků činnosti
- organizace vlastní práce, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci
- péče o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálů a energie
- obsluha a údržba výrobních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí, měřidel

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (žák má pozitivní vztah k získávání teoretických vědomostí a praktických dovedností)
- **Kompetence k řešení problémů** (žák je schopen samostatně a operativně se rozhodnout)
- **Komunikativní kompetence** (žák zvládá zásady správné komunikace, podle norem profesního jednání, dodržuje základy kulturnosti a tolerance)
- **Personální a sociální kompetence** (žák zvládá formy a techniky duševní práce při dodržování požadavků a zásad hygieny práce)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (žák zváží možnosti vlastního podnikání)
- **Matematické kompetence** (žák řeší úkoly cestou aplikace logiky a matematiky)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (při řešení úkolů využívá žák prostředků moderních technologií při sběru, vyhodnocování a prezenci informací, pracuje se základním počítačovým vybavením i s aplikacemi vzhledem ke svému oboru)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata: Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (žák dbá na správné třídění a likvidaci odpadu)
- **Člověk a svět práce** (žák sleduje uplatnění na trhu práce)
- **Informační a komunikační technologie** (žák sleduje vývoj a trendy moderní gastronomie)

Spolupráce se sociálními partnery:

- **Hospodářská komora České republiky**
- **Asociace kuchařů a cukrářů České republiky**
- **Plzeňský Prazdroj, Plzeň**
- **Luděk Procházka, Czech Carving Studio Benešov**
- **František Holík, Classic bar studio Praha**
- **Západočeské konzumní družstvo**
- **Hana Šebestová, mistr florista**

Škola má rozvinutou spolupráci se sociálními partnery, kteří se aktivně podílejí na realizaci cílů ŠVP. Škola je členem Hospodářské komory, která zajišťuje prostřednictvím svých komisařů odborný dohled nad přípravou a průběhem závěrečných zkoušek žáků. Prostřednictvím profesních svazů realizuje škola odborný růst svých žáků, pravidelně obsazuje přední gastronomické soutěže (Gastro Hradec, Lázeňský pohárek, Vzdělání a řemeslo české Budějovice). Na těchto soutěžích se žáci školy umísťují na předních místech. Část sociálních partnerů se podílí na zajištění odborného rozvoje žáků formou speciálních kurzů (barmanský, studené kuchyně, vykrajování ovoce a zeleniny), přispívají k posílení materiální základny pro výuku, podílejí se na zajištění odborných exkurzí s vhodnou gastronomickou tematikou, přinášejí do výuky inovační prvky a výrazně přispívají k nezbytnému propojení teoretické přípravy s praxí.

Další formou spolupráce se sociálními partnery a propojení teoretické výuky s praxí představuje síť smluvních pracovišť právnických a fyzických osob, zajišťujících odborný výcvik žáků.

Smluvní pracoviště

Síť smluvních pracovišť je pečlivě vybírána dle úrovně a zaměření daného pracoviště. Každé pracoviště odpovídá všem kritériím kvalitní výuky.

Materiální podmínky realizace ŠVP

Odborný výcvik probíhá převážně na smluvních pracovištích. Na škole je také zařízena cvičná kuchyně a učebna stolničení disponující v plném rozsahu drobným inventářem umožňující realizaci cílů ŠVP v plném rozsahu. Vybavení je na dobré úrovni, žáci tudíž ovládají moderní zařízení

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Úvod	36
<ul style="list-style-type: none"> – Osvojí si organizaci práce při odborném výcviku – Seznámí se s řádem odborného výcviku a BOZP – Ovládne hygienická pravidla v potravinářských oborech – Umí provádět sanitaci potravinářského provozu – Seznámí se se systémem kritických bodů a s jejich evidencí – Správně skladuje potraviny – Orientuje se v rozdělení provozoven a chápe význam jednotlivých pracovišť – Seznámí se se základním inventářem a s jeho ošetřováním – Zvládne pravidla společenského vystupování při styku s hostem, nadřízeným, v kolektivu 		<p>Seznámení s organizačním řádem odborného výcviku</p> <p>BOZP</p> <p>Základní pravidla hygieny v potravinářských provozech</p> <p>Hygiena osobní</p> <p>Hygiena pracoviště a okolí</p> <p>Druhy skladů, skladování potravin</p> <p>Hygiena a sanitace skladů</p> <p>HCCP</p> <p>Rozdělení provozoven podle poskytovaných služeb</p> <p>Rozdělení provozovny na střediska</p> <p>Seznámení s inventářem ve výrobním a odbytovém středisku</p> <p>Společenská výchova – chování a vystupování obsluhujícího, styk s hostem</p>	
	2.	Příprava výrobního střediska	30
<ul style="list-style-type: none"> – Přepočítává receptury podle požadovaného množství – Samostatně připraví pracoviště, váží sypké suroviny a odměřuje tekuté suroviny – Předběžně připravuje suroviny- čistí je, myje, škrábe, krájí, rozmrazuje, naklepává, odblaňuje, špikuje, protahuje, koření, mele, šlehá, tře, lisuje 		<p>Normování teplých a studených pokrmů</p> <p>Příprava pracoviště</p> <p>Měření a vážení</p> <p>Předběžná příprava surovin</p> <p>Základní techniky krájení</p>	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	3.	Seznámení se základními druhy surovin	18
<ul style="list-style-type: none"> – Hospodárně nakládá se surovinami – Zná základní druhy surovin k výrobě pokrmů 		Druhy jatečných mas Ryby, drůbež, zvěřina Zelenina, luštěniny, obiloviny Koření Tučky, mléko, vejce	
	4.	Základní tepelné úpravy	24
<ul style="list-style-type: none"> – Zvládá základní tepelné úpravy – Zachází hospodárně se svěřenými surovinami 		Vaření Dušení Pečení Smažení Grilování Zapékání	
	5.	Polévky	60
<ul style="list-style-type: none"> – Ovládá technologické postupy přípravy jednotlivých druhů polévek – Dokáže k výrobě použít dříve probírané základní suroviny 		Bílé Hnědé Přesnídkové Zvláštní – speciální Zavářky, vložky Zahušťování, zjemňování Dochucování	
	6.	Příprava omáček	60
<ul style="list-style-type: none"> – Ovládá technologické postupy jednotlivých omáček – Zachází hospodárně se svěřenou surovinou – Dokáže svůj produkt prezentovat 		Příprava základu Zahuštění omáček Ochucení omáček Příprava hrubých omáček, bílé, hnědé	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
		Omáčky krajové a národní Základní studené omáčky	
	7.	Příprava příloh, salátů a doplňků k jídlům	66
– Ovládá technologické postupy přípravy, dohotovuje, esteticky upravuje a je schopen expedovat jednotlivé druhy příloh a salátů		Přílohy z brambor Přílohy z mouky, rýže, těstovin Přílohy ze zeleniny Jednoduché saláty	
	8.	Příprava bezmasých pokrmů	54
– Zná technologické postupy, ovládá přípravu jednotlivých druhů pokrmů, esteticky upravuje pokrmy při expedici – Upravuje pokrmy základě dříve známých surovin a je schopen je vzájemně doplňovat		Z brambor, zeleniny, luštěnin a hub Z rýže a těstovin Z vajec a sýrů Moučníky a moučné pokrmy	
	9.	Příprava odbytového střediska	78
– Pracuje s inventářem, umí ho vhodně použít podle podávaného pokrmu a nápoje, ošetřuje ho – Je schopen provést přípravné práce před zahájením provozu, dokáže provést závěrečné práce po skončení provozu – Pracuje s inventářem, ovládá nošení talířů a podnosů – Ovládá techniku podávání a ošetřování nápojů – Provádí doprostírání, objednávku a sklizení inventáře – Uvědomuje si potřebu komunikace v praxi		Rozdělení inventáře Pravidla používání inventáře Přípravné práce v odbytových střediscích Prostírání, skládání ubrousků Technika jednoduché obsluhy Nošení talířů, dvoutalířový a třítalířový způsob Nácvik zručnosti při nošení podnosů a tácků Podávání teplých a studených nápojů Nošení polévkových šálků a talířů Nošení upotřebeného inventáře	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
		Práce poskočení provozu	
–	10.	Podávání snídaní, přesnídávek, svačín	21
<ul style="list-style-type: none"> – Zná techniku obsluhy – Připraví pracoviště před zahájením provozu – Pracuje s vhodným inventářem k podávání jídel a nápojů 		Zásady obsluhy Používání inventáře Servis nápojů Příprava snídaňového stolu Druhy snídaní	
	11.	Obsluha skupin	12
<ul style="list-style-type: none"> – Přijímá, eviduje a vyřizuje objednávky, zná způsoby vyúčtování s hostem – Je schopen provést jednoduchý servis pokrmů a nápojů 		Základní pravidla obsluhy skupin Pravidla chování při nečekaném zvýšení provozu	
	12.	Praktické sestavování jídelních a nápojových lístků	18
<ul style="list-style-type: none"> – Umí sestavit jídelní a nápojový lístek podle gastronomických zásad a pravidel – Chápe souvztažnosti mezi pokrmy a nápoji 		Náležitosti jídelního a nápojového lístku Pořadí jídel a nápojů	
	13.	Systémy obsluhy a formy prodeje	18
<ul style="list-style-type: none"> – Ovládá organizaci práce v různých formách obsluhy, popíše úlohu jednotlivých pracovníků v odbytovém středisku 		Vrchní číšník, obvodový systém, francouzský systém Prodej v automatu, bufetu, doplňkový	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	14.	Proškolení o BOZP	15
<ul style="list-style-type: none"> – Připraví pracoviště před zahájením provozu, udržuje pořádek během provozu, provádí úklid po skončení provozu – Chápe potřebu hygieny a ochrany zdraví při práci a dokáže tyto základy aplikovat v praxi 		Osobní hygiena Péče o potraviny Hygiena pracoviště a pomůcek Dodržování čistoty během provozu	
	15.	Nácvik přípravy pokrmů Hovězí maso	77
<ul style="list-style-type: none"> – Ovládá technologické postupy přípravy jednotlivých druhů pokrmů – Volí vhodnou přílohu a esteticky upravuje pokrmy při expedici – Rozlišuje základní druhy jatečných mas 		Rozdělení, použití jednotlivých částí, krájení Příprava vařením, dušením, pečením Vnitřnosti – zpracování	
	16.	Telecí maso	35
<ul style="list-style-type: none"> – Ovládá technologické postupy při přípravě pokrmů, volí vhodnou přílohu a esteticky upravuje pokrmy při expedici 		Rozdělení, použití, porcování Příprava, vařením, zaděláváním, dušením, pečením, smažením Vnitřnosti - zpracování	
	17.	Vepřové maso	77
<ul style="list-style-type: none"> – Ovládá technologické postupy při přípravě jednotlivých druhů pokrmů, volí vhodnou přílohu a esteticky upravuje pokrmy při expedici 		Rozdělení, použití, porcování Příprava, vařením, dušením, pečením, smažením Uzené maso, slanina Vepřové hody Vnitřnosti – příprava	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	18.	Skopové, jehněčí, kůzlečí, králíčí maso	14
– Ovládá technologické postupy při přípravě jednotlivých druhů pokrmů, volí vhodnou přílohu a esteticky upravuje pokrmy při expedici		Rozdělení, použití, porcování Příprava, vařením, dušením, pečením, smažením Vnitřnosti - zpracování	
	19.	Ryby	35
– Ovládá technologické postupy při přípravě jednotlivých druhů pokrmů, volí vhodnou přílohu a esteticky upravuje pokrmy při expedici		Předběžná příprava Příprava, vařením, dušením, pečením, smažením Vnitřnosti - zpracování	
	20.	Korýši, měkkýši, lasturovci	21
– Ovládá technologické postupy při přípravě jednotlivých druhů pokrmů, volí vhodnou přílohu a esteticky upravuje pokrmy při expedici		Předběžná příprava Vlastní zpracování	
	21.	Drůbež	70
– Ovládá technologické postupy při přípravě jednotlivých druhů pokrmů, volí vhodnou přílohu a esteticky upravuje pokrmy při expedici		Předběžná příprava Vykostování, porcování Příprava, vařením, zaděláváním, dušením, pečením, smažením Příprava nádivek Vnitřnosti – zpracování	
	22.	Příprava zvěřiny	21
– Ovládá technologické postupy při přípravě jednotlivých druhů pokrmů, volí vhodnou přílohu a esteticky upravuje pokrmy při expedici		Vysoká, nízká, černá, pernatá	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	23.	Mletá masa	35
– Ovládá technologické postupy při přípravě jednotlivých druhů pokrmů, volí vhodnou přílohu a esteticky upravuje pokrmy při expedici		Druhy mletých mas Použití Tepelné přípravy	
	24.	Podávání aperitivů	7
– Ovládá techniku podávání a ošetřování nápojů vhodných jako aperitiv		Druhy Servis	
	25.	Podávání studených předkrmů	7
– Aplikuje získané dovednosti při podávání studených předkrmů		Nabídka Servis- předkrmy Koktejly	
	26.	Podávání polévek	21
– Ovládá podávání polévek několika používanými způsoby		Jednoduchý způsob Nalévání u stolu hosta	
	27.	Podávání teplých předkrmů	14
– Aplikuje odborné dovednosti při podávání předkrmů		Zásady servisu Druhy- dle tepelné úpravy	
–	28.	Podávání ryb	14
– Ovládá techniku jednoduché a složité obsluhy		Servis dle druhu tepelné úpravy	
	29.	Podávání hlavních jídel	49
– Ovládá techniku jednoduché a složité obsluhy při podávání pokrmů		Jednoduchá obsluha Složité obsluha	
	30.	Podávání dezertů	7
– Zná servis dezertů		Nabídka z pomocných vozíků	
	31.	Podávání kávy	9
– Zná přípravu i podávání více druhů kávy a zároveň		Druhy kávy	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
veškerých teplých nápojů		Vhodnost k danému menu	
	32.	Podávání digestivu	7
– Umí doporučit různé druhy nápojů vhodných jako digestiv		Vhodnost k danému menu	
	33.	Dokončování pokrmů u stolu hosta	35
– Aplikuje získané odborné dovednosti při provádění složité obsluhy u stolu hosta – Dokáže připravit pracoviště a využít vhodný inventář		Ochucování a zjemňování Flambování Porcování Příprava dresinků a míchání salátů	
	34.	Obsluha a údržba pivního zařízení	7,5
– Ovládá techniku čepování piva, umí provádět sanitaci výčepního zařízení – Má znalost o druzích piva, jejich skladování, vadách provádí servis piva		Moderní způsoby čepování piva	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	35.	Úvod	14
<ul style="list-style-type: none"> – Chápe potřebu hygieny a bezpečnosti a jedná podle hygienických a bezpečnostních zásad – Dbá o estetiku práce a ochranu životního prostředí – Je seznámen s psychologií a možným řešením vzniklých problémových interpersonálních situací 		Seznámení s provozovnou a jejím zařízením Hygienické předpisy v potravinářství Pravidla slušného chování a vystupování Péče o čistotu během provozu	
	36.	Nácvik přípravy pokrmů na objednávku	28
<ul style="list-style-type: none"> – Dokáže připravit jídla na objednávku, přiřadit k nim vhodné přílohy a esteticky je upravit na vodný inventář 		Vhodnost jednotlivých druhů mas	
	37.	Minutkové pokrmy z masa	70
<ul style="list-style-type: none"> – Dokáže připravit pokrmy speciálním způsobem – Zná vhodnost jednotlivých úprav – Dokáže doplnit pokrmy dalšími ingrediencemi pro jejich atraktivnost, přiřazuje k nim vhodné přílohy 		hovězího, telecího, vepřového, ryb, zvěřiny, drůbeže, mletého masa	
	38.	Příprava minutkové šťávy	7
<ul style="list-style-type: none"> – Zná charakteristiku a vhodnost použití 		Způsoby a vhodnost použití	
	39.	Úprava příloh a ozdob – vhodnost použití	7
<ul style="list-style-type: none"> – Zná vhodnost použití, ovládá přípravu, esteticky je upravuje na vhodný inventář 			
	40.	Příprava pokrmů na anglický způsob	42
<ul style="list-style-type: none"> – Dokáže připravit pokrmy neobvyklým způsobem, – Dokáže reagovat na požadavky složité obsluhy 		V papilotě Alobalu	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– Je schopen vytvořit vlastní kalkulaci dle gastronomických požadavků		Grilovacích kleštích Speciální úpravy	
	41.	Dokončování pokrmů u stolu hosta	49
– Zná uplatnění vyšší formy složité obsluhy, ví jak připravit pracoviště a využít vhodný inventář – Ovládá pracovní postupy – Je schopen pracovat na základě komunikace a přání hosta		Dochucování pokrmů Míchání předkrmů, salátů Předkrmové koktejly Tatarský biftek Flambování, dranžírování	
	42.	Pokrmů studené kuchyně	28
– Upravuje pokrmy na základě dříve známých surovin a je schopen je vzájemně doplňovat – Dokáže připravit pokrmy pro slavnostní příležitosti a uplatňuje estetická a gastronomická pravidla		Majonézy, aspiky, rosoly, marinády, ochucená másla Chlebičky a chuťovky Výrobky ze sýrů a vajec Plněná zelenina, složité saláty Příprava studených mís	
	43.	Jídla z ryb, podávání kaviáru	14
– Zná běžné druhy surovin, umí je zpracovat, upravit a vhodně doplnit		Druhy a jejich využití	
	44.	Masové pěny, paštiky, galantiny a huspeniny	14
– Dokáže připravit výrobky studené kuchyně, upravit je na mísy			
	45.	Složité majonézy a koktejly	14
– Zvládá zpracování zadaných surovin – Zná uplatnění ve studené kuchyni			
	46.	Nácvik přípravy teplých předkrmů	21
– Upravuje pokrmy na základě dříve známých surovin a je schopen je vzájemně		Z vajec a sýrů Z masa a vnitřností jatečných zvířat,	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
doplňovat – Charakterizuje jejich výživné hodnoty		drůbeže a ryb Ze zeleniny a ovoce Speciální úpravy teplých pokrmů	
	47.	Seznámení s přípravou pokrmů zahraničních kuchyní	14
– Seznámí se s pokrmy zahraničních kuchyní, má představu o jejich přípravě, použitém inventáři a jejich konzumaci		Krajové a národní speciality Vlastní kalkulace	
	48.	Trendy moderní gastronomie	7
– Rozlišuje použití surovin a postupů			
	49.	Nácvik přípravy moučníků a nápojů	35
– Ovládá přípravu moučníků – Zná vhodnost použití ovoce v rámci technologických úprav – Připraví k servisu na vhodný inventář		Druhy těst a jejich příprava Korpusy, náplně, polevy	
	50.	Dietní jídla	21
– Charakterizuje základní druhy diet a na jejich základě připravuje pokrmy a nápoje – Rozlišuje použití surovin a postupů		Typy diet Vhodnost použitých surovin	
	51.	Méně obvyklé způsoby stravování	14
– Zvládá zpracování základních surovin, ví o technologických postupech při přípravě pokrmů		Vegetariánská jídla Makrobiotika	
	52.	Obsluha	35
– Zná systémy a způsoby obsluhy, dokáže je charakterizovat a uplatňovat v praxi – Chápe organizaci práce v rámci těchto činností		V kavárně V baru Ve vinárně V ostatních společensko-zábavních střediscích	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	53.		7
<ul style="list-style-type: none"> – Zná význam tekutin v lidské výživě, dokáže nápoje rozdělit a charakterizovat, umí k jednotlivým nápojům přiřadit odpovídající inventář a provést jejich servis 		Míšené nápoje Rozdělení Druhy použitých surovin na přípravu	
	54.	Slavnostní hostiny	14
<ul style="list-style-type: none"> – Zná charakteristiku jednotlivých společenských akcí a ovládá technicko-organizační zajištění – Umí používat při práci standartní i speciální vybavení podle jednotlivých stupňů náročnosti a vyúčtování akce – Zvládne aplikovat matematické postupy při plánování 		Příprava místnosti Tvary tabulí Prostírání, výzdoba Příprava příručních stolů	
	55.		14
<ul style="list-style-type: none"> – Vypracovává menu na základě probraného učiva – Provádí kalkulace 		Vypracování menu k různým příležitostem	
	56.	Slavnostní obsluha	14
<ul style="list-style-type: none"> – Zná uplatnění nižší formy složité obsluhy – Umí provádět servis jednotlivých chodů 		Organizace práce, formy obsluhy Podávání pokrmů a nápojů Práce po ukončení hostiny Vyúčtování hostiny	
	57.	Slavnostní hostiny s nabídkovým stolem- recepcí, společenská setkání	14
<ul style="list-style-type: none"> – Zná pravidla a techniku obsluhy – Je schopen připravit pracoviště včetně vhodného inventáře – Uplatňuje vhodné formy organizace práce 		Příprava studeného a teplého stolu Sortiment jídel Příprava nápojového stolu Sortiment nápojů	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– Provádí závěrečné úklidové práce		Způsoby obsluhy Práce po ukončení hostiny	
	58.	Příprava žáků k závěrečným zkouškám	45,5
– Komplexně zvládá požadavky stanovené ŠVP pro závěrečné zkoušky		Opakování učiva	

PERSONÁLNÍ A MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Personální zabezpečení

Výuka ve školním vzdělávacím programu Kuchař - číšník je zajištěna odborně kvalifikovanými pedagogickými pracovníky na úseku teoretického vyučování i na úseku odborného výcviku. Pedagogičtí pracovníci se v rámci celoživotního vzdělávání účastní seminářů a vzdělávacích akcí pořádaných NIDV, NÚOV, jazykovými školami, vysokými školami a dalšími vzdělávacími agenturami. Semináře a kurzy mají akreditovanou doložku MŠMT.

Péči o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami zajišťuje ve škole kvalifikovaný výchovný poradce.

Povinné vzdělávací předměty	Personální zabezpečení
Český jazyk a literatura	vzdělání VŠ
Anglický jazyk	vzdělání VŠ
Německý jazyk	vzdělání VŠ
Estetická výchova	vzdělání VŠ
Občanská nauka	vzdělání VŠ
Matematika	vzdělání VŠ
Chemie	vzdělání VŠ
Biologie a ekologie	vzdělání VŠ
Tělesná výchova	vzdělání VŠ
Informační technologie	vzdělání VŠ
Ekonomika	vzdělání VŠ
Základy podnikání	vzdělání VŠ
Potraviny a výživa	vzdělání VŠ
Technologie	vzdělání VŠ
Stolničení	vzdělání VŠ
Profesní komunikace AJ/NJ	vzdělání VŠ
Komunikace a administrativa	vzdělání VŠ
Odborný výcvik	vzdělání SŠ

Materiální zabezpečení

Materiální zabezpečení vzdělávání ve školním vzdělávacím programu Kuchař - číšník je zajištěno kmenovými učebnami, specializovanými učebnami, pracovišti odborného výcviku a smluvními pracovišti.

Teoretická výuka

Teoretické vyučování se realizuje v hlavní budově školy U Kapličky 761.

Žáci, kteří nemohou denně dojíždět do školy, využívají možnosti domova mládeže. Ten jim nabízí ubytování hotelového typu. Jeho součástí je kuchyň a jídelna s celodenním stravováním. Domov mládeže a tělocvična se nachází v ulici Volšovská 1139.

Škola má pro výuku teoretického vyučování k dispozici celkem 20 učeben (z toho 14 s kapacitou 30 až 34 míst) a všechny jsou s možností připojení počítače ke školní síti a Internetu.

Kmenové učebny jsou vybaveny barevnými televizními přijímači s videorekordéry a DVD přehrávači. Některé odborné učebny jsou navíc vybaveny dataprojektorem, notebookem, kvalitní reproduktorovou soustavou, diaprojektorem, zpětným projektorem, epirexem, sadou obrazů odborného zaměření a policemi s trojrozměrnými pomůckami.

Nová jazyková učebna s 20 místy uspořádaných do půlkruhu je vybavena interaktivní tabulí, dataprojektorem a audiosystémem se sluchátky, nástěnnými mapami, transparenty gramatických jevů, slovníky a časopisy.

Ve dvou učebnách výpočetní techniky, každá s kapacitou 15 pracovišť, mají žáci k dispozici moderní multimediální počítače s požadovaným programovým vybavením (Celeron CPU 3 GHz, 256 MB RAM, HDD 80 GB, síťový adaptér 100Mb/s) připojenými ke školní síti a k Internetu, pracovištěm učitele, síťovou tiskárnou, nástěnnými obrazy. Jsou určeny pro skupinovou práci žáků v rámci praktických cvičení, ale také pro frontální výuku běžných předmětů.

Rozvoj tělesné výchovy žáků je uskutečňován v novém moderně vybaveném sportovním areálu, který obsahuje tělocvičnu s příslušným vybavením, posilovnu a venkovní hřiště s umělým povrchem.

Pro potřeby pedagogických pracovníků slouží sborovna, sklad učebnic, knihovna a 17 kabinetů vybavených osobními počítači s připojením ke školní síti a Internetu, potřebnými učebními pomůckami, didaktickou technikou a audiovizuální technikou. Vyučující i žáci využívají pro stravování prostor školní jídelny – výdejny stravy.

Odborný výcvik

Odborný výcvik probíhá na vlastních pracovištích školy. V odborné učebně probírají žáci témata, která nelze provádět v provozu. Dále je odborný výcvik zajišťován na pracovištích fyzických či právnických osob podnikajících v gastronomii. K poskytnutí pracovišť pro odborný výcvik jednotlivých ročníků jsou uzavřeny písemné smlouvy mezi školou a vedoucími organizací poskytujícími pracoviště pro zajištění odborného výcviku. Ve smlouvě jsou vymezeny základní podmínky pro poskytování prostoru a vybavení pracoviště. V průběhu školního roku dochází k přerazování žáků – cílem je vystřídat žáky v různých typech provozoven.

SPOLUPRÁCE ŠKOLY SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY

Spolupráce se sociálními partnery je nedílnou součástí chodu školy. Zástupci sociálních partnerů se podíleli na tvorbě ŠVP a jeho ověřování pravidelnými konzultacemi, na kterých byli seznámeni s koncepcí a tvorbou ŠVP a svými připomínkami aktivně přispěli ke stanovení odborných kompetencí pro daný obor. Sociální partneři dále pomáhají vytvořit podmínky pro co nejlepší naplnění hlavních vzdělávacích cílů zejména tím, že zprostředkovávají nejnovější praktické informace a zkušenosti jak pro učitele, tak přímo pro žáky formou různých exkurzí a besed s odborníky.

Avšak spolupráce školy se sociálními partnery je založena v první řadě na spolupráci při zajišťování odborného výcviku, který je zajišťován u smluvních partnerů. Část žáků se připravuje pod vedením učitelů odborného výcviku ve školní jídelně, kterou naše škola provozuje, ostatní žáci konají odborný výcvik pod vedením instruktorů na smluvních pracovištích. Podle možnosti mohou žáci pracovat na smluvních pracovištích v místě bydliště. Spolupracujeme s firmami v Sušici, Kašperských Horách, Srní, Železné Rudě, Rabí, a Horažďovicích.

Škola je také členem profesních organizací se kterými úzce spolupracuje:

- Hospodářská komora České republiky – Okresní hospodářská komora Klatovy
- Asociace kuchařů a cukrářů ČR

Dále probíhá konzultace a stálá interakce s těmito úřady:

- Úřad práce ČR – Kontaktní pracoviště Klatovy, Kontaktní pracoviště Sušice
- Městské kulturní středisko Sušice
- Městský úřad Sušice
- Krajský úřad Plzeň

Škola také spolupracuje s profesními organizacemi při zajištění exkurzí žáků v jejich provozech a účasti učitelů na odborných seminářích firem.

